

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 15.12.2020
COM(2020) 842 final

2020/0374 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju (akt o digitalnih trgih)

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2020) 437 final} - {SWD(2020) 363 final} - {SWD(2020) 364 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Digitalne storitve so uporabnikom prinesle pomembne inovativne koristi in prispevale k notranjemu trgu, saj so se z njimi odprle nove poslovne priložnosti, olajšale pa so tudi čezmejno trgovino. Te digitalne storitve danes zajemajo raznovrstne vsakdanje dejavnosti, vključno s spletnimi posredniškimi storitvami, kot so spletne tržnice, spletnimi storitvami družbenega mreženja, spletnimi iskalniki, operacijskimi sistemi ali trgovinami s programskimi aplikacijami. Povečujejo izbiro za potrošnike, izboljšujejo učinkovitost in konkurenčnost industrije ter lahko povečajo udeležbo državljanov v družbi. Čeprav v evropskem digitalnem gospodarstvu deluje več kot 10 000 spletnih platform, ki so večinoma MSP, zajame največji delež celotne ustvarjene vrednosti majhno število velikih spletnih platform.

Pojavile so se velike platforme, ki izkoriščajo značilnosti sektorja, na primer močne učinke omrežja, in ki so pogosto vgrajene v ekosisteme njihovih platform. Te platforme so ključni strukturni elementi sodobnega digitalnega gospodarstva, saj posredujejo pri večini transakcij med končnimi in poslovnimi uporabniki. Veliko teh podjetij tudi obsežno sledi končnim uporabnikom in jih profilira¹. Nekaj velikih platform vse bolj deluje kot vstopne točke ali vratarji med poslovnimi in končnimi uporabniki ter uživa utrjen in trajen položaj, pogosto zato, ker so okrog svojih jedrnih platformnih storitev ustvarile konglomerat ekosistemov, kar krepi obstoječe ovire za vstop.

Ti vratarji kot taki močno vplivajo na digitalne trge, imajo velik nadzor nad dostopom do njih in imajo utrjen položaj na njih, zaradi česar je veliko poslovnih uporabnikov močno odvisnih od teh vratarjev, kar v nekaterih primerih vodi do nepoštenega ravnanja v zvezi s temi poslovnimi uporabniki. Posledica so tudi negativni učinki na tekmovalnost zadevnih jedrnih platformnih storitev. Teh učinkov ni mogoče v celoti odpraviti z regulativnimi pobudami držav članic, saj bi lahko brez ukrepanja na ravni EU povzročile razdrobljenost notranjega trga.

Posledica nepoštenih praks in netekmovalnosti so neučinkoviti rezultati v digitalnem sektorju v smislu višjih cen, nižje kakovosti ter manjše izbire in manj inovacij v škodo evropskih potrošnikov. Glede na velikost digitalnega gospodarstva (po ocenah je leta 2019 predstavljalo od 4,5 % do 15,5 % svetovnega BDP in se še povečuje) ter pomembno vlogo spletnih platform na digitalnih trgih z njihovimi družbenimi in gospodarskimi posledicami je izjemno pomembno, da se te težave rešijo².

Čeprav je mogoče nekatere od teh pojavov, specifične za digitalni sektor in jedrne platformne storitve, deloma opaziti tudi v drugih sektorjih in na drugih trgih, je področje uporabe predloga omejeno na **digitalni sektor**, saj so z vidika notranjega trga težave tam največje.

¹ Tako sledenje in profiliranje končnih uporabnikov na spletu samo po sebi ni nujno težava, pomembno pa je zagotoviti, da se izvajata kontrolirano in pregledno ter ob upoštevanju zasebnosti, varstva podatkov in varstva potrošnikov.

² Pomembnost zagotovitve enakih konkurenčnih pogojev, ki podpirajo temeljne vrednote, kot sta kulturna raznolikost in pluralnost medijev, je na primer Svet poudaril v sklepih o krepitvi evropskih vsebin v digitalnem gospodarstvu ter varovanju svobodnega in pluralističnega sistema medijev.

Šibka tekmovalnost in nepoštena praksa v digitalnem sektorju so pri nekaterih digitalnih storitvah pogostejše in izrazitejše kot pri drugih. To velja zlasti za razširjene digitalne storitve in infrastrukture, ki se pogosto uporabljajo ter ki večinoma posredujejo neposredno med poslovnimi in končnimi uporabniki. Glede na izkušnje z izvrševanjem v skladu s pravili EU o konkurenci, številna strokovna poročila in študije ter rezultate odprtega javnega posvetovanja ima veliko digitalnih storitev naslednje značilnosti: (i) zelo koncentrirane različne platformne storitve, pri čemer po navadi ena ali zelo malo velikih digitalnih platform s precejšnjo avtonomijo določi poslovne pogoje; (ii) nekaj velikih digitalnih platform deluje kot vstopne točke, preko katerih poslovni uporabniki dosežejo potrošnike in obratno, ter (iii) vratarska moč teh velikih digitalnih platform se pogosto zlorablja z nepoštenim ravnanjem v zvezi z ekonomsko odvisnimi poslovnimi uporabniki in strankami.³ Zato je predlog dodatno omejen na številne **jedrne platformne storitve**, pri katerih so ugotovljene težave najočitnejše in največje ter pri katerih je prisotnost omejenega števila velikih spletnih platform, ki delujejo kot vstopne točke za poslovne in končne uporabnike, povzročila ali bo verjetno povzročila šibko tekmovalnost teh storitev in trgov, na katerih posredujejo. Te jedrne platformne storitve vključujejo: (i) **spletne posredniške storitve** (vključno z na primer tržnicami, trgovinami z aplikacijami in spletnimi posredniškimi storitvami v drugih sektorjih, kot so mobilnost, promet ali energija), (ii) **spletne iskalnike**, (iii) **družbeno mreženje**, (iv) **platformne storitve za souporabo videov**, (v) **številčno neodvisne medosebne elektronske komunikacijske storitve**, (vi) **operacijske sisteme**, (vii) **storitve v oblaku** in (viii) **storitve oglaševanja**, vključno z oglaševalskimi omrežji, oglaševalskimi izmenjavami in vsemi drugimi oglaševalskimi posredniškimi storitvami, pri katerih so te oglaševalske storitve povezane z eno ali več drugimi navedenimi jedrnimi platformnimi storitvami.

Dejstvo, da se digitalna storitev uvršča med jedrne platformne storitve, ne pomeni, da se težave s tekmovalnostjo in nepoštenimi praksami pojavijo v zvezi z vsakim ponudnikom teh jedrnih platformnih storitev. Pač pa se zdijo ti pomisleki zlasti tehtni, kadar jedrno platformno storitev zagotavlja vratar. Šteje se lahko, da so ponudniki **osnovnih storitev platforme vratarji**, če: (i) **imajo velik vpliv na notranji trg**, (ii) **upravljajo eno ali več pomembnih vstopnih točk do strank** in (iii) **pri svojih operacijah imajo ali se pričakuje, da imajo utrjen in trajen položaj**.

Ta status vratarja se lahko določi s sklicem na jasno opredeljena in ustrezna kvantitativna merila, ki se lahko uporabijo kot izpodbojne domneve za opredelitev statusa določenih ponudnikov kot vratarjev, ali na podlagi kvalitativne ocene za vsak primer posebej, izvedene v okviru preiskave trga.

Veljavna zakonodaja EU ali nacionalni zakoni držav članic trenutno ne obravnavajo (ali ne obravnavajo učinkovito) ugotovljenih težav v zvezi z vratarji. Čeprav je več držav članic sprejelo zakonodajne pobude ali pa obravnavajo to možnost, te ne bodo zadostovale za odpravljanje težav. Te pobude so omejene na nacionalno ozemlje, vratarji pa po navadi delujejo čezmejno, pogosto na svetovni ravni, in tudi pogosto globalno uporabljajo svoje poslovne modele. Brez ukrepanja na ravni EU bi lahko veljavna nacionalna zakonodaja in nacionalna zakonodaja v postopku sprejemanja povzročili večjo regulativno razdrobljenost na področju platform.

Zato je cilj predloga omogočiti platformam, da **dosežejo svoj celotni potencial**, tako da se na ravni EU obravnavajo najpomembnejši primeri nepoštenih praks in šibke tekmovalnosti, da bi

³ Za več podrobnosti glej tudi oddelek 5.2.1 ocene učinka.

lahko končni in poslovni uporabniki v tekmovalnem in pravičnem okolju **v celoti izkoristili gospodarstvo spletnih platform** in digitalno gospodarstvo na splošno.

Potrebo po obravnavanju teh pomislekov v digitalnem gospodarstvu je Komisija poudarila v Sporočilu „Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope“⁴, v katerem je navedeno: *V skladu z logiko enotnega trga bodo morda potrebna dodatna pravila, da se zagotovi konkurenčnost, pravičnost in inovativnost ter možnost vstopa na trg in tudi javni interesi, ki se ne omejujejo le na upoštevanje konkurenčnosti ali ekonomije.* Komisija je tudi napovedala, da bo „nadalje preučila predhodna pravila za zagotovitev, da bodo trgi, za katere so značilne velike platforme z znatnimi omrežnimi učinki in ki delujejo kot vratarji, še naprej pravični in bodo omogočali konkurenco za inovatorje, podjetja in nove udeležence na trgu“.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi z zadevnega področja**

Ta predlog temelji na obstoječi uredbi o odnosih med platformami in podjetji⁵, ne da bi bil v nasprotju z njo. Opredelitve pojmov iz tega predloga so v skladu z navedeno uredbo, zlasti opredelitvi pojmov „spletne posredniške storitve“ in „spletni iskalniki“. Poleg osnovnega izhodišča pravil o preglednosti in pravičnosti, ki se uporabljajo za vse spletne platforme, ne glede na njihovo velikost ali položaj, uvedenih v uredbi o odnosih med platformami in podjetji, so v tem predlogu določene jasno opredeljene obveznosti v zvezi z zelo omejenim številom čezmejnih ponudnikov jedrnih platformnih storitev, ki se uporabljajo kot pomembne vstopne točke, preko katerih lahko poslovni uporabniki dosežejo končne uporabnike. Komisiji lahko pri izvajanju navedenih obveznosti koristi preglednost, ki jo morajo v skladu z uredbo o odnosih med platformami in podjetji zagotoviti spletne posredniške storitve in spletni iskalniki pri praksah, ki bi bile glede na seznam obveznosti lahko nezakonite, če bi jih izvajali vratarji.

Predlog je tudi v celoti v skladu s predlogom akta o digitalnih storitvah. Akt o digitalnih storitvah je horizontalna pobuda, osredotočena na vprašanja, kot so odgovornost spletnih posrednikov za vsebino tretjih oseb, varnost uporabnikov na spletu ali asimetrične obveznosti zagotavljanja ustrezne skrbnosti, ki jih imajo različni ponudniki storitev informacijske družbe glede na naravo družbenih tveganj, ki jih pomenijo te storitve. Nasprotno pa se akt o digitalnih trgih nanaša na gospodarska neravnovesja, nepošteno poslovne prakse vratarjev in njihove negativne posledice, na primer oslABLJENO tekmovalnost trgov platform.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je v skladu z digitalno strategijo Komisije, saj prispeva k zagotavljanju pravičnega in konkurenčnega digitalnega gospodarstva, ki je eden od treh glavnih stebrov usmeritve in ciljev politike, navedenih v sporočilu „Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope“. Zagotovil bo skladen, učinkovit in sorazmeren okvir za odpravljanje težav v digitalnem gospodarstvu, ki jih trenutno ni mogoče obravnavati ali jih ni mogoče obravnavati učinkovito.

Predlog dopolnjuje obstoječa pravila o konkurenci na ravni EU (in nacionalni ravni). Obravnava nepošteno prakse vratarjev, ki bodisi ne spadajo na področje uporabe pravil EU o konkurenci bodisi jih na podlagi teh pravil ni mogoče obravnavati enako učinkovito, saj izvrševanje protimonopolnega prava zadeva položaj določenih trgov, neizogibno nastopi šele

⁴ Uredba (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev (Besedilo velja za EGP) (UL L 186, 11.7.2019, str. 57).

⁵ Uredba (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev (Besedilo velja za EGP) (UL L 186, 11.7.2019, str. 57).

po omejevalnem ravnanju ali zlorabi in vključuje dolgotrajne preiskovalne postopke za ugotovitev kršitve. S tem predlogom se že vnaprej zmanjšujejo škodljivi strukturni učinki nepoštenih praks, pri tem pa se ne omejuje zmožnost naknadnega posredovanja v skladu s pravili EU o konkurenci in nacionalnimi pravili.

Predlog je usklajen z drugimi instrumenti EU, tudi z Listino EU o temeljnih pravicah in Evropsko konvencijo o človekovih pravicah (EKČP), Splošno uredbo o varstvu podatkov⁶ in pravnim redom EU na področju potrošniškega prava.

Predlog dopolnjuje zakonodajo o varstvu podatkov. Obveznosti glede preglednosti pri podrobnem profiliranju potrošnikov bodo pomagale zagotoviti informacije za izvajanje splošne uredbe o varstvu podatkov, obvezno izvzetje kombiniranja podatkov pri jedrnih platformnih storitvah pa dopolnjuje obstoječo raven varstva v skladu s splošno uredbo o varstvu podatkov. V predlogu je pojasnjeno, da so vratarji tisti, ki morajo zagotoviti, da bi bilo treba skladnost z obveznostmi iz uredbe doseči ob popolni skladnosti s preostalim pravom EU, na primer na področju varstva osebnih podatkov in zasebnosti ali varstva potrošnikov.

Predlog je tudi v skladu s cilnim in prilagojenim predhodnim urejanjem določenih sektorjev, vključno s pravili, ki se uporabljajo za elektronske komunikacijske storitve ali prodajo na kratko, ter z obstoječimi pobudami, usmerjenimi v škodljive trgovinske prakse zunaj spleta.⁷

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Države članice uporabljajo različna nacionalna pravila ali razmišljajo o njihovi uporabi, da bi odpravile težave, ki izhajajo iz velike odvisnosti poslovnih uporabnikov od jedrnih platformnih storitev, ki jih zagotavljajo vratarji, in posledične težave zaradi nepoštenega ravnanja vratarjev v zvezi z njihovimi poslovnimi uporabniki. To povzroča regulativno razdrobljenost, kolikor se pravila o odpravljanju nepravilnosti v odvisnih odnosih s takimi vratarji in tekmovalnosti glede zadevnih storitev razlikujejo, zlasti v zvezi z osnovnimi pogoji za posredovanje in obsegom posredovanja, ter zvišujejo stroške izpolnjevanja obveznosti za podjetja, ki delujejo na notranjem trgu. Brez ukrepanja na ravni EU se bodo te razmere še poslabšale s sprejetjem novih pobud, ki se sprejemajo v več državah članicah, v drugih državah članicah pa se nepravilnost in zmanjšana tekmovalnost jedrnih platformnih storitev, ki jih zagotavljajo vratarji, še vedno nista obravnavali. Ker so jedrne platformne storitve, ki jih zagotavljajo vratarji, po naravi čezmejne, bo regulativna razdrobljenost resno ogrozila delovanje enotnega trga digitalnih storitev in delovanje digitalnih trgov na splošno. Zato je nujna uskladitev na ravni EU, ustrezna pravna podlaga za to pobudo pa je člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

⁶ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (Besedilo velja za EGP) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁷ Glej na primer [Direktivo \(EU\) 2019/633 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi](#). EU je sprejela to zakonodajo o prepovedi nekaterih nepoštenih trgovinskih praks med šibkejšimi dobavitelji in močnejšimi kupci, da bi izboljšala položaj kmetov ter malih in srednjih podjetij v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Med temi praksami so: zamude pri plačilih pokvarljivih živil, preklici naročil v zadnjem trenutku, enostranske spremembe pogodb, zavračanje sklenitve pisne pogodbe, vračilo neprodanih ali zavrnjenih proizvodov ali plačilo za trženje kupca.

- **Subsidiarnost**

Države članice ne morejo same doseči ciljev predloga, saj so težave čezmejne in niso omejene na eno samo državo članico ali skupino držav članic. Narava samega digitalnega sektorja in zlasti jedrnih platformnih storitev, ki jih zagotavljajo ali ponujajo vratarji, je čezmejna, kot dokazujeta obseg čezmejne trgovine in še vedno neizkoriščen potencial za prihodnjo rast, kot je razviden iz vzorca in obsega čezmejne trgovine, pri kateri posredujejo digitalne platforme. Skoraj 24 % celotne spletne trgovine v Evropi je čezmejne.

Digitalni akterji ponavadi delujejo v več državah članicah ali pa kar na ravni celotne EU, kar danes zlasti velja za storitve, kot so spletno oglaševanje, spletne storitve družbenega mreženja, spletne tržnice, storitve računalništva v oblaku, spletni iskalniki, storitve platform za souporabo videov, medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke, ali operacijski sistemi. V skladu s tem ugotovljene težave zadevajo Unijo, saj so čezmejne in vplivajo na več držav članic ter torej niso omejene na ozemlje države članice.⁸ To zlasti velja za jedrne platformne storitve, ki jih zagotavljajo ali ponujajo vratarji.

Tudi države članice, ki še niso sprejele zakonodaje za odpravo nepravilnosti in zmanjšane tekmovalnosti jedrnih platformnih storitev, ki jih zagotavljajo ali ponujajo vratarji, vse bolj preučujejo nacionalne ukrepe v ta namen. Poleg tega, da različne nacionalne zakonodaje znotraj EU niso dovolj učinkovite, lahko povzročijo povečanje razdrobljenosti in zvišanje stroškov izpolnjevanja obveznosti za velike tržne akterje in poslovne uporabnike, ki so odvisni od njih. Te razmere hkrati negativno vplivajo tudi na zagonska in manjša podjetja, saj jih ovirajo pri rasti in čezmejni širitvi, s katero bi dosegla nove trge, ponudila boljše in raznovrstne proizvode po konkurenčnejših cenah ter se morda celo razvila v konkurentne uveljavljenih akterjev v digitalnem sektorju. Zato se bo z obravnavanjem nepoštenih praks v zvezi z jedrnimi platformnimi storitvami, ki jih zagotavljajo vratarji na ravni Unije, izboljšalo delovanje notranjega trga, saj bodo določena jasna pravila ravnanja, ki bodo vsem zainteresiranim stranem zagotavljala pravno jasnost, in vzpostavljen okvir za posredovanje na ravni EU, ki bo omogočil pravočasno in učinkovito obravnavanje škodljivih praks. Da bi se ponudnik jedrnih platformnih storitev lahko štel za vratarja, mora med drugim imeti znaten vpliv na notranji trg.

- **Sorazmernost**

Cilj predloga je prispevati k pravilnemu delovanju enotnega trga za digitalne storitve z zagotovitvijo, da bodo trgi v Uniji, na katerih delujejo vratarji, tekmovalni in pravični. To bi moralo spodbuditi inovativnost, visoko kakovost digitalnih proizvodov in storitev, pravične in konkurenčne cene ter prosto izbiro uporabnikov v digitalnem sektorju.

Glede na to so v predlogu obravnavane le tiste digitalne storitve, ki jih poslovni in končni uporabniki najpogosteje uporabljajo („**jedrne platformne storitve**“) ter v zvezi s katerimi so pomisleki o šibki tekmovalnosti in nepoštenih praksah vratarjev glede na trenutne razmere z vidika notranjega trga očitnejši in večji. Zajete so le tiste jedrne platformne storitve, v zvezi s katerimi so na voljo trdni dokazi o (i) visoki koncentraciji, pri čemer ponavadi ena ali le nekaj velikih spletnih platform določa poslovne pogoje s precejšnjo avtonomijo v odnosu do svojih

⁸ Odgovori državljanov in zainteresiranih strani na odprto javno posvetovanje Komisije ter povratne informacije nacionalnih organov za konkurenco v izpolnjenem vprašalniku Komisije kažejo, da je nedelovanje trga očitno razširjeno po vsej Uniji, zlasti na digitalnih trgih čezmejne narave. Glej [povzetek posvetovanja z zainteresiranimi stranmi o novem orodju za konkurenco](#) in [povzetek prispevkov nacionalnih organov za konkurenco k oceni učinka novega orodja za konkurenco](#). Čeprav so sodelujoči navedli, da se lahko nedelovanje trga pojavi v vseh industrijskih panogah, jih je več poudarilo, da je izrazito zlasti na digitalnem področju. Glej tudi Prilogo 5.4 k oceni učinka.

(morebitnih) konkurentov, strank ali potrošnikov; (ii) odvisnosti od nekaj velikih spletnih platform, ki delujejo kot vstopne točke, preko katerih poslovni uporabniki dosežejo potrošnike in komunicirajo z njimi, ter (iii) pogosti zlorabi moči ponudnikov jedrnih platformnih storitev v smislu nepoštenega ravnanja v odnosu do ekonomsko odvisnih poslovnih uporabnikov in strank.

Predlog se zato uporablja le za ponudnike, ki izpolnjujejo zgoraj navedena jasno opredeljena merila, v skladu s katerimi se ponudnik šteje za vratarja. Uporabo kvantitativnih mejnih vrednosti kot podlage za izpodbojno domnevo dopolnjuje uporaba kvalitativnih meril, navedenih v predlogu. To Komisiji omogoča, da za vratarje imenuje ponudnike jedrnih platformnih storitev z enakimi ali podobnimi tveganji glede pravičnosti in tekmovalnosti trga, hkrati pa zagotavlja, da obveznosti veljajo le za zadevne ponudnike jedrnih platformnih storitev.

Seznam obveznosti iz predloga je omejen na prakse, (i) ki so še posebno nepošteno ali škodljive, (ii) ki jih je mogoče jasno in nedvoumno ugotoviti, da bi se vratarjem in drugim zainteresiranim stranem zagotovila potrebna pravna varnost, in (iii) v zvezi s katerimi je bilo pridobljenih dovolj izkušenj. V predlogu je predvidena možnost, da se na podlagi dialoga med Komisijo in zadevnimi vratarji uporaba nekaterih obveznosti prilagodi. Poleg tega predlog omogoča prilagodljivost, tako da se lahko nanaša na dodatne prakse, ki so podobno nepošteno ali ki enako ogrožajo pravičnost in tekmovalnost, vendar je najprej potrebna temeljita preiskava trga o učinku navedenih praks. Ta mehanizem preprečuje prekomerno zakonsko urejanje, hkrati pa zagotavlja ustrezno posredovanje v zvezi s podobnimi praksami istih vratarjev, kadar se lahko prakse sčasoma razvijejo.

Predlagani ukrepi so sorazmerni, saj dosegajo svoj cilj, pri tem pa na ciljno usmerjen način obremenjujejo le podjetja v digitalnem sektorju. V predlogu je določena obveznost sodelovanja podjetij, ki se preiskujejo, vendar bi bili upravni stroški sorazmerni in verjetno ne bi povzročili znatnih dodatnih stroškov glede na že obstoječe regulativne strukture zaradi uporabe drugih delov zakonodaje EU (npr. uredbe EU o združitvah ali uredbe o sodelovanju na področju varstva potrošnikov). Stroški izpolnjevanja obveznosti za vratarje bi bili razumni, saj bi večinoma nadomestili visoke stroške, ki jih imajo veliki ponudniki jedrnih platformnih storitev zaradi usklajevanja z različnimi regulativnimi ukrepi, ki jih različne države članice postopno uvajajo ali bi jih verjetno uvedle. Ti stroški bi pomenili, da mora nekaj dodatnih odgovornih oseb za varovanje zakonitosti poslovanja preveriti politike podjetij glede na nova pravila ter da mora nekaj uslužbencev vzdrževati stike s Komisijo in se odzivati na zahteve po informacijah⁹.

- **Izbira instrumenta**

Ugotovljene težave se lahko učinkovito obravnavajo le z zakonodajnim instrumentom. Poleg tega je uredba potrebna, ker se neposredno uporablja v državah članicah, določa enako raven pravic in obveznosti za zasebne stranke ter omogoča skladno in učinkovito uporabo pravil v čezmejni spletni posredniški trgovini v okviru gospodarstva spletnih platform. Je najprimernejša za obravnavanje ugotovljenih težav glede pravičnosti in tekmovalnosti ter preprečitev razdrobljenosti enotnega trga za jedrne platformne storitve, ki jih zagotavljajo ali ponujajo vratarji.

⁹ Za nadaljnjo analizo glej oddelek 6.6.1 ocene učinka.

3. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAJINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

• Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Komisija se je obsežno posvetovala o številnih vprašanjih, povezanih s spletnimi platformami, tudi o gospodarski moči zelo velikih spletnih platform z vlogo vratarja.

Komisija je med 2. junijem in 8. septembrom 2020 izvedla dve ločeni odprti javni posvetovanji, ki sta se nanašali na ločeni začetni oceni učinka, in sicer za (i) sveženj akta o digitalnih storitvah – predhodni regulativni instrument za zelo velike spletne platforme z znatnimi omrežnimi učinki, ki delujejo kot vratarji na notranjem trgu Evropske unije¹⁰; ter za (ii) novo orodje za konkurenco¹¹.

Komisija se je z zainteresiranimi stranmi posvetovala o vmesnih poročilih Opazovalnice za gospodarstvo spletnih platform¹², ki so se upoštevala pri tej pobudi¹³.

V okviru delavnic,¹⁴ konferenc¹⁵ in raziskav, ki jih je izvedlo Skupno raziskovalno središče, so se zagotovile informacije za opredelitev težave, te dejavnosti pa so pomagale tudi pri določitvi predhodnih možnosti politike. Službe Komisije so uporabile orodja za posvetovanja, poleg tega pa so se tudi dvostransko sestale z zainteresiranimi stranmi v okviru javnih posvetovanj in v obdobju zbiranja povratnih informacij za začetni oceni učinka.

K oblikovanju možnosti politike je prispeval tudi strukturiran dialog z državami članicami, zlasti preko skupine strokovnjakov za elektronsko poslovanje ter dvo- in večstranskih izmenjav in konferenc.

V javnih posvetovanjih se je na splošno pokazala močna podpora posredovanju za preprečevanje nepoštenih praks vratarjev. Velika večina sodelujočih na javnih posvetovanjih in anketirancev, ki so izpolnili ločen vprašalnik, naslovljen na nacionalne organe za konkurenco, se je dejansko strinjala, da obstajajo strukturne težave, ki jih ni mogoče odpraviti z obstoječimi pravili o konkurenci. Ista večina tudi verjame, da bi morala imeti Komisija možnost posredovanja na trgih, na katerih delujejo vratarji. To stališče je podprla velika večina podjetij in podjetniških združenj, vse organizacije civilne družbe (tudi nevladne organizacije in sindikati) ter vsi javni organi¹⁶. Tudi potrošniške organizacije, kot je BEUC, so jasno opozorile na specifične pomisleke glede spletnih platform in digitalnih trgov¹⁷.

¹⁰ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12418-Digital-Services-Act-package-ex-ante-regulatory-instrument-of-very-large-online-platforms-acting-as-gatekeepers> in <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12416-New-competition-tool>.

¹¹ Podroben pregled rezultatov teh posvetovanj je v Prilogi 2 k oceni učinka.

¹² <https://platformobservatory.eu/>.

¹³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-expert-group-publishes-progress-reports-online-platform-economy>.

¹⁴ Delavnica Opazovalnice gospodarstva spletnih platform o tržni moči in spletnem oglaševanju z dne 29. januarja 2020; ICF, WIK-Consult GmbH, Cullen International in CEPS so 28. julija 2020 in 10. septembra 2020 organizirali akademski strokovni okrogli mizi na visoki ravni v podporo Komisiji pri pripravi ocene učinka platform z znatnimi omrežnimi učinki, ki delujejo kot vratarji.

¹⁵ Na primer konferenca „Oblikovanje politike konkurence v dobi digitalizacije“:

<https://ec.europa.eu/competition/scp19/>.

¹⁶ Za povzetek predhodnih pravil o odprtem javnem posvetovanju, [povzetek posvetovanja z zainteresiranimi stranmi o novem orodju za konkurenco](#) in [povzetek prispevkov nacionalnih organov za konkurenco k oceni učinka novega orodja za konkurenco](#) glej Prilogo 2 k oceni učinka.

¹⁷ Organizacija BEUC je pri odprtem javnem posvetovanju v svojem odgovoru na primer navedla, da so za izzive, ki jih prinašajo zlasti veliki akterji na digitalnih trgih, poleg običajnega izvrševanja konkurenčnega prava potrebni novi instrumenti za učinkovito in pravočasno zaščito interesov potrošnikov.

Navedeni sodelujoči in anketiranci so navedli, da bi posredovanje, s katerim bi se obravnavali ti pomisleki, zagotovilo prave spodbude za inovacije ter prispevalo k večji izbiri za potrošnike, s čimer bi se ustvarili pogoji za nove platforme in inovativne storitve, ki spoštujejo zasebnost.

Spletne platforme niso bile enotnega mnenja, pri čemer je večina velikih spletnih platform in njihovih reprezentativnih združenj dvomila o potrebi po novem instrumentu za vratarje. Po drugi strani pa je veliko malih in srednjih platform, zlasti tistih, ki so poslovni uporabniki velikih spletnih platform, podprlo nov instrument za vratarje.

Tiste platforme, ki so mu nasprotovale, so se sklicevale na dejstvo, da je pojem vratarja preširok in bi ga bilo treba oceniti za vsak primer posebej ter da Komisija že lahko posreduje v primeru ravnanja vratarja, ki je v nasprotju s členom 102 PDEU. Komisija pa je menila, da člen 102 PDEU ne zadostuje za obravnavanje vseh težav, povezanih z vratarji, saj vratar ni nujno prevladujoči akter in njegove prakse morda niso zajete v členu 102 PDEU, če ni mogoče dokazati učinka na konkurenco na jasno opredeljenih zadevnih trgih. Poleg tega člen 102 PDEU ne omogoča vedno dovolj hitrega posredovanja za čimprejšnje in s tem čim učinkovitejše obravnavanje teh perečih praks.

Velika večina udeležencev je tudi menila, da bi morala posebna pravila o platformah vključevati prepovedi in obveznosti za platforme vratarje. Predlagala je tudi, da bi bila lahko pravna sredstva bolj postopkovne narave, namesto da predpisujejo določeno ravnanje. Velika večina zainteresiranih strani je bila prepričana, da bi moral predlagani seznam težavnih praks ali „črni seznam“ vključevati zlasti očitno nepoštene in škodljive prakse platform vratarjev.

Kar zadeva opredelitev položaja vratarja, so bila mnenja zainteresiranih strani različna. Nekatere platforme so trdile, da vključitev različnih storitev v ponudbo ene same platforme ne pove veliko o njeni moči in da enako velja za njeno zmožnost povečanja sredstev s prenosom z enega področja na drugo. Predlagano je bilo, da pri imenovanju vratarjev ne bi smela obstajati razlika glede na poslovni model, da bi se morale ocene vratarjev redno pregledovati, da bi se morala imenovanja vratarjev uporabljati za ugotovljene dejavnosti in da bi se morala nekatera pravila uporabljati za celotni sektor.

Na splošno so zainteresirane strani vseh kategorij opozorile na potrebo po zagotovitvi visoke ravni skladnosti in pravne varnosti ter zagotovitvi, da bi bila merila za določitev vratarjev pregledna, objektivna in lahko izmerljiva. Uporabniki so se večinoma sklicevali na kombinacijo kvantitativnih in kvalitativnih meril.

Nacionalni organi so podprli nov instrument za vratarje ter navedli, da je za preprečitev regulativne razdrobljenosti potreben pristop na ravni EU, hkrati pa so poudarili, da je pomembno v zakonodajni projekt vnaprej vključiti odgovorne predstavnike nacionalnih vlad.

Nov instrument za vratarje so odločno podprli tudi civilna družba in medijski založniki. Oboji so pozvali k ustrezni preglednosti na trgu ter zagotovitvi določene stopnje raznolikosti medijev, pa tudi spoštovanja avtonomije in izbire potrošnikov.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ta pobuda temelji na študiji o oceni učinka in več zunanjih podpornih študijah¹⁸. Poleg tega so Komisija ali zunanji izvajalci med letoma 2018 in 2020 izvedli več javnih posvetovanj ter

¹⁸ Podporna študija o oceni učinka (ICF); M. Motta in M. Peitz (2020), [*Intervention triggers and underlying theories of harm - Expert advice for the Impact Assessment of a New Competition Tool*](#) (Sprožilni dejavniki posredovanja in temeljne teorije škode – Strokovno svetovanje za oceno učinka novega orodja za

pripravili številne študije in poročila. Opazovalnica za gospodarstvo spletnih platform je ob podpori svoje strokovne skupine, ki je vključevala 15 akademskih strokovnjakov, in na podlagi obsežne podporne študije predložila več poročil in analitičnih dokumentov, ki so bili upoštevani pri opredelitvi težav. Pri oceni učinka, na kateri temelji ta pobuda, so bile upoštevane lastne gospodarske raziskave ter podpora zasnovi politike, ki jo je zagotovilo Skupno raziskovalno središče (JRC). Poleg tega so bili preko spletnega posvetovanja zbrani prispevki držav članic, ki so bili obravnavani na sestanku skupine strokovnjakov za elektronsko poslovanje, posvečenem tej pobudi. Komisija je organizirala številne konference, delavnice in srečanja z akademskimi strokovnjaki, katerih mnenja so bila upoštevana pri formuliranju težav in oblikovanju strategije zbiranja dokazov. K oblikovanju instrumenta je prispevalo veliko dokumentov o stališču držav članic glede platform vratarjev ter številna poročila in študije držav zunaj EU¹⁹.

• Ocena učinka

Oceno učinka, na kateri temelji predlog, je obravnaval Odbor Komisije za regulativni nadzor in 10. decembra 2020 izdal pozitivno mnenje. Mnenje Odbora, priporočila in pojasnilo, kako so bila ta upoštevana, so vključeni v Prilogo 1 k delovnemu dokumentu služb Komisije, ki je priložen temu predlogu. Priloga 3 vsebuje pregled, na koga bi ta predlog vplival in kako.

Komisija je preučila različne možnosti politike za uresničitev splošnega cilja te pobude, ki je zagotoviti pravilno delovanje notranjega trga s spodbujanjem učinkovite konkurence na digitalnih trgih ter zlasti tekmovalnega in pravičnega okolja spletnih platform.

Za odpravo težav, ki izhajajo iz problematičnega ravnanja vratarjev, so se primerjale tri glavne možnosti politike: **možnost 1 – vnaprej določen seznam vratarjev in samodejno izvršljive obveznosti; možnost 2 – delno prilagodljiv okvir imenovanja in posodabljanja obveznosti, vključno z regulativnim dialogom za izvrševanje nekaterih obveznosti, in možnost 3 – prilagodljiva možnost, ki temelji izključno na kvalitativnih mejnih vrednostih za določitev obsega.** Pri vseh teh možnostih je izbira podrobnejše zasnove ostala odprta, tako da bi bilo mogoče upoštevati politične pomisleke, na primer glede točne kombinacije in ravni kvantitativnih mejnih vrednosti za določitev obsega, ki se bodo uporabile, ali glede točnega obsega pravnih sredstev, ki so na voljo, če imenovani vratar sistematično ne izpolnjuje obveznosti.

Pri vseh možnostih se predvideva, da Komisija kot pristojni regulativni organ zagotovi izvajanje, nadzor in izvrševanje na ravni EU. Glede na vseevropski doseg ciljnih podjetij se zdi, da decentralizirani model izvrševanja ni možna alternativa, med drugim ob upoštevanju tveganja regulativne razdrobljenosti, ki naj bi jo odpravila pobuda, in tudi ne bi bil sorazmeren glede na omejeno število vratarjev, ki bi spadali na področje uporabe predlaganega okvira. Da bi se nacionalno strokovno znanje vključilo v gospodarstvo platform, je v pobudi predvideno, da se Komisija pred sprejetjem nekaterih sklepov (npr. o neizpolnjevanju obveznosti, kaznih) posvetuje z odborom, v katerem so predstavniki držav članic – svetovalnim odborom za digitalne trge.

Prednostna možnost (**možnost 2**) vključuje (a) zaključen seznam jedrnih platformnih storitev; (b) kombinacijo kvantitativnih in kvalitativnih meril, na podlagi katerih se ponudniki jedrnih platformnih storitev imenujejo za vratarje; (c) obveznosti, ki se neposredno uporabljajo, vključno z nekaterimi obveznostmi, katerih učinkovito izvajanje bi se lahko olajšalo z

konkurenco); G. S. Crawford, P. Rey in M. Schnitzer (2020), [An Economic Evaluation of the EC's Proposed "New Competition Tool"](#) (Ekonomska ocena novega orodja za konkurenco, ki ga je predlagala Komisija).

¹⁹ Glej tudi oddelek 5 Priloge 1 k oceni učinka o različnih virih uporabljenih dokazov.

regulativnim dialogom, in (d) možnost, da Komisija po preiskavi trga posodobi instrument v zvezi z obveznostmi vratarjev s sprejetjem delegiranih aktov, kolikor se ugotovijo nove prakse, ki so enako nepošteno in bi verjetno ovirale tekmovalnost, v drugih primerih pa s predlogi o spremembi. Pri preiskavah trga bi se lahko tudi pokazala potreba po spremembi seznama jedrnih platformnih storitev.

Štelo se je, da bi bila ta možnost najuspešnejša pri doseganju ciljev te pobude. Zagotavlja pravočasno posredovanje pri vseh ugotovljenih problematičnih praksah, hkrati pa pri nekaterih omogoča regulativni dialog glede izvedbenih ukrepov imenovanega vratarja. Poleg tega omogoča boj proti novim nepoštenim praksam in tako omogoča odpravljanje nedelovanja trga v dinamično spreminjajočem se digitalnem okolju. Za vratarje, ki naj bi v bližnji prihodnosti imeli utrjen in trajen položaj pri svojih operacijah, vendar takega položaja še nimajo, je v predlogu določen sorazmeren podsklop obveznosti, ki so zlasti pomembne za zaščito in povečanje tekmovalnosti.

S prednostno možnostjo se bo povečala tekmovalnost jedrnih platformnih storitev in širšega digitalnega sektorja, podjetjem pa bo zagotovljena pomoč pri premagovanju ovir, ki izhajajo iz nedelovanja trga ali nepoštenih poslovnih praks vratarjev. S tem se bo dodatno spodbudilo nastajanje alternativnih platform, ki bi lahko zagotovile visokokakovostne inovativne proizvode in storitve po dostopnih cenah. Pravičnejši in enakopravnejši pogoji za vse akterje v digitalnem sektorju bi akterjem omogočili večje izkoriščanje potenciala rasti v okviru gospodarstva platform.

Pričakuje se lahko, da bodo ugodnosti zagotovile večji inovacijski potencial malih podjetij in večjo kakovost storitev ter s tem povezano povečanje blaginje potrošnikov. S povečanjem tekmovalnosti jedrnih platformnih storitev v okviru prednostne možnosti bi se lahko dosegel presežek za potrošnike, ocenjen na 13 milijard EUR, tj. približno 6-odstotno povečanje glede na osnovni scenarij²⁰.

Glavni stroški so povezani s stroški izpolnjevanja obveznosti za vratarje, ki so posledica novih pravil. Nekateri upravni stroški bi lahko nastali za podjetja, ki niso vratarji, in sicer pri izpolnjevanju zahtev po informacijah. Vendar se zaradi zadnjenavedenih stroškov verjetno ne bi znatno povišali stroški izpolnjevanja obveznosti, ki bi jih podjetja sicer imela zaradi zahtev po informacijah v zadevah, povezanih s konkurenčnim pravom EU, ali zaradi različnih specifičnih nacionalnih pravil.

Vplivi možnosti politike na različne kategorije zainteresiranih strani (vratarje, konkurente, poslovne uporabnike, potrošnike in regulativne organe) so podrobno pojasnjeni v Prilogi 3 k oceni učinka, na kateri temelji ta pobuda. Priloga vključuje tudi oceno učinka posamezne obveznosti za vsako zadevno kategorijo zainteresiranih strani. Kolikor je mogoče, je ocena kvantitativna in kvalitativna.

Kar zadeva vpliv pobude na MSP, jih ta ne bi dodatno obremenila, saj je zelo malo verjetno, da bi bila MSP imenovana za vratarje, zato se seznam obveznosti zanje ne bi uporabljal. Pač pa bi nova pravila z zagotavljanjem enakih konkurenčnih pogojev MSP (vključno s poslovnimi uporabniki in drugimi ponudniki jedrnih platformnih storitev) omogočila rast na celotnem notranjem trgu, saj bi se z njimi odpravile pomembne ovire za vstop in širitev. Pričakuje se lahko, da bi se s predvidenimi ukrepi tudi povečala konkurenca med platformami za poslovne uporabnike. To naj bi pripeljalo do kakovostnejših storitev po konkurenčnejših cenah in večje produktivnosti. Poslovni uporabniki bi tudi bolj zaupali spletni prodaji, saj bi bili zaščiteni pred nepoštenimi praksami.

²⁰ Glej Prilogo 3 k oceni učinka.

Celovitejši nabor orodij za izvrševanje bo podjetjem omogočil, da uspešno delujejo na podlagi svojih zmožnosti. Rezultat tega bo gospodarska rast, to pa pomeni višje prihodke od davkov za nacionalne uprave. Breme Komisije pri izvajanju te pobude je v primerjavi s koristmi za gospodarstvo majhno (predvsem prerazporeditev sedanjih delovnih mest). Za nacionalne organe bi nastali nekateri manjši upravni stroški.

S pravičnostjo in večjo tekmovalnostjo v digitalnem sektorju bi se povečala produktivnost, to pa bi pomenilo večjo gospodarsko rast. Spodbujanje večje tekmovalnosti jedrnih platformnih storitev in digitalnih trgov je zelo pomembno tudi za povečanje trgovinskih in naložbenih tokov.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

V tem predlogu so določeni ukrepi, ki se bodo uporabljali za velike ponudnike jedrnih platformnih storitev, ki izpolnjujejo pogoje, na podlagi katerih se lahko imenujejo za vratarje. Od jasno opredeljenih obveznosti iz tega predloga bodo imeli korist tudi drugi ponudniki jedrnih platformnih storitev in pomožnih storitev ter poslovni in končni uporabniki. Poleg tega je predlog konkretno usmerjen zlasti v olajšanje trajnostne rasti jedrnih platformnih storitev, širše pa v olajšanje trajnostne rasti gospodarstva platform, ter je zasnovan tako, da bo popolnoma tehnološko nevtralen.

- **Temeljne pravice**

Predlog je usklajen z Listino EU o temeljnih pravicah, Evropsko konvencijo o človekovih pravicah (EKČP) in splošno uredbo o varstvu podatkov.

Uvedba dinamičnega posodabljanja nepoštenih praks bi bila odvisna od zagotovitve popolnega spoštovanja temeljnih pravic do pravičnih postopkov in dobrega upravljanja, kot so določene v EKČP in ki so zavezujoče za institucije EU.

Pri ukrepanju na podlagi novega okvira bi se pri preiskovalnih pooblastilih Komisije upoštevale vse pravice do pravičnega sojenja, na primer pravica do zaslišanja, pravica do prejema sklepa z obrazložitvijo in pravica do dostopa do sodnega nadzora, vključno z možnostjo izpodbijanja izvršilnih ukrepov in ukrepov za izrekanje kazni. Te pravice se uporabljajo pri upravnih postopkih²¹.

Poleg tega bo pravično in zaupanja vredno pravno okolje, ki se namerava ustvariti s tem predlogom, prispevalo k zagotovitvi ustreznega ravnotežja med svobodo gospodarske pobude ponudnikov jedrnih platformnih storitev in njihovih poslovnih uporabnikov (člen 16 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije).

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Za optimalno doseganje ciljev te pobude je potrebno financiranje številnih ukrepov na ravni Komisije, na kateri je predvidena prerazporeditev 80 EPDČ, in na ravni držav članic z njihovim dejavnim sodelovanjem v svetovalnem odboru za digitalne trge, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic. Skupna finančna sredstva, potrebna za izvajanje predloga v obdobju 2021–2027, bodo znašala 81,090 milijona EUR, vključno s 50,640 milijona EUR upravnih stroškov in 30,450 milijona EUR, ki se v celoti krijejo z dodeljenimi sredstvi, predvidenimi v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027, in sicer v okviru finančnih sredstev programa za enotni trg in programa za digitalno Evropo. S finančnimi sredstvi se bodo med drugim podprle dejavnosti, kot so imenovanje ponudnikov jedrnih

²¹Prav tam, poglavji V in X.

platformnih storitev, izvajanje preiskav trga ter izvajanje vseh drugih preiskovalnih ukrepov, izvršilnih ukrepov in dejavnosti spremljanja. S finančnimi sredstvi se bodo podprli tudi izvajanje rednih pregledov določenih elementov uredbe in ocenjevanje uredbe, stalno ocenjevanje učinkovitosti in uspešnosti ukrepov, ki se izvajajo, ter stroški, povezani z vzdrževanjem, razvojem, gostovanjem, delovanjem in podpiranjem osrednjega informacijskega sistema. Podroben pregled zadevnih stroškov je na voljo v „finančnem poročilu“, povezanem s to pobudo.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Zaradi dinamične narave gospodarstva platform sta spremljanje in ocenjevanje pobude pomemben del predloga. Predlog tudi upošteva izrecne zahteve zainteresiranih strani, vključno z državami članicami, za namensko funkcijo spremljanja in odraža pomen, ki se pripisuje možnosti politike s samostojnim spremljanjem, obravnavani v začetni oceni učinka. Spremljanje bo zato razdeljeno na dva dela: (i) stalno spremljanje, v okviru katerega se bo vsako drugo leto poročalo o najnovejšem razvoju na trgu in pri katerem bo po možnosti sodelovala Opazovalnica EU za gospodarstvo spletnih platform, ter (ii) operativne cilje in posebne kazalnike za merjenje teh ciljev.

Redno in stalno spremljanje bo vključevalo naslednje glavne vidike: (i) spremljanje vprašanj, povezanih s področjem uporabe (npr. merila za imenovanje vratarjev, razvoj imenovanja vratarjev, uporaba kvalitativne ocene pri postopku imenovanja); (ii) spremljanje nepoštenih praks (izpolnjevanje obveznosti, vzorci izvrševanja, razvoj) ter (iii) spremljanje kot sprožilec začetka preiskave trga z namenom pregleda novih jedrnih platformnih storitev in praks v digitalnem sektorju.

Pri spremljanju se bo tudi ustrezno upoštevalo konceptualno delo skupine strokovnjakov za gospodarstvo spletnih platform v okviru njenega delovnega postopka v zvezi z merjenjem in ekonomskimi kazalniki²².

Poleg tega se bodo pri spremljanju učinkovitosti in uspešnosti predloga uporabljali predhodno opredeljeni kazalniki za določitev, ali so za zagotovitev tekmovalnosti in pravičnosti digitalnih trgov po vsej EU morda potrebna dodatna pravila, tudi v zvezi z izvrševanjem. Posledično bo v okviru ocenjevanja ocenjen učinek posredovanja, na zahtevo pa bo aktivirana klavzula o pregledu, kar bo Komisiji omogočilo sprejetje ustreznih ukrepov, vključno z zakonodajnimi predlogi.

Države članice bodo tudi predložile vse razpoložljive zadevne informacije, ki bi jih Komisija lahko zahtevala za namene ocenjevanja.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

V poglavju I so navedeni splošne določbe, vključno s predmetom, ciljem in področjem uporabe uredbe, tudi njen usklajevalni učinek v zvezi z nekaterimi nacionalnimi zakoni (člen 1), ter opredelitve pojmov, ki se uporabljajo v predlogu, in cilji predloga (člen 2).

Poglavje II vsebuje določbe o imenovanju vratarjev. Natančneje, določa pogoje, pod katerimi bi bilo treba ponudnike jedrnih platformnih storitev imenovati za vratarje, in sicer bodisi na podlagi kvantitativnih meril (z domnevo, v zvezi s katero je izvedena protidemonstracija)

²² https://platformobservatory.eu/app/uploads/2020/07/ProgressReport_Workstream_on_Measurement_and_Economic_Indicators_2020.pdf.

bodisi na podlagi ocene za vsak primer posebej med preiskavo trga (člen 3). Določa tudi pogoje, pod katerimi se lahko imenovanje vratarja ponovno preuči, in obveznost rednega pregledovanja takega imenovanja (člen 4).

V poglavju III so opredeljene prakse vratarjev, ki omejujejo tekmovalnost in so nepošteno. Določene so zlasti samodejno izvršljive obveznosti (člen 5) in obveznosti, v zvezi s katerimi je mogoča specifikacija (člen 6), ki bi jih morali imenovani vratarji izpolnjevati v zvezi z vsemi svojimi jedrnimi platformnimi storitvami iz zadevnega sklepa o imenovanju. Poleg tega določa okvir za morebiten dialog med imenovanim vratarjem in Komisijo o ukrepih, ki jih vratar izvaja ali namerava izvesti, da bi izpolnil obveznosti iz člena 6 (člen 7). Določa tudi pogoje, pod katerimi se lahko obveznosti za posamezno jedrno platformno storitev v izjemnih okoliščinah zamrznejo (člen 8) ali se lahko na podlagi javnega interesa odobri izvzetje (člen 9). Z dodatnimi določbami tega poglavja se vzpostavlja mehanizem za posodabljanje seznama obveznosti (člen 10); pojasnjuje, da se obveznosti iz te uredbe uporabljajo, ne glede na to, ali je zadevna praksa imenovanega vratarja pogodbene, trgovske, tehnične ali druge narave (člen 11); določa obveznost, da se prikladi vsaka predvidena koncentracija v smislu uredbe EU o združitvah (člen 12), in obveznost imenovanega vratarja, da vse tehnike profiliranja potrošnikov, ki jih uporablja pri svojih jedrnih platformnih storitvah, predloži v neodvisno revizijo (člen 13).

Poglavje IV vsebuje pravila o izvajanju preiskav trga, zlasti postopkovne zahteve glede začetka preiskave trga (člen 14), in pravila o izvajanju različnih vrst preiskav trga: (i) imenovanje vratarja (člen 15), (ii) preiskava sistematičnega neizpolnjevanja obveznosti (člen 16) ter (iii) preiskava novih jedrnih platformnih storitev in novih praks (člen 17).

Poglavje V vsebuje določbe o izvajanju in izvrševanju te uredbe. Določa postopkovne zahteve glede začetka postopkov (člen 18). Nadalje določa pravila o različnih orodjih, ki se lahko uporabijo pri preiskavah trga ali postopkih na podlagi te uredbe. Med njimi so zmožnost Komisije, da zahteva informacije (člen 19), opravlja razgovore in sprejema izjave (člen 20) ter izvaja preglede na kraju samem (člen 21), sprejema začasne ukrepe (člen 22) in prostovoljne ukrepe določi kot zavezujoče za vratarje (člen 23) ter spremlja njihovo skladnost s to uredbo (člen 24).

V primeru neskladnosti lahko Komisija izda sklep o neskladnosti (člen 25) ter naloži globo (člen 26) in periodične denarne kazni (člen 27), če vratarji kršijo to uredbo ali če se v okviru preiskave predložijo nepravilne, nepopolne ali zavajajoče informacije. Uredba določa tudi zastaralni rok za izrek sankcij in njihovo izvršitev (člena 28 in 29).

Z več določbami tega poglavja se vzpostavljajo postopkovna jamstva pred Komisijo, zlasti pravica do zaslišanja in dostopa do spisa (člen 30) ter varovanja poslovnih skrivnosti (člen 31). Predvideva se tudi posvetovanje s svetovalnim odborom za digitalne trge, vzpostavljenim s to uredbo, preden se sprejmejo posamezni določeni sklepi, naslovljeni na vratarje (člen 32). V tej uredbi je tudi določena možnost, da tri ali več držav članic pozove Komisijo, da začne preiskavo trga v skladu s členom 15 (člen 33).

Poglavje VI vsebuje nadaljnje splošne določbe, kot so obveznost objave določenega sklopa posameznih sklepov, sprejetih v okviru te uredbe (člen 34), pojasnilo, da ima Sodišče Evropske unije neomejeno pristojnost v zvezi z globami in denarnimi kaznimi (člen 35), ter možnost sprejemanja izvedbenih (člen 36) in delegiranih aktov (člen 37).

Ostali določbi v tem poglavju sta klavzula o pregledu (člen 38) ter določitev začetka veljavnosti in datumov uporabe uredbe (člen 39).

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju (akt o digitalnih trgih)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²³,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²⁴,

ob upoštevanju mnenja Evropskega nadzornika za varstvo podatkov²⁵,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Digitalne storitve na splošno in zlasti spletne platforme imajo vse pomembnejšo vlogo v gospodarstvu, zlasti na notranjem trgu, saj zagotavljajo nove poslovne priložnosti v Uniji in olajšujejo čezmejno trgovino.
- (2) Hkrati imajo jedrne platformne storitve številne značilnosti, ki jih lahko njihovi ponudniki izkoriščajo. Te značilnosti jedrnih platformnih storitev med drugim vključujejo skrajno ekonomijo obsega, ki pogosto izhaja iz skoraj ničnih mejnih stroškov dodajanja poslovnih ali končnih uporabnikov. Druge značilnosti jedrnih platformnih storitev so zelo močni omrežni učinki, zmožnost, da se z večstranskostjo teh storitev številni poslovni uporabniki povežejo s številnimi končnimi uporabniki, znatna odvisnost poslovnih in končnih uporabnikov, učinek vezanosti na ponudnika, odsotnost večdomnosti končnih uporabnikov za isti namen, vertikalna integracija in prednosti na podlagi podatkov. Vse te značilnosti lahko skupaj z nepoštenim ravnanjem ponudnikov teh storitev znatno ogrozijo tekmovalnost jedrnih platformnih storitev ter vplivajo na pravičnost poslovnega odnosa med ponudniki teh storitev ter njihovimi poslovnimi in končnimi uporabniki, posledica česar je hitro in morebitno daljnosežno zmanjševanje izbire poslovnih in končnih uporabnikov v praksi, zaradi česar je lahko ponudniku teh storitev dodeljen položaj t. i. vratarja.
- (3) Pojavilo se je nekaj velikih ponudnikov jedrnih platformnih storitev z znatno gospodarsko močjo. Ponavadi je zanje značilno, da lahko s svojimi storitvami veliko poslovnih uporabnikov povežejo z veliko končnimi uporabniki, to pa jim omogoča, da

²³ UL C , , str. .

²⁴ UL C , , str. .

²⁵ UL C , , str. .

svoje prednosti, kot je dostop do velike količine podatkov, z enega področja svoje dejavnosti izkoristijo na novih področjih. Nekateri od teh ponudnikov imajo nadzor nad celotnimi ekosistemi platform v digitalnem gospodarstvu in se obstoječi ali novi udeleženci na trgu s strukturno zelo težko pomerijo z njimi ali jim konkurirajo, ne glede na to, kako inovativni in učinkoviti so. Na tekmovalnost negativno vplivajo zlasti zelo velike ovire za vstop ali izstop, vključno z visokimi investicijskimi stroški, ki jih ob izstopu ni mogoče ali ni enostavno povrniti, ter neobstoje (ali zmanjšan dostop do) nekaterih ključnih vložkov v digitalno gospodarstvo, kot so podatki. Posledično se povečuje verjetnost, da osnovni trgi ne delujejo dobro – ali bodo kmalu prenehali dobro delovati.

- (4) Kombinacija navedenih značilnosti vratarjev bo v veliko primerih verjetno povzročila huda neravnovesja v pogajalski moči, s tem pa nepoštena prakse in pogoje za poslovne in tudi končne uporabnike jedrnih platformnih storitev, ki jih opravljajo vratarji, kar bo negativno vplivalo na cene, kakovost, izbiro in inovativnost storitev.
- (5) Iz tega sledi, da tržni procesi pogosto ne morejo zagotoviti pravičnih gospodarskih rezultatov v zvezi z jedrnimi platformnimi storitvami. Čeprav se za ravnanje vratarjev še naprej uporabljata člena 101 in 102 PDEU, je njuno področje uporabe omejeno na nekatere primere tržne moči (npr. prevladujoč položaj na določenih trgih) in protikonkurenčnega ravnanja, izvajata pa se naknadno, pri čemer so potrebne obsežne preiskave pogosto zelo zapletenih dejstev za vsak primer posebej. Poleg tega obstoječe pravo Unije ne obravnava ali ne obravnava učinkovito ugotovljenih izzivov, ki jih za dobro delovanje notranjega trga pomeni ravnanje vratarjev, ki nimajo nujno prevladujočega položaja v smislu konkurenčnega prava.
- (6) Vratarji imajo velik vpliv na notranji trg, saj po vsej Uniji in na različnih trgih zagotavljajo vstopne točke, preko katerih lahko številni poslovni uporabniki dosežejo končne uporabnike. Negativni učinek nepoštenih praks na notranji trg in zlasti šibka tekmovalnost jedrnih platformnih storitev, vključno z njunimi negativnimi družbenimi in gospodarskimi posledicami, sta nacionalne zakonodajalce in sektorske regulatorje spodbudila k ukrepanju. Sprejete ali predlagane so bile že številne nacionalne regulativne rešitve za obravnavanje nepoštenih praks in tekmovalnosti digitalnih storitev ali vsaj v zvezi z nekaterimi od njih. Zaradi tega se je pojavilo tveganje različnih regulativnih rešitev in s tem razdrobljenosti notranjega trga, to pa je povečalo tveganje višjih stroškov izpolnjevanja obveznosti zaradi različnih sklopov nacionalnih regulativnih zahtev.
- (7) Zato bi bilo treba poslovnim in končnim uporabnikom jedrnih platformnih storitev, ki jih zagotavljajo vratarji, v celotni Uniji zagotoviti ustrezne regulativne zaščitne ukrepe pred nepoštenim ravnanjem vratarjev, da bi se olajšalo čezmejno poslovanje znotraj Unije in tako izboljšalo pravilno delovanje notranjega trga ter obravnavala obstoječa razdrobljenost ali verjeten pojav razdrobljenosti na specifičnih področjih, zajetih s to uredbo. Čeprav vratarji ponavadi uporabijo globalne ali vsaj vseevropske poslovne modele in algoritemske strukture, lahko v različnih državah članicah uporabijo in so v nekaterih primerih uporabili različne poslovne pogoje in prakse, zaradi česar bi lahko nastale razlike med konkurenčnimi pogoji za uporabnike jedrnih platformnih storitev, ki jih zagotavljajo vratarji, to pa bi negativno vplivalo na povezovanje na notranjem trgu.
- (8) S približevanjem različnih nacionalnih zakonodaj bi bilo treba odpraviti ovire za svobodo opravljanja in prejemanja storitev na notranjem trgu, vključno z maloprodajnimi storitvami. Na ravni Unije bi bilo zato treba določiti ciljno usmerjen

sklop harmoniziranih obveznih pravil, da bi se na notranjem trgu zagotovili tekmovalni in pravični digitalni trgi, na katerih delujejo vratarji.

- (9) Razdrobljenost notranjega trga se lahko učinkovito prepreči le, če se državam članicam onemogoči uporaba nacionalnih pravil, specifičnih za vrste podjetij in storitev iz te uredbe. Ker je namen te uredbe dopolniti izvrševanje konkurenčnega prava, bi bilo treba tudi navesti, da ta uredba ne posega v člena 101 in 102 PDEU, ustrezna nacionalna pravila o konkurenci in druga nacionalna pravila o konkurenci glede enostranskega ravnanja, ki temeljijo na individualizirani oceni položajev in ravnanja na trgu, vključno z verjetnimi učinki in natančnim obsegom prepovedanega ravnanja, ter ki podjetjem omogočajo, da učinkovito in objektivno utemeljijo zadevno ravnanje. Vendar uporaba zadnjenavedenih pravil ne bi smela vplivati na obveznosti, ki se s to uredbo nalagajo vratarjem, ter na enotno in učinkovito izpolnjevanje teh obveznosti na notranjem trgu.
- (10) Cilj členov 101 in 102 PDEU ter ustreznih nacionalnih pravil o konkurenci v zvezi s protikonkurenčnim večstranskim in enostranskim ravnanjem in v zvezi z nadzorom združitve je varstvo neizkrivljene konkurence na trgu. Cilj te uredbe dopolnjuje cilj varstva neizkrivljene konkurence na katerem koli trgu, kot je opredeljena v smislu konkurenčnega prava, vendar se od njega tudi razlikuje, saj je namen zagotoviti, da so trgi, na katerih delujejo vratarji, tekmovalni in pravični in da bodo taki tudi ostali, ne glede na dejanske, verjetne ali predvidene učinke ravnanja danega vratarja, zajetega s to uredbo, na konkurenco na danem trgu. Cilj te uredbe je torej varovanje pravnega interesa, ki je drugačen od pravnega interesa zadevnih pravil, in zato ne bi smela posegati v njihovo uporabo.
- (11) Ta uredba bi morala brez poseganja v uporabo dopolnjevati tudi pravila, ki izhajajo iz drugih zakonodajnih aktov Unije, ki urejajo določene vidike zagotavljanja storitev iz te uredbe, in sicer zlasti Uredbo (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶, Uredbo (EU) xx/xx/EU [akt o digitalnih storitvah] Evropskega parlamenta in Sveta²⁷, Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta²⁸, Direktivo (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta²⁹, Direktivo (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta³⁰ in Direktivo (EU) 2010/13 Evropskega parlamenta in Sveta³¹ ter nacionalna pravila, katerih namen je izvrševanje, v nekaterih primerih pa izvajanje te zakonodaje Unije.

²⁶ Uredba (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spodbujanju pravičnosti in preglednosti za poslovne uporabnike spletnih posredniških storitev (UL L 186, 11.7.2019, str. 57).

²⁷ Uredba (EU) .../.. Evropskega parlamenta in Sveta – predlog o enotnem trgu digitalnih storitev (Akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES.

²⁸ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

²⁹ Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES (UL L 130, 17.5.2019, str. 92).

³⁰ Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

³¹ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL L 95, 15.4.2010, str. 1).

- (12) Šibka tekmovalnost in nepoštena prakse v digitalnem sektorju so pri nekaterih digitalnih storitvah pogostejše in izrazitejše kot pri drugih. To velja zlasti za razširjene digitalne storitve, ki se pogosto uporabljajo in ki večinoma posredujejo neposredno med poslovnimi in končnimi uporabniki ter pri katerih najbolj prevladujejo značilnosti, kot so skrajna ekonomija obsega, zelo močni omrežni učinki, zmožnost, da se z večstranskostjo teh storitev številni poslovni uporabniki povežejo s številnimi končnimi uporabniki, učinki vezanosti, neobstoj večdomnosti ali vertikalna integracija. Navedene storitve pogosto zagotavlja samo en ali zelo malo velikih ponudnikov. Ti ponudniki jedrnih platformnih storitev se najpogosteje pojavljajo kot vratarji za poslovne in končne uporabnike z daljnosežnim vplivom ter lahko za svoje poslovne in končne uporabnike zlahka enostransko določajo škodljive poslovne pogoje. Skladno s tem se je treba osredotočiti le na tiste digitalne storitve, ki jih poslovni in končni uporabniki uporabljajo najpogosteje ter v zvezi s katerimi so pomisleki o šibki tekmovalnosti in nepoštenih praksah vratarjev glede na trenutne razmere na trgu z vidika notranjega trga očitnejši in večji.
- (13) Zlasti spletne posredniške storitve, spletni iskalniki, operacijski sistemi, spletne storitve družbenega mreženja, platformne storitve platform za souporabo videov, medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke, storitve računalništva v oblaku in storitve spletnega oglaševanja lahko vplivajo na veliko število končnih uporabnikov in podjetij, kar vključuje tveganje nepoštenih poslovnih praks. Zato bi jih bilo treba vključiti v opredelitev jedrnih platformnih storitev in zato spadajo na področje uporabe te uredbe. Spletne posredniške storitve se lahko uporabljajo tudi na področju finančnih storitev in lahko posredujejo ali se uporabljajo za zagotavljanje takih storitev, ki so neizčrpno navedene v Prilogi II k Direktivi (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta³². V nekaterih okoliščinah bi moral pojem končnih uporabnikov zajemati uporabnike, ki se običajno štejejo za poslovne uporabnike, vendar v danih razmerah jedrnih platformnih storitev ne uporabljajo za zagotavljanje blaga ali storitev drugim končnim uporabnikom, na primer podjetja, ki za lastne namene uporabljajo storitve računalništva v oblaku.
- (14) Vratarji lahko skupaj z jedrnimi platformnimi storitvami zagotavljajo številne druge pomožne storitve, kot so storitve identifikacije ali plačilne storitve in tehnične storitve, ki podpirajo opravljanje plačilnih storitev. Ker vratarji portfelj svojih storitev pogosto zagotavljajo kot del celovitega ekosistema, do katerega tretji ponudniki takih pomožnih storitev nimajo dostopa, vsaj ne pod enakimi pogoji, in lahko kot pogoj za dostop do jedrnih platformnih storitev določijo uporabo ene ali več pomožnih storitev, imajo verjetno večjo zmožnost in spodbudo, da svojo moč vratarja prenesejo s svojih jedrnih platformnih storitev in jo izkoristijo pri teh pomožnih storitvah, kar negativno vpliva na izbiro in tekmovalnost teh storitev.
- (15) Dejstvo, da se lahko digitalna storitev opredeli kot jedrna platformna storitev, ker je razširjena in se pogosto uporablja ter je pomembna za povezovanje poslovnih in končnih uporabnikov, samo po sebi ni razlog za dovolj resne pomisleke glede tekmovalnosti in nepoštenih praks. Taki pomisleki se pojavijo šele, če je jedrna platformna storitev pomembna vstopna točka in jo upravlja ponudnik z znatnim vplivom na notranjem trgu ter utrjenim in trajnim položajem ali ponudnik, ki bo predvidoma imel tak položaj v bližnji prihodnosti. Skladno s tem bi se moral usmerjen

³²

Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

sklop harmoniziranih pravil iz te uredbe uporabljati le za podjetja, imenovana na podlagi teh treh objektivnih meril, in le za tiste njihove jedrne platformne storitve, ki so vsaka posebej pomembna vstopna točka, preko katere poslovni uporabniki dosežejo končne uporabnike.

- (16) Da bi se zagotovila učinkovita uporaba te uredbe v zvezi s ponudniki jedrnih platformnih storitev, ki najverjetneje izpolnjujejo te objektivne zahteve, in v primerih, v katerih je nepošteno ravnanje, ki zmanjšuje tekmovalnost, najpogostejše in ima največji vpliv, bi bilo treba Komisiji omogočiti, da kot vratarje neposredno imenuje tiste ponudnike jedrnih platformnih storitev, ki dosegajo nekatere kvantitativne mejne vrednosti. Za taka podjetja bi bilo treba v vsakem primeru uporabiti hitre postopke imenovanja, ki bi se morali začeti takoj po začetku veljavnosti te uredbe.
- (17) Prepričljiva pokazatelja, da ima ponudnik jedrnih platformnih storitev znaten vpliv na notranji trg, sta zelo velik promet v Uniji in zagotavljanje jedrne platformne storitve v vsaj treh državah članicah. To prav tako velja, kadar ima ponudnik jedrne platformne storitve v vsaj treh državah članicah zelo veliko tržno kapitalizacijo ali enakovredno pošteno tržno vrednost. Zato bi bilo treba predvidevati, da ima ponudnik jedrnih platformnih storitev znaten vpliv na notranji trg, če jedrno platformno storitev zagotavlja v vsaj treh državah članicah in če njegov promet skupine, ustvarjen v EGP, dosega ali presega določen visok prag ali če tržna kapitalizacija skupine dosega ali presega neko visoko absolutno vrednost. Za ponudnike jedrnih platformnih storitev, ki pripadajo podjetjem, ki ne kotirajo na borzi, bi bilo treba upoštevati enakovredno pravično tržno vrednost, večjo od neke visoke absolutne vrednosti. Komisija bi morala na podlagi svojih pooblastil sprejeti delegirane akte, s katerimi bi razvila objektivno metodologijo za izračun navedene vrednosti. Velik promet skupine v EGP v povezavi z določenim mejnim številom uporabnikov jedrnih platformnih storitev v Uniji kaže na razmeroma veliko zmožnost monetizacije teh uporabnikov. Visoka tržna kapitalizacija glede na enako določeno mejno število uporabnikov v Uniji kaže na razmeroma velik potencial za monetizacijo teh uporabnikov v bližnji prihodnosti. Ta potencial za monetizacijo pa načeloma kaže na vlogo vstopne točke, ki jo imajo zadevna podjetja. Oba kazalnika poleg tega odražata njihovo finančno zmogljivost, vključno z njihovo zmožnostjo, da si olajšajo dostop do finančnih trgov, da bi utrdila svoj položaj. To se lahko zgodi, kadar se ta večja možnost za dostop izkoristi na primer za pridobitev drugih podjetij, pri čemer se je izkazalo, da lahko ta zmožnost negativno vpliva na inovativnost. Tržna kapitalizacija lahko tudi odraža pričakovani prihodnji položaj zadevnih ponudnikov in njihov vpliv na notranji trg, ne glede na morebiti razmeroma majhen trenutni promet. Vrednost tržne kapitalizacije lahko temelji na stopnji, ki odraža povprečno tržno kapitalizacijo največjih podjetij v Uniji, ki kotirajo na borzi, v ustreznem obdobju.
- (18) Stalna tržna kapitalizacija ponudnika jedrnih platformnih storitev v višini praga ali nad njim v triletnem ali daljšem obdobju bi morala podpirati domnevo, da ponudnik jedrnih platformnih storitev znatno vpliva na notranji trg.
- (19) S tržno kapitalizacijo je lahko povezanih veliko dejavnikov, zaradi katerih bi bila potrebna poglobljena ocena pri določitvi, ali naj bi se ponudnik jedrnih platformnih storitev obravnaval, kot da ima znaten vpliv na notranji trg. Tako je lahko v primeru, kadar je tržna kapitalizacija ponudnika jedrnih platformnih storitev v predhodnih poslovnih letih znatno pod povprečjem trga lastniških vrednostnih papirjev, kadar je nestanovitnost njegove tržne kapitalizacije v obravnavanem obdobju nesorazmerna s splošno nestanovitnostjo trga lastniških vrednostnih papirjev ali je krivulja njegove tržne kapitalizacije glede na gibanja na trgu neskladna s hitro in enosmerno rastjo.

- (20) Zelo veliko število poslovnih uporabnikov, ki so odvisni od jedrne platformne storitve, da bi lahko dosegli zelo veliko število mesečno aktivnih končnih uporabnikov, ponudniku zadevne storitve omogoča, da v svojo korist vpliva na operacije znatnega dela poslovnih uporabnikov, in načeloma kaže, da ponudnik deluje kot pomembna vstopna točka. Ustrezni zadevni ravni navedenih števil bi bilo treba določiti tako, da bi v zvezi s končnimi uporabniki predstavljali znaten delež celotne populacije Unije, pri določitvi praga za poslovne uporabnike pa celotno populacijo podjetij, ki uporabljajo platforme.
- (21) Do utrjenega in trajnega položaja ponudnika pri izvajanju operacij ali predvidljivosti doseganja takega položaja v prihodnosti pride zlasti, kadar je tekmovalnost položaja ponudnika jedrne platformne storitve omejena. Taka situacija je verjetna, kadar ponudnik vsaj tri leta zagotavlja jedrno platformno storitev zelo velikemu številu poslovnih in končnih uporabnikov v vsaj treh državah članicah.
- (22) Na te mejne vrednosti lahko vplivata tržni in tehnološki razvoj. Zato bi bilo treba Komisijo pooblastiti za sprejemanje delegiranih aktov, s katerimi bi določila metodologijo za ugotavljanje, ali so kvantitativni pragovi doseženi, ter po potrebi za redno prilagajanje metodologije tržnemu in tehnološkemu razvoju. To je zlasti pomembno za prag, ki se nanaša na tržno kapitalizacijo, ki bi jo bilo treba indeksirati v ustreznih časovnih presledkih.
- (23) Ponudniki jedrnih platformnih storitev, ki dosegajo kvantitativne mejne vrednosti, vendar lahko z ustrezno utemeljenimi argumenti dokažejo, da v razmerah, v katerih zagotavljajo zadevno jedrno platformno storitev, ne izpolnjujejo objektivnih zahtev za vlogo vratarja, ne bi smeli biti neposredno imenovani kot taki, ampak šele po nadaljnji preiskavi. Za predložitev dokazov, da se domneva na podlagi doseganja kvantitativnih mejnih vrednosti ne bi smela uporabiti za določenega ponudnika, bi moral biti odgovoren zadevni ponudnik. Komisija bi morala pri oceni upoštevati le elemente, neposredno povezane z zahtevami glede vloge vratarja, in sicer, ali gre za pomembno vstopno točko, ki jo upravlja ponudnik z velikim vplivom na notranji trg ter dejanskim ali predvidenim utrjenim in trajnim položajem. Utemeljitev iz gospodarskih razlogov, s katerimi naj bi se dokazala učinkovitost, ki izhaja iz posebne vrste ravnanja ponudnika jedrnih platformnih storitev, bi bilo treba zavrniti, saj niso upoštevne za imenovanje vratarja. Komisiji bi bilo treba omogočiti, da sprejme sklep na podlagi kvantitativnih mejnih vrednosti, kadar ponudnik znatno ovira preiskavo, tako da ne upošteva preiskovalnih ukrepov, ki jih je sprejela Komisija.
- (24) Zagotoviti bi bilo treba tudi, da se oceni vloga vratarja ponudnikov jedrnih platformnih storitev, ki ne dosegajo vseh kvantitativnih mejnih vrednosti, ob upoštevanju splošnih objektivnih zahtev, in sicer, da imajo znaten vpliv na notranji trg, da delujejo kot pomembna vstopna točka, preko katere lahko poslovni uporabniki dosežejo končne uporabnike, ter da imajo pri izvajanju svojih operacij korist od trajnega in utrjenega položaja ali da jo bodo predvidoma imeli v bližnji prihodnosti.
- (25) Taka ocena je lahko izvedena le ob upoštevanju tržne preiskave in na podlagi kvantitativnih mejnih vrednosti. Komisija bi si morala pri svoji oceni prizadevati za ohranitev in spodbujanje stopnje inovacij, kakovosti digitalnih proizvodov in storitev, stopnje, do katere so cene pravične in konkurenčne, ter stopnje, do katere kakovost ali izbira za poslovne in končne uporabnike je ali ostaja velika. Upoštevajo se lahko elementi, specifični za zadevne ponudnike jedrnih platformnih storitev, kot so izredno velika ekonomija obsega, zelo močni omrežni učinki, zmožnost, da se z večstranskostjo teh storitev številni poslovni uporabniki povežejo s številnimi

končnimi uporabniki, učinki vezanosti, neobstoja večdomnosti ali vertikalna integracija. Poleg tega lahko zelo velika tržna kapitalizacija, zelo visoko razmerje med vrednostjo lastniškega kapitala in dobičkom ali zelo velik promet, ki so ga ustvarili končni uporabniki ene same jedrne platformne storitve, kaže na trg, ki se preveša, ali potencial finančnega vzvoda teh ponudnikov. Skupaj s tržno kapitalizacijo so visoke stopnje rasti ali padajoče stopnje rasti obravnavane v povezavi z rastjo donosnosti, primeri dinamičnih parametrov, ki so zlasti pomembni za opredelitev takih ponudnikov jedrnih platformnih storitev, katerih položaj se bo predvidoma utrdil. Komisiji bi bilo treba omogočiti, da sprejme odločitev, tako da na podlagi razpoložljivih dejstev sprejme odločitev v škodo ponudnika, kadar ponudnik močno ovira preiskavo, tako da ne upošteva preiskovalnih ukrepov, ki jih je sprejela Komisija.

- (26) Poseben podsklop pravil bi se moral uporabljati za ponudnike jedrnih platformnih storitev, ki bodo v bližnji prihodnosti predvidoma imeli utrjen in trajen položaj. Zaradi enakih specifičnih značilnosti jedrnih platformnih storitev so te dovzetne za prevešanje trga: ko ponudnik storitev pridobi določeno prednost pred konkurenti ali morebitnimi tekmeci v smislu obsega ali posredniške moči, lahko njegov položaj postane neomajen, razmere pa bi se lahko razvile tako, da bi v bližnji prihodnosti verjetno postal trajen in utrjen. Podjetja lahko poskusijo povzročiti to prevešanje in postati vratarji z uporabo nekaterih nepoštenih pogojev in praks, ki se urejajo s to uredbo. V takem primeru se zdi primerno posredovati, preden se trg nepovratno prevesi.
- (27) Takšno zgodnje posredovanje pa bi moralo biti omejeno na naložitev le tistih obveznosti, ki so nujne in ustrezne za zagotovitev, da se ohrani tekmovalnost zadevnih storitev, ter za preprečitev kvalificiranega tveganja nepoštenih pogojev in praks. V ta namen so bolj neposredno usmerjene obveznosti, ki ponudniku zadevnih jedrnih platformnih storitev preprečujejo, da bi pri izvajanju operacij vzpostavil utrjen in trajen položaj, na primer obveznosti, ki onemogočajo nepravilno izkoriščanje tržne prednosti, ter obveznosti, ki olajšujejo menjave in večdomnost. Poleg tega bi morala Komisija za zagotovitev sorazmernosti uporabiti le tiste obveznosti iz zadevnega podsklopa, ki so nujne in sorazmerne za doseganje ciljev te uredbe, in bi morala redno preverjati, ali bi bilo treba te obveznosti ohraniti, odpraviti ali prilagoditi.
- (28) To bi moralo Komisiji omogočiti pravočasno in učinkovito posredovanje ob popolnem spoštovanju sorazmernosti obravnavanih ukrepov. Dejanske ali morebitne udeležence na trgu bi moralo tudi prepričati o pravičnosti in tekmovalnosti zadevnih storitev.
- (29) Imenovani vratarji bi morali v zvezi z vsako jedrno platformno storitvijo, navedeno v zadevnem sklepu o imenovanju, izpolnjevati obveznosti iz te uredbe. Obvezna pravila bi se morala uporabljati ob upoštevanju konglomeratnega položaja vratarjev, če je primerno. Poleg tega bi morali biti izvedbeni ukrepi, ki jih lahko Komisija s sklepom naloži vratarju po regulativnem dialogu, učinkovito zasnovani ob upoštevanju značilnosti jedrnih platformnih storitev in možnih tveganj izogibanja ukrepom ter v skladu z načelom sorazmernosti in temeljnimi pravicami zadevnih podjetij, pa tudi temeljnimi pravicami tretjih oseb.
- (30) Zaradi zelo hitro spreminjajoče se in zapletene tehnološke narave jedrnih platformnih storitev je potrebno redno pregledovanje statusa vratarjev, tudi tistih, ki bodo v bližnji prihodnosti predvidoma imeli utrjen in trajen položaj pri izvajanju svojih operacij. Da bi se vsem udeležencem na trgu, tudi vratarjem, zagotovila potrebna gotovost glede veljavnih pravnih obveznosti, je treba določiti rok za te redne preglede. Pomembno je tudi, da se ti pregledi izvajajo redno in vsaj vsaki dve leti.

- (31) Da bi se zagotovila učinkovitost pregledovanja statusa vratarjev in možnost prilagoditve seznama jedrnih platformnih storitev, ki jih zagotavlja vratar, bi morali vratarji obveščati Komisijo o vseh svojih nameravanih in opravljenih pridobitvah drugih ponudnikov jedrnih platformnih storitev ali katerih koli drugih storitev, ki se zagotavljajo v digitalnem sektorju. Te informacije bi bile koristne ne le za namene navedenega pregledovanja statusa posameznih vratarjev, ampak bodo tudi zagotovile informacije, ki so ključne za spremljanje širših trendov tekmovalnosti v digitalnem sektorju in bi jih zato lahko bilo koristno preučiti v okviru tržnih preiskav, predvidenih v tej uredbi.
- (32) Da bi se zaščitili pravičnost in tekmovalnost jedrnih platformnih storitev, ki jih zagotavljajo vratarji, je treba jasno in nedvoumno določiti sklop harmoniziranih obveznosti, ki se nanašajo na navedene storitve. Taka pravila so potrebna za obravnavanje tveganja škodljivih učinkov nepoštenih praks vratarjev v korist poslovnega okolja, povezanega z zadevnimi storitvami, v korist uporabnikov in nazadnje družbe kot celote. Glede na hitro razvijajočo se in dinamično naravo digitalnih trgov ter znatno gospodarsko moč vratarjev je pomembno, da se te obveznosti izvajajo učinkovito in tako, da se jim vratarji ne izogibajo. V ta namen bi se morale zadevne obveznosti uporabljati za vsako prakso vratarja ne glede na njeno obliko in ne glede na to, ali je pogodbene, poslovne, tehnične ali druge narave, kolikor praksa ustreza vrsti prakse, za katero se uporablja ena od obveznosti iz te uredbe.
- (33) Obveznosti iz te uredbe so omejene na tisto, kar je potrebno in utemeljeno za obravnavanje nepoštenosti ugotovljenih praks vratarjev ter zagotovitev tekmovalnosti v zvezi z jedrnimi platformnimi storitvami, ki jih zagotavljajo vratarji. Zato bi morale obveznosti ustrezati praksam, ki se štejejo za nepoštene ob upoštevanju značilnosti digitalnega sektorja in v zvezi s katerimi so izkušnje, pridobljene na primer pri izvrševanju pravil EU o konkurenci, pokazale, da imajo še posebej negativen neposreden vpliv na poslovne in končne uporabnike. Poleg tega je treba zagotoviti možnost regulativnega dialoga z vratarji, da bi se prilagodile tiste obveznosti, pri katerih bodo za zagotovitev učinkovitosti in sorazmernosti verjetno potrebni posebni izvedbeni ukrepi. Obveznosti bi se lahko posodobile šele po temeljiti preiskavi narave in učinka določenih praks, za katere je bilo lahko po poglobljeni preiskavi na novo ugotovljeno, da so nepoštene ali da omejujejo tekmovalnost na enak način kot nepoštene prakse iz te uredbe, čeprav morda ne spadajo na področje uporabe sedanjega sklopa obveznosti.
- (34) Kombinacija teh različnih mehanizmov za uvajanje in prilagajanje obveznosti bi morala zagotoviti, da se obveznosti nanašajo le na ugotovljene nepoštene prakse, in hkrati poskrbeti, da se lahko za nove ali razvijajoče se prakse izvede posredovanje, če je to potrebno in utemeljeno.
- (35) Ob upoštevanju potrebe po zaščiti javnega reda in zasebnosti ter potrebe po boju proti goljufivim in zavajajočim tržnim praksam so obveznosti iz te uredbe nujne za obravnavanje ugotovljenih pomislekov glede javnih politik, saj ni alternativnih in manj omejevalnih ukrepov, s katerimi bi se dejansko dosegel enak rezultat.
- (36) Kombiniranje podatkov o končnih uporabnikih iz različnih virov ali vpisovanje uporabnikov k različnim storitvam, ki jih zagotavljajo vratarji, daje vratarjem morebitne prednosti v smislu zbiranja podatkov in tako ustvarja ovire za vstop. Za zagotovitev, da vratarji ne ogrožajo nepravično tekmovalnosti jedrnih platformnih storitev, bi morali svojim končnim uporabnikom dati na voljo manj personalizirano alternativo in jim tako omogočiti, da se svobodno odločijo za vključitev v take

poslovne prakse. Ta možnost bi morala vključevati vse možne vire osebnih podatkov, vključno z lastnimi storitvami vratarja in spletišči tretjih oseb, ter bi jo bilo treba proaktivno ter nedvoumno, jasno in preprosto predstaviti končnemu uporabniku.

- (37) Vratarji lahko zaradi svojega položaja v nekaterih primerih omejijo zmožnost poslovnih uporabnikov svojih spletnih posredniških storitev, da končnim uporabnikom ponujajo blago ali storitve pod ugodnejšimi pogoji, vključno s ceno, preko drugih spletnih posredniških storitev. Take omejitve odvrčajo poslovne uporabnike vratarjev od uporabe alternativnih spletnih posredniških storitev, kar omejuje tekmovalnost med platformami, to pa omejuje izbiro alternativnih spletnih posredniških kanalov za končne uporabnike. Za zagotovitev, da lahko poslovni uporabniki spletnih posredniških storitev vratarjev svobodno izbirajo alternativne spletne posredniške storitve in določajo različne pogoje, pod katerimi ponujajo svoje proizvode ali storitve končnim uporabnikom, se vratarjem ne bi smelo dovoliti, da poslovne uporabnike omejujejo pri določanju različnih poslovnih pogojev, vključno s ceno. Ta prepoved bi se morala uporabljati za vsak ukrep z enakovrednim učinkom, na primer zvišanje višine provizije ali umik ponudb poslovnih uporabnikov s seznama.
- (38) Da bi se preprečilo dodatno povečanje odvisnosti poslovnih uporabnikov od jedrnih platformnih storitev vratarjev, bi bilo treba poslovnim uporabnikom teh vratarjev omogočiti svobodo pri promociji in izbiri distribucijskega kanala, ki se jim zdi najprimernejši za komuniciranje s končnimi uporabniki, ki so jih ti poslovni uporabniki že pridobili preko jedrnih platformnih storitev, ki jih zagotavlja vratar. Po drugi strani pa bi bilo treba tudi končnim uporabnikom omogočiti svobodno izbiro ponudb teh poslovnih uporabnikov in sklepanje pogodb z njimi bodisi prek jedrnih platformnih storitev vratarja, če je ustrezno, bodisi preko neposrednega distribucijskega kanala poslovnega uporabnika ali drugega posrednega distribucijskega kanala, ki ga zadevni poslovni uporabnik morda uporablja. To bi moralo veljati za promocijo ponudb ter sklepanje pogodb med poslovnimi in končnimi uporabniki. Poleg tega se ne bi smela ogrožati ali omejevati zmožnost končnih uporabnikov za svobodno pridobivanje vsebin, naročin, funkcij ali drugih proizvodov zunaj jedrnih platformnih storitev vratarja. Vratarjem bi bilo treba zlasti preprečiti, da bi končne uporabnike omejevali pri dostopu do teh storitev in njihovi uporabi s programsko aplikacijo, ki deluje v njihovi jedrni platformni storitvi. Naročnikom na spletno vsebino, ki ni bila kupljena s prenosom prek programske aplikacije ali je bila kupljena v trgovini s programskimi aplikacijami, se na primer ne bi smel preprečiti dostop do teh spletnih vsebin na programski aplikaciji, ki deluje na jedrni platformni storitvi vratarja, samo zato, ker ni bila kupljena s prenosom preko te programske aplikacije ali je bila kupljena v trgovini s programskimi aplikacijami.
- (39) Da bi se zaščitila pravično poslovno okolje in tekmovalnost digitalnega sektorja, je treba zaščititi pravico poslovnih uporabnikov, da pri katerem koli ustreznem upravnem ali drugem javnem organu opozorijo na pomisleke zaradi nepoštenega ravnanja vratarjev. Tako bi se morda poslovni uporabniki želeli pritožiti zaradi različnih vrst nepoštenih praks, kot so diskriminatorni pogoji dostopa, neutemeljeno zapiranje računov poslovnih uporabnikov ali nejasni razlogi za umik proizvoda s seznama. Zato bi bilo treba prepovedati vsako prakso, ki bi kakor koli ovirala to možnost opozarjanja na pomisleke ali uveljavljanja razpoložljivega pravnega sredstva, na primer z vključitvijo klavzul o zaupnosti v sporazume ali z drugimi pisnimi pogoji. To ne bi smelo posegati v pravico poslovnih uporabnikov in vratarjev, da v sporazumih določijo pogoje uporabe, tudi uporabo zakonitih mehanizmov za obravnavo pritožb, vključno z uporabo mehanizmov za alternativno reševanje sporov ali pristojnosti

določenih sodišč v skladu z zadevnim pravom Unije in nacionalnim pravom. Zato to tudi ne bi smelo posegati v vlogo vratarjev v boju proti nezakoniti vsebini na spletu.

- (40) Storitve identifikacije so ključne za poslovanje poslovnih uporabnikov, saj jim ne omogočajo le optimizacije storitev v obsegu, ki ga omogočata Uredba (EU) 2016/679 in Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta³³, ampak tudi vzpostavitev zaupanja v spletne transakcije v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom. Vratarji zato ne bi smeli izkoriščati svojega položaja ponudnika jedrnih platformnih storitev in od poslovnih uporabnikov, ki so odvisni od njih, zahtevati, da katere koli storitve identifikacije, ki jih zagotavlja vratar, vključijo v zagotavljanje svojih storitev ali proizvodov končnim uporabnikom, če so tem poslovnim uporabnikom na voljo druge storitve identifikacije.
- (41) Vratarji ne bi smeli omejevati svobodne izbire končnih uporabnikov, tako da bi jim tehnično preprečevali menjavanje različnih programskih aplikacij in storitev ali naročanje nanje. Zato bi morali vratarji zagotoviti svobodno izbiro ne glede na to, ali so proizvajalci strojne opreme, preko katere uporabniki dostopajo do zadevnih programskih aplikacij ali storitev, in ne bi smeli ustvarjati umetnih tehničnih ovir, zaradi katerih je menjavanje nemogoče ali neučinkovito. Ponujanje danega proizvoda ali storitve končnim uporabnikom, tudi s predhodno namestitvijo, in izboljšanje ponudbe končnemu uporabniku, na primer z boljšimi cenami ali izboljšanjem kakovosti, samo po sebi ne bi pomenilo ovire za menjavo.
- (42) Pogoji, pod katerimi vratarji zagotavljajo storitve spletnega oglaševanja poslovnim uporabnikom, vključno z oglaševalci in založniki, so pogosto nepregledni in nejasni. Ta nejasnost je delno povezana s praksami nekaterih platform, vendar je tudi posledica velike zapletenosti sodobnega programatičnega oglaševanja. Odkar je bila uvedena nova zakonodaja o zasebnosti, naj bi sektor postal manj pregleden, z napovedano odstranitvijo piškotkov tretjih oseb pa bo predvidoma postal še manj jasen. To je pogosto razlog za neinformiranost in neznanje oglaševalcev in založnikov o pogojih oglaševalskih storitev, ki so jih kupili, ter zmanjšuje njihovo zmožnost zamenjave z alternativnimi ponudniki storitev spletnega oglaševanja. Poleg tega so stroški spletnega oglaševanja verjetno višji, kot bi bili v pravičnejšem, bolj preglednem in tekmovalnem okolju platform. Zaradi teh višjih stroškov so verjetno višje tudi cene, ki jih končni uporabniki plačujejo za veliko vsakdanjih proizvodov in storitev, v zvezi s katerimi se uporablja spletno oglaševanje. Zato bi morale obveznosti glede preglednosti določati, da morajo vratarji oglaševalcem in založnikom, ki jim zagotavljajo storitve spletnega oglaševanja, na zahtevo in kolikor je to mogoče, predložiti informacije, ki obema stranema omogočajo razumevanje cene, plačane za vsako različno oglaševalsko storitev, opravljeno v okviru zadevne vrednostne verige oglaševanja.
- (43) Vratar ima lahko v nekaterih okoliščinah dvojno vlogo, in sicer je ponudnik jedrnih platformnih storitev, pri čemer svojim poslovnim uporabnikom zagotavlja jedrno platformno storitev, hkrati pa istim poslovnim uporabnikom konkurira pri zagotavljanju enakih ali podobnih storitev ali proizvodov istim končnim uporabnikom. V takih okoliščinah lahko vratar izkoristi svojo dvojno vlogo, tako da podatke, pridobljene v okviru transakcij svojih poslovnih uporabnikov na osnovni platformi,

³³

Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).

uporabi za namene svojih storitev, pri katerih ponuja podobne storitve kot njegovi poslovni uporabniki. Tako je lahko na primer, kadar vratar poslovnim uporabnikom zagotavlja spletno tržnico ali trgovino z aplikacijami, hkrati pa ponuja storitve kot spletni trgovec na drobno ali ponudnik aplikacijske programske opreme, pri čemer konkurira istim poslovnim uporabnikom. Da bi se vratarjem preprečilo nepravilno izkoriščanje njihove dvojne vloge, bi bilo treba zagotoviti, da se pri ponujanju podobnih storitev, kot jih zagotavljajo njihovi poslovni uporabniki, vzdržijo uporabe vseh zbirnih ali nezbirnih podatkov, ki lahko vključujejo anonimizirane in osebne podatke, ki niso javno dostopni. Ta obveznost bi se morala uporabljati za vratarja kot celoto, med drugim tudi za njegovo poslovno enoto, ki konkurira poslovnim uporabnikom jedrne platformne storitve.

- (44) Poleg tega lahko poslovni uporabniki pri ponudniku jedrnih platformnih storitev kupijo storitve oglaševanja za namen zagotavljanja blaga in storitev končnim uporabnikom. V tem primeru je možno, da podatki niso pridobljeni v okviru jedrne platformne storitve, ampak ji jih zagotovi poslovni uporabnik ali so pridobljeni v okviru njegovih operacij na podlagi zadevne jedrne platformne storitve. V nekaterih primerih ima lahko zadevna jedrna platformna storitev, ki zagotavlja oglaševanje, dvojno vlogo, in sicer vlogo posrednika in ponudnika storitev oglaševanja. Skladno s tem bi se morala obveznost, ki vratarju z dvojno vlogo prepoveduje uporabo podatkov poslovnih uporabnikov, uporabljati tudi za podatke, ki jih je jedrna platformna storitev prejela od podjetij za namene zagotavljanja storitev oglaševanja, povezanih z zadevno jedrno platformno storitvijo.
- (45) Kar zadeva storitve računalništva v oblaku, bi se morala ta obveznost nanašati tudi na podatke, ki so jih poslovni uporabniki vratarja dali na razpolago ali ustvarili v okviru uporabe storitve računalništva v oblaku, ki jo zagotavlja vratar, ali preko trgovine s programskimi aplikacijami, ki končnim uporabnikom storitev računalništva v oblaku omogoča dostop do programskih aplikacij. Ta obveznost ne bi smela vplivati na pravico vratarjev, da zbirne podatke uporabijo za zagotavljanje pomožnih storitev analize podatkov v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo 2002/58/ES ter zadevnimi obveznostmi iz te uredbe v zvezi s pomožnimi storitvami.
- (46) Vratar lahko v okviru svoje jedrne platformne storitve na različne načine zagotavlja prednost svojim storitvam in proizvodom v škodo enakih ali podobnih storitev, ki bi jih lahko končni uporabniki pridobili preko tretjih oseb. Tak primer je lahko, kadar vratar predhodno namesti nekatere programske aplikacije ali storitve. Da bi se končnim uporabnikom omogočila izbira, jim vratarji ne bi smeli preprečiti odstranitve katerih koli predhodno nameščenih programskih aplikacij na osnovni storitvi platforme in na ta način zagotoviti prednost programskim aplikacijam vratarja.
- (47) Pravila, ki jih vratarji določijo v zvezi z distribucijo programskih aplikacij, lahko v nekaterih okoliščinah omejujejo zmožnost končnih uporabnikov za namestitve in učinkovito uporabo programskih aplikacij ali trgovin s programskimi aplikacijami tretjih oseb na operacijskih sistemih ali strojni opremi zadevnega vratarja ter zmožnost končnih uporabnikov za dostop do teh programskih aplikacij ali trgovin s programskimi aplikacijami zunaj jedrnih platformnih storitev zadevnega vratarja. Take omejitve lahko zmanjšujejo zmožnost razvijalcev programskih aplikacij za uporabo alternativnih distribucijskih kanalov in zmožnost končnih uporabnikov, da izbirajo med različnimi programskimi aplikacijami v okviru različnih distribucijskih kanalov, ter bi jih bilo treba prepovedati kot omejitve, ki so nepravilne in bi lahko oslabile tekmovalnost jedrnih platformnih storitev. Za zagotovitev, da programske aplikacije ali trgovine s programskimi aplikacijami tretjih oseb ne ogrožajo celovitosti strojne

opreme ali operacijskega sistema, ki ga zagotavlja vratar, lahko zadevni vratar za doseganje navedenega cilja sprejme sorazmerne tehnične ali pogodbene ukrepe, če dokaže, da so nujni in utemeljeni ter da ni na voljo manj omejevalnih načinov za zaščito celovitosti strojne opreme ali operacijskega sistema.

- (48) Vratarji so pogosto vertikalno integrirani in ponujajo nekatere proizvode ali storitve končnim uporabnikom v okviru svojih jedrnih platformnih storitev ali preko poslovnega uporabnika, nad katerim imajo nadzor, posledica česar je pogosto navzkrižje interesov. To lahko vključuje primer, ko vratar ponuja svoje spletne posredniške storitve preko spletnega iskalnika. Če vratarji ponujajo navedene proizvode ali storitve v okviru jedrne platformne storitve, lahko svoji ponudbi zagotovijo boljši položaj v smislu razvrstitve, kot ga imajo proizvodi tretjih oseb, ki tudi delujejo v okviru iste jedrne platformne storitve. To lahko na primer velja za proizvode ali storitve, vključno z drugimi jedrnimi platformnimi storitvami, ki so razvrščeni med rezultati, ki jih sporočijo spletni iskalniki, ali ki so delno ali v celoti vključeni med rezultate spletnih iskalnikov, skupine rezultatov, povezanih z določeno tematiko, ali prikazani skupaj z rezultati spletnega iskalnika, ki jih nekateri končni uporabniki obravnavajo ali uporabljajo kot storitev, ločeno od spletnega iskalnika ali zagotovljeno poleg njega. Drugi primeri so programske aplikacije, distribuirane preko trgovin s programskimi aplikacijami, ali proizvodi ali storitve, ki so poudarjeni in prikazani v viru novic družbenega omrežja, ali proizvodi ali storitve, uvrščeni med rezultate iskanja ali prikazani na spletni tržnici. V navedenih okoliščinah ima vratar dvojno vlogo, in sicer vlogo posrednika za tretje ponudnike in neposrednega ponudnika proizvodov ali storitev vratarja. Ti vratarji lahko zato neposredno ogrožajo tekmovalnost zadevnih proizvodov ali storitev v okviru zadevnih jedrnih platformnih storitev v škodo poslovnih uporabnikov, ki jih vratar ne nadzira.
- (49) V takih situacijah vratar ne bi smel s pravnimi, poslovnimi ali tehničnimi sredstvi pri razvrščanju v okviru jedrne platformne storitve diferencirano ali prednostno obravnavati proizvodov ali storitev, ki jih ponuja sam ali preko poslovnega uporabnika, ki ga nadzira. Za zagotovitev učinkovitosti te obveznosti je treba zagotoviti tudi, da so tudi pogoji, ki se uporabljajo pri takem razvrščanju, na splošno pravični. Razvrščanje bi moralo v teh primerih vključevati vse oblike relativnega mesta vidnosti, vključno s prikazom, oceno, povezovanjem ali glasovnimi rezultati. Za zagotovitev, da je ta obveznost učinkovita in je ni mogoče zaobiti, bi se morala uporabljati tudi za vsak ukrep, ki bi lahko imel enakovreden učinek kot diferencirano ali prednostno obravnavanje pri razvrščanju. Tudi smernice, sprejete v skladu s členom 5 Uredbe (EU) 2019/1150, bi morale olajšati izvajanje in izvrševanje te obveznosti³⁴.
- (50) Vratarji ne bi smeli omejevati ali preprečevati svobodne izbire končnih uporabnikov, tako da bi jim tehnično preprečevali menjavanje različnih programskih aplikacij in storitev ali naročanje nanje. Tako bi bilo več ponudnikom omogočeno, da ponujajo svoje storitve, kar bi nazadnje končnemu uporabniku zagotovilo večjo izbiro. Vratarji bi morali zagotoviti svobodno izbiro, ne glede na to, ali so proizvajalci strojne opreme, preko katere uporabniki dostopajo do zadevnih programskih aplikacij ali storitev, in ne smejo ustvarjati umetnih tehničnih ovir, zaradi katerih bi bilo menjavanje nemogoče ali neučinkovito. Zgolj ponujanje danega proizvoda ali storitve potrošnikom, tudi s predhodno namestitvijo, in izboljšanje ponudbe končnim uporabnikom, na primer z

³⁴

Obvestilo Komisije: Smernice o preglednosti v zvezi z razvrščanjem v skladu z Uredbo (EU) 2019/1150 Evropskega parlamenta in Sveta (UL C 424, 8.12.2020, str. 1).

znižanji cen ali izboljšanjem kakovosti, se ne bi smeli šteti za prepovedano oviro menjavanju.

- (51) Vratarji lahko ovirajo dostop končnih uporabnikov do spletne vsebine in storitev, vključno s programskimi aplikacijami. Zato bi bilo treba določiti pravila za zagotovitev, da ravnanje vratarjev ne ogroža pravic končnih uporabnikov do dostopa do odprtega interneta. Vratarji lahko tudi tehnično omejujejo zmožnost končnih uporabnikov za učinkovito menjavanje različnih ponudnikov storitev dostopa do interneta, zlasti z nadziranjem operacijskih sistemov ali strojne opreme. To izkrivlja enake konkurenčne pogoje za storitve dostopa do interneta in v končni fazi škodi končnim uporabnikom. Zato bi bilo treba zagotoviti, da vratarji ne omejujejo neutemeljeno končnih uporabnikov, ko ti izbirajo svojega ponudnika storitev dostopa do interneta.
- (52) Vratarji imajo lahko tudi dvojno vlogo razvijalcev operacijskih sistemov in proizvajalcev naprav, vključno z vsako tehnično funkcionalnostjo, ki jo taka naprava lahko ima. Vratar, ki je proizvajalec naprave, lahko na primer omeji dostop do nekaterih njenih funkcionalnosti, kot sta tehnologija brezžične komunikacije kratkega dosega in programska oprema, ki se uporablja za delovanje navedene tehnologije, ki so morda potrebne za učinkovito zagotavljanje pomožne storitve vratarja in vsakega potencialnega tretjega ponudnika take pomožne storitve. Tak dostop je lahko prav tako nujen pri programskih aplikacijah, povezanih z zadevnimi pomožnimi storitvami, da bi se učinkovito zagotavljale podobne funkcionalnosti, kot jih ponujajo vratarji. Če se taka dvojna vloga uporablja na način, ki alternativnim ponudnikom pomožnih storitev ali programskih aplikacij preprečuje dostop pod enakimi pogoji do istih funkcij operacijskega sistema, strojne opreme ali programske opreme, kot so na voljo vratarju ali jih ta uporablja pri zagotavljanju morebitnih pomožnih storitev, bi to lahko znatno ogrozilo inovativnost ponudnikov teh pomožnih storitev in tudi izbiro teh pomožnih storitev za končne uporabnike. Zato bi morale biti za vratarje obvezno, da zagotavljajo dostop pod enakimi pogoji do istih funkcij operacijskega sistema, strojne opreme ali programske opreme, kot so na voljo vratarju ali jih ta uporablja pri zagotavljanju morebitnih pomožnih storitev, ter njihovo interoperabilnost.
- (53) Pogoji, pod katerimi vratarji zagotavljajo storitve spletnega oglaševanja poslovnim uporabnikom, vključno z oglaševalci in založniki, so pogosto nepregledni in nejasni. Zato so oglaševalci in založniki pogosto preslabo informirani o učinku danega oglasa. Da bi se dodatno povečale pravičnost, preglednost in tekmovalnost storitev spletnega oglaševanja iz te uredbe in tistih, ki so popolnoma integrirane z drugimi jedrnimi platformnimi storitvami istega ponudnika, bi morali imenovani vratarji oglaševalcem in založnikom na zahtevo zagotoviti brezplačen dostop do svojih orodij za merjenje uspešnosti ter informacij, ki jih oglaševalci, oglaševalske agencije, ki delujejo v imenu podjetja, ki objavi oglas, in založniki potrebujejo za izvedbo svojega neodvisnega preverjanja opravljanja zadevnih storitev spletnega oglaševanja.
- (54) Vratarji imajo korist od dostopa do velike količine podatkov, ki jih zbirajo ob zagotavljanju jedrnih platformnih storitev in drugih digitalnih storitev. Za zagotovitev, da vratarji ne ogrožajo tekmovalnosti jedrnih platformnih storitev in inovacijskega potenciala dinamičnega digitalnega sektorja z omejevanjem zmožnosti poslovnih uporabnikov, da učinkovito prenašajo svoje podatke, bi bilo treba poslovnim in končnim uporabnikom odobriti učinkovit in takojšen dostop do podatkov, ki so jih zagotovili ali ustvarili pri uporabi zadevnih jedrnih platformnih storitev vratarja, v strukturirani obliki, ki se splošno uporablja in je strojno berljiva. To bi morale veljati tudi za vse druge podatke na različnih stopnjah združevanja, ki so morda potrebni za

učinkovito omogočanje prenosljivosti. Zagotoviti bi bilo treba tudi, da lahko poslovni in končni uporabniki učinkovito prenašajo te podatke v realnem času, na primer preko visokokakovostnih vmesnikov za aplikacijsko programiranje. Z olajšanjem menjavanja in večdomnosti pa bi se morali povečati izbira za poslovne in končne uporabnike ter spodbuda vratarjem in poslovnim uporabnikom za inovacije.

- (55) Poslovni uporabniki, ki uporabljajo velike jedrne platformne storitve, ki jih zagotavljajo vratarji, in končni uporabniki teh poslovnih uporabnikov dajejo na razpolago in ustvarjajo velike količine podatkov, vključno s podatki, ki izhajajo iz te uporabe. Za zagotovitev dostopa poslovnih uporabnikov do ustreznih podatkov, ki so bili tako ustvarjeni, bi jim moral vratar na njihovo zahtevo brezplačno omogočiti neoviran dostop do teh podatkov. Ta dostop bi bilo treba omogočiti tudi tretjim osebam, s katerimi so poslovni uporabniki sklenili pogodbo in ki delujejo kot obdelovalci teh podatkov za poslovne uporabnike. To se lahko nanaša na podatke, ki jih v okviru drugih storitev, ki jih zagotavlja isti vratar, zagotovijo ali ustvarijo isti poslovni uporabniki in isti končni uporabniki teh poslovnih uporabnikov, če je to neločljivo povezano z zadevnim zahtevkom. V ta namen vratar ne bi smel uporabljati nobenih pogodbenih ali drugih omejitev, ki bi poslovnim uporabnikom preprečevale dostop do zadevnih podatkov, in bi moral poslovnim uporabnikom omogočiti, da od svojih končnih uporabnikov pridobijo soglasje za dostop do teh podatkov in njihovo pridobivanje, če se tako soglasje zahteva v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo 2002/58/ES. Vratarji bi morali z ustreznimi tehničnimi ukrepi tudi olajšati dostop do teh podatkov v realnem času, na primer z namestitvijo visokokakovostnih vmesnikov za aplikacijsko programiranje.
- (56) Vrednost spletnih iskalnikov za njihove poslovne in končne uporabnike se povečuje s povečevanjem skupnega števila teh uporabnikov. Ponudniki spletnih iskalnikov zbirajo in hranijo zbirne podatkovne nize, ki vsebujejo informacije o tem, kaj so uporabniki iskali in kako so ravnali s pridobljenimi rezultati. Te podatke zbirajo pri raziskavah, ki jih izvajajo v okviru svoje storitve spletnega iskalnika, in, če je ustrezno, pri raziskavah, izvedenih na platformah njihovih poslovnih partnerjev nižje v verigi. Dostop vratarjev do tega razvrščanja, poizvedb in vpogleda v podatke s klikom je pomembna ovira za vstop in širitev, kar ogroža tekmovalnost storitev spletnih iskalnikov. Zato bi morale biti za vratarje obvezno, da drugim ponudnikom teh storitev pod pravičnimi, razumnimi in nediskriminatornimi pogoji zagotovijo dostop do tega razvrščanja, poizvedb in vpogleda v podatke s klikom v zvezi z brezplačnimi in plačanimi iskanji, ki so jih potrošniki opravili v okviru storitev spletnih iskalnikov, da bi lahko ti tretji ponudniki optimizirali svoje storitve in tekmovali z zadevnimi jedrnimi platformnimi storitvami. Ta dostop bi bilo treba omogočiti tudi tretjim osebam, s katerimi so ponudniki spletnih iskalnikov sklenili pogodbo in ki delujejo kot obdelovalci teh podatkov za zadevni iskalnik. Vratar bi moral pri zagotavljanju dostopa do svojih iskalnih podatkov ustrezno zavarovati osebne podatke končnih uporabnikov, ne da bi znatno zmanjšal kakovost ali uporabnost podatkov.
- (57) Zlasti vratarji, ki zagotavljajo dostop do trgovin s programskimi aplikacijami, delujejo kot pomembna vstopna točka za poslovne uporabnike, ki želijo doseči končne uporabnike. Glede na neuravnoteženost pogajalske moči med temi vratarji in poslovnimi uporabniki njihovih trgovin s programskimi aplikacijami se tem vratarjem ne bi smelo dovoliti določanje splošnih pogojev, vključno s pogoji oblikovanja cen, ki bi bili nepravični ali bi povzročili neutemeljeno razlikovanje. Pogoji oblikovanja cen ali drugi splošni pogoji dostopa bi se morali šteti za nepravične, če povzročajo neravnovesje med pravicami in obveznostmi poslovnih uporabnikov, pomenijo

prednost za vratarja, ki je nesorazmerna s storitvijo, ki jo vratar zagotavlja poslovnim uporabnikom, ali postavljajo poslovne uporabnike v slabši položaj pri zagotavljanju istih ali podobnih storitev, kot jih zagotavlja vratar. Za določitev pravičnosti splošnih pogojev dostopa se lahko uporabijo naslednja referenčna merila: cene ali pogoji, ki so jih drugi ponudniki trgovin s programskimi aplikacijami določili za enake ali podobne storitve; cene ali pogoji, ki jih je ponudnik trgovine s programskimi aplikacijami določil za drugačne povezane ali podobne storitve ali različne vrste končnih uporabnikov; cene ali pogoji, ki jih je ponudnik trgovine s programskimi aplikacijami določil za enake storitve v različnih geografskih regijah; cene ali pogoji, ki jih je ponudnik trgovine s programskimi aplikacijami določil za enako storitev, kot jo ponuja vratar. Ta obveznost ne bi smela ustvarjati pravice do dostopa in ne bi smela posegati v zmožnost ponudnikov trgovin s programskimi aplikacijami, da prevzamejo potrebno odgovornost v boju proti nezakoniti in neželeni vsebini, kot je določena v skladu z uredbo [aktom o digitalnih storitvah].

- (58) Da bi se zagotovila učinkovitost obveznosti iz te uredbe in da bi se te obveznosti hkrati omejile na to, kar je potrebno za zagotovitev tekmovalnosti in odpravo škodljivih učinkov nepoštenega ravnanja vratarjev, je pomembno, da se jasno opredelijo in omejijo, da bi jih vratar lahko takoj izpolnil ob popolnem spoštovanju Uredbe (EU) 2016/679 in Direktive 2002/58/ES, varstva potrošnikov, kibernetске varnosti in varnosti proizvodov. Vratarji bi morali zagotoviti vgrajeno skladnost s to uredbo. Zato bi morali biti potrebni ukrepi vključeni v tehnološko zasnovo, ki jo uporabljajo vratarji, kolikor je to mogoče in če je primerno. V nekaterih primerih pa je lahko ustrezno, da Komisija po dialogu z zadevnim vratarjem podrobneje opredeli nekatere ukrepe, ki bi jih zadevni vratar moral sprejeti, da bi učinkovito izpolnil obveznosti, ki bi se lahko podrobneje opredelile. Ta možnost regulativnega dialoga bi morala vratarjem olajšati izpolnjevanje obveznosti in pospešiti pravilno izvajanje te uredbe.
- (59) Kot dodaten element za zagotovitev sorazmernosti bi bilo treba vratarjem omogočiti, da v izjemnih okoliščinah, ki so zunaj nadzora vratarja, kot je nepredviden zunanji pretres, zaradi katerega je začasno prekinjen velik del povpraševanja končnih uporabnikov po zadevni osnovni storitvi platforme, zahtevajo zamrznitev določene obveznosti, kolikor je potrebno, pri čemer vratar dokaže, da izpolnjevanje te obveznosti ogroža ekonomsko upravičenost poslovanja zadevnega vratarja v Uniji.
- (60) V izjemnih okoliščinah, ki so utemeljene le na podlagi javne morale, javnega zdravja ali javne varnosti, bi morala Komisija imeti možnost, da odloči, da se zadevna obveznost ne uporablja za določeno jedrno platformno storitev. Vplivanje na te javne interese lahko kaže na to, da bi bili stroški izvrševanja neke obveznosti za družbo kot celoto v nekaterih izjemnih primerih previsoki in zato nesorazmerni. Regulativni dialog za olajšanje skladnosti z omejenimi možnostmi zamrznitve in izvzetja bi moral zagotoviti sorazmernost obveznosti iz te uredbe, ne da bi ogrozil nameravane predhodne učinke na pravičnost in tekmovalnost.
- (61) Interesi končnih uporabnikov glede varstva podatkov in zasebnosti so pomembni za vsako oceno morebitnih negativnih učinkov obravnavane prakse vratarjev v zvezi z zbiranjem velikih količin podatkov od končnih uporabnikov. Zagotavljanje ustreznе ravni preglednosti praks oblikovanja profilov, ki jih uporabljajo vratarji, omogoča večjo tekmovalnost jedrnih platformnih storitev, saj ustvarja zunanji pritisk na vratarje, da bi se preprečilo, da bi oblikovanje podrobnih profilov postalo panožni standard, glede na to, da morebitni novi udeleženci ali ponudniki, ki so zagonska podjetja, ne morejo imeti enako podrobnega in podobno obsežnega dostopa do

podatkov. Večja preglednost bi morala drugim ponudnikom jedrnih platformnih storitev omogočiti boljše medsebojno razlikovanje na podlagi vrhunskih zmogljivosti za zagotavljanje zasebnosti. Za zagotovitev minimalne ravni učinkovitosti te obveznosti glede preglednosti bi morali vratarji predložiti vsaj opis podlage, na kateri se izvaja oblikovanje profilov, vključno s tem, ali se upoštevajo osebni podatki in podatki, ki izhajajo iz dejavnosti uporabnika, uporabljene obdelave, namena, za katerega je profil oblikovan in nazadnje uporabljen, učinka takega oblikovanja profilov na storitve vratarja ter sprejetih ukrepov, s katerimi je omogočena seznanjenost končnih uporabnikov z zadevno uporabo takega oblikovanja profilov in s katerimi se poskuša pridobiti njihovo soglasje.

- (62) Da bi se zagotovilo popolno in trajno doseganje ciljev te uredbe, bi bilo treba Komisiji omogočiti, da oceni, ali bi bilo treba ponudnika jedrnih platformnih storitev imenovati za vratarja, čeprav ne dosega kvantitativnih mejnih vrednosti iz te uredbe; ali sistematično neizpolnjevanje obveznosti vratarja upravičuje uvedbo dodatnih pravnih sredstev in ali bi bilo treba pregledati seznam obveznosti, s katerimi se obravnavajo nepoštena prakse vratarjev, ter določiti dodatne prakse, ki so podobno nepoštena in omejujejo tekmovalnost digitalnih trgov. Taka ocena bi morala temeljiti na preiskavah trga, ki jih je treba izvesti v ustreznem časovnem okviru na podlagi jasnih postopkov in rokov, da bi se podprl predhodni učinek te uredbe na tekmovalnost in pravičnost v digitalnem sektorju ter zagotovila potrebna stopnja pravne varnosti.
- (63) Po preiskavi trga bi se lahko ugotovilo, da podjetje, ki zagotavlja jedrno platformno storitev, izpolnjuje vsa splošna količinska merila za imenovanje za vratarja. V tem primeru bi načeloma moralo izpolnjevati vse zadevne obveznosti iz te uredbe. Vratarjem, za katere je Komisija ugotovila, da bodo v bližnji prihodnosti verjetno imeli utrjen in trajen položaj, pa bi morala Komisija naložiti le tiste obveznosti, ki so nujne in primerne za preprečitev, da bi zadevni vratar pri svojem poslovanju dosegel utrjen in trajen položaj. Komisija bi morala v zvezi s takimi uveljavljajočimi se vratarji upoštevati, da je ta status načeloma začasen, in bi bilo torej treba v določenem trenutku odločiti, ali naj se takemu ponudniku jedrnih platformnih storitev naloži celoten sklop obveznosti vratarja, ker je dosegel utrjen in trajen položaj, ali pa naj se vse predhodno naložene obveznosti odpravijo, ker pogoji za imenovanje nazadnje niso bili izpolnjeni.
- (64) Komisija bi morala preiskati in oceniti, ali so utemeljeni dodatni ravnalni, ali če je primerno, strukturni ukrepi za zagotovitev, da vratar s sistematičnim neizpolnjevanjem ene ali več obveznosti iz te uredbe, s katerim je dodatno okrepil svoj položaj vratarja, ne more ogroziti izpolnjevanja ciljev te uredbe. Tako bi na primer bilo, če bi se prisotnost vratarja na notranjem trgu še povečala, če bi se z nadaljnjim povečanjem števila poslovnih in končnih uporabnikov dodatno povečala njihova gospodarska odvisnost od jedrnih platformnih storitev, ki jih zagotavlja vratar, in če bi vratar imel korist od večje utrjenosti svojega položaja. Komisija bi zato morala biti v takih primerih pooblaščenca za uvedbo kakršnega koli ukrepa, bodisi ravnalnega bodisi strukturnega, ob ustreznem upoštevanju načela sorazmernosti. Strukturna pravna sredstva, kot je pravna, funkcionalna ali strukturna ločitev, vključno z odprodajo podjetja ali njegovih delov, bi se morala naložiti le, kadar ni na voljo enako učinkovitega ravnalnega ukrepa ali če bi kateri koli enako učinkovit ravnalni ukrep zadevno podjetje obremenil bolj kot strukturni ukrep. Spremembe strukture podjetja, kakršna je bila, preden je bilo ugotovljeno sistematično neizpolnjevanje obveznosti, bi bile sorazmerne le v primeru znatnega tveganja, da to sistematično neizpolnjevanje obveznosti izhaja iz same strukture zadevnega podjetja.

- (65) Storitve in prakse v okviru jedrnih platformnih storitev ter trgi, v katere posegajo, se lahko hitro in močno spremenijo. Za zagotovitev, da ta uredba ostane aktualna ter da zagotavlja učinkovit in celovit regulativni odziv na težave, ki jih povzročajo vratarji, je pomembno redno pregledovati sezname jedrnih platformnih storitev in obveznosti, določene v tej uredbi. To je zlasti pomembno za zagotovitev, da se odkrije ravnanje, ki bi lahko omejevalo tekmovalnost jedrnih platformnih storitev ali je nepošteno. Čeprav je zaradi dinamično spreminjajoče se narave digitalnega sektorja pomembno redno izvajanje pregledov, da bi se zagotovila pravna varnost glede regulativnih pogojev, bi bilo treba vsak pregled izvesti v razumnem in ustreznem roku. Preiskave trga bi morale tudi zagotoviti Komisiji trdno dokazno podlago, na kateri bo lahko ocenila, ali naj predlaga spremembo te uredbe, da bi se razširili ali natančneje opredelili sezname jedrnih platformnih storitev. Prav tako bi morale Komisiji zagotoviti trdno dokazno podlago, na kateri bo lahko ocenila, ali naj predlaga spremembo obveznosti, določenih v tej uredbi, oziroma ali naj sprejme delegirani akt za posodobitev teh obveznosti.
- (66) V primeru ravnanja vratarjev, ki je nepošteno ali omejuje tekmovalnost jedrnih platformnih storitev, ki so že določene v tej uredbi, zadevno ravnanje pa ni izrecno zajeto v obveznostih, bi bilo treba Komisiji omogočiti, da z delegiranimi akti posodobi to uredbo. Za posodobitve z delegiranim aktom bi bilo treba uporabljati enak preiskovalni standard in bi jih bilo torej treba izvesti po preiskavi trga. Pri ugotavljanju teh ravnanj bi morala Komisija uporabiti tudi predhodno določen standard. Ta pravni standard bi moral zagotoviti, da so obveznosti, ki se lahko vratarjem kadar koli naložijo v skladu s to uredbo, dovolj predvidljive.
- (67) Če vratar med postopkom v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti ali preiskavo sistematičnega neizpolnjevanja obveznosti ponudi Komisiji zaveze, bi morala imeti ta možnost, da sprejme sklep, s katerim postanejo te zaveze za zadevnega vratarja zavezujoče, če ugotovi, da zagotavljajo učinkovito izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe. V tem sklepu bi moralo biti tudi ugotovljeno, da ni več razloga za ukrepanje Komisije.
- (68) Da bi se zagotovila učinkovito izvajanje te uredbe in skladnost z njo, bi morala imeti Komisija trdna preiskovalna in izvršilna pooblastila, ki bi ji omogočala preiskovanje, izvrševanje in spremljanje pravil iz te uredbe, hkrati pa bi zagotavljala spoštovanje temeljnih pravic do zaslišanja in dostopa do spisa v okviru postopkov izvrševanja. Komisija bi morala ta preiskovalna pooblastila uporabiti tudi za izvajanje preiskav trga za namene posodabljanja in pregledovanja te uredbe.
- (69) Komisijo bi bilo treba pooblastiti, da lahko po vsej Uniji zahteva informacije, potrebne za namene te uredbe. Zlasti bi morala imeti dostop do vseh pomembnih dokumentov, podatkov, podatkovne zbirke, algoritma in informacij, ki so potrebni za začetek in vodenje preiskav ter spremljanje izpolnjevanja obveznosti iz te uredbe, ne glede na to, kdo ima zadevne dokumente, podatke ali informacije, in ne glede na njihovo obliko ali zapis, medij shranjevanja ali lokacijo, kjer so shranjeni.
- (70) Komisiji bi bilo treba omogočiti, da od podjetij ali združenj podjetij neposredno zahteva, da predložijo vse pomembne dokaze, podatke in informacije. Poleg tega bi morala imeti Komisija za namene te uredbe možnost zahtevati vse relevantne informacije od vsakega javnega organa, telesa ali agencije v državi članici ali od katere koli fizične ali pravne osebe. Pri izpolnjevanju sklepa Komisije morajo podjetja odgovoriti na konkretna vprašanja in predložiti dokumente.

- (71) Komisija bi morala biti pristojna tudi za izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem ter za opravljanje razgovorov z vsemi osebami, ki bi lahko imele koristne informacije, in evidentiranje njihovih izjav.
- (72) Komisija bi morala imeti možnost, da sprejme potrebne ukrepe za spremljanje učinkovitega izvajanja in izpolnjevanja obveznosti iz te uredbe. Ti ukrepi bi morali vključevati zmožnost Komisije, da imenuje neodvisne zunanje strokovnjake, na primer revizorje, za pomoč Komisiji v tem postopku, po potrebi tudi strokovnjake iz pristojnih neodvisnih organov, kot so organi za varstvo podatkov ali potrošnikov.
- (73) Izpolnjevanje obveznosti, naloženih na podlagi te uredbe, bi moralo biti izvršljivo z globami in periodičnimi denarnimi kaznimi. V ta namen bi morala biti za neizpolnjevanje obveznosti in kršitev postopkovnih pravil določena tudi ustrezna višina glob in periodičnih denarnih kazni, ob upoštevanju ustreznih zastaralnih rokov. Sodišče bi moralo imeti neomejeno pristojnost v zvezi z globami in denarnimi kaznimi.
- (74) Za zagotavljanje učinkovite izterjave glob, ki so naložene podjetniškemu združenju za storjene kršitve, je treba določiti pogoje, pod katerimi lahko Komisija zahteva plačilo globe od članov združenja, če združenje ni plačilno sposobno.
- (75) V povezavi s postopki, ki se izvajajo v skladu s to uredbo, bi bilo treba zadevnim podjetjem podeliti pravico, da jih zasliši Komisija, o sprejetih sklepih pa bi bilo treba obvestiti širšo javnost. Ob zagotavljanju pravic zadevnih podjetij do dobrega upravljanja in obrambe, zlasti pravice do vpogleda v spis in pravice do zaslišanja, je treba zaščititi zaupne informacije. Poleg tega bi morala Komisija ob upoštevanju zaupnosti informacij zagotoviti, da se vsaka informacija, na katero se sklicuje pri sklepu, razkrije v tolikšnem obsegu, da lahko naslovnik sklepa razume dejstva in pomisleke, na podlagi katerih je bil sklep sprejet. Pod nekaterimi pogoji se lahko nekatere poslovne evidence, kot je korespondenca med odvetniki in njihovimi strankami, štejejo za zaupne, če so izpolnjeni ustrezni pogoji.
- (76) Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje členov 3, 6, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 25 in 30, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta³⁵.
- (77) O nekaterih posameznih sklepih Komisije, izdanih v skladu s to uredbo, bi moral podati mnenje tudi svetovalni odbor, ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011. Za zagotovitev tekmovalnih in pravičnih trgov v digitalnem sektorju v vsej Uniji, na katerih delujejo vratarji, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe za dopolnitev te uredbe. Delegirane akte bi bilo treba sprejeti zlasti v zvezi z metodologijo določanja kvantitativnih mejnih vrednosti za imenovanje vratarjev v skladu s to uredbo in v zvezi s posodobitvijo obveznosti iz te uredbe, če Komisija na podlagi preiskave trga ugotovi, da je treba posodobiti obveznosti, povezane s praksami, ki omejujejo tekmovalnost jedrnih platformnih storitev ali so nepošteno. Zlasti je pomembno, da se Komisija ustrezno posvetuje in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v

³⁵

Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016³⁶. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se lahko sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

- (78) Komisija bi morala to uredbo redno ocenjevati in pozorno spremljati njen učinek na tekmovalnost in pravičnost poslovnih odnosov v gospodarstvu spletnih platform, zlasti da bi ugotovila potrebo po spremembah glede na ustrezne tehnološke ali komercialne spremembe. To ocenjevanje bi moralo vključevati redno pregledovanje seznama jedrnih platformnih storitev in obveznosti, naloženih vratarjem, ter njihovega izvrševanja, da bi se zagotovili tekmovalnost in pravičnost digitalnih trgov po vsej Uniji. Da bi imeli širok pogled na dogajanje v sektorju, bi bilo treba pri oceni upoštevati izkušnje držav članic in ustreznih zainteresiranih strani. Komisija lahko v zvezi s tem preuči tudi mnenja in poročila, ki jih ji predloži Opazovalnica za gospodarstvo spletnih platform, ki je bila prvič ustanovljena s Sklepom Komisije C(2018) 2393 z dne 26. aprila 2018. Po oblikovanju ocene Komisija sprejme ustrezne ukrepe. Komisija bi morala ohranjanje visoke ravni varstva in spoštovanja skupnih pravic in vrednot EU, zlasti enakosti in nediskriminacije, določiti za cilj pri ocenjevanju in pregledovanju praks in obveznosti iz te uredbe.
- (79) Cilj te uredbe je zagotoviti tekmovalen in pravičen digitalni sektor na splošno ter zlasti tekmovalne in pravične jedrne platformne storitve, da bi se spodbudile inovacije, visoka kakovost digitalnih proizvodov in storitev, pravične in konkurenčne cene ter visoka kakovost in izbira za končne uporabnike v digitalnem sektorju. Tega države članice ne morejo zadovoljivo doseči, ampak se lahko to zaradi poslovnega modela in operacij vratarjev ter obsega in učinkov njihovih operacij v celoti doseže le na ravni Unije. Unija lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti, kot je določeno v navedenem členu, ta uredba ne presega tega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

Ta uredba spoštuje temeljne pravice in načela, ki jih priznava predvsem Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti členi 16, 47 in 50 Listine. To uredbo bi zato bilo treba razlagati in uporabljati v skladu s temi pravicami in načeli – SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. V tej uredbi so določena harmonizirana pravila, ki zagotavljajo tekmovalne in pravične trge v digitalnem sektorju po vsej Uniji, na katerih delujejo vratarji.
2. Ta uredba se uporablja za jedrne platformne storitve, ki jih vratarji zagotavljajo ali ponujajo poslovnim uporabnikom s sedežem v Uniji ali končnim uporabnikom, ki

³⁶

Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje (UL L 123, 12.5.2016, str. 1).

imajo sedež ali se nahajajo v Uniji, ne glede na kraj sedeža ali prebivališča vratarjev in ne glede na zakonodajo, ki se sicer uporablja za zagotavljanje storitev.

3. Ta uredba se ne uporablja za trge:
 - (a) povezane z elektronskimi komunikacijskimi omrežji, kot so opredeljena členu 2(1) Direktive (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta³⁷;
 - (b) povezane z elektronskimi komunikacijskimi storitvami, kot so opredeljene v členu 2(4) Direktive (EU) 2018/1972, razen trgov, povezanih z medosebnimi komunikacijskimi storitvami, kot so opredeljene v členu 2(4)(b) navedene direktive.
4. Kar zadeva medosebne komunikacijske storitve, ta uredba ne posega v pooblastila in naloge, podeljene nacionalnim regulativnim in drugim pristojnim organom na podlagi člena 61 Direktive (EU) 2018/1972.
5. Države članice ne nalagajo vratarjem nadaljnjih obveznosti na podlagi zakonov, uredb ali upravnih ukrepov, katerih namen je zagotoviti tekmovalne in pravične trge. To ne posega v pravila, ki v skladu s pravom Unije stremijo k drugim legitimnim javnim interesom. Zlasti pa nič v tej uredbi državam članicam ne preprečuje, da bi podjetjem, vključno s ponudniki jedrnih platformnih storitev, naložile obveznosti, združljive s pravom Unije, katerih namen je varstvo potrošnikov ali boj proti dejanjem nelojalne konkurence, če te obveznosti niso povezane s tem, da imajo zadevna podjetja status vratarja v smislu te uredbe.
6. Ta uredba ne posega v uporabo členov 101 in 102 PDEU. Prav tako ne posega v uporabo: nacionalnih pravil, ki prepovedujejo protikonkurenčne sporazume, sklepe podjetniških združenj, usklajena ravnanja in zlorabe prevladujočega položaja; nacionalnih pravil o konkurenci, ki prepovedujejo druge oblike enostranskega ravnanja, kolikor se uporabljajo za podjetja, ki niso vratarji, ali vratarjem ne nalagajo dodatnih obveznosti; Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004³⁸ in nacionalnih pravil o nadzoru združitvev; Uredbe (EU) 2019/1150 in Uredbe (EU) .../.. Evropskega parlamenta in Sveta³⁹.
7. Nacionalni organi ne sprejemajo sklepov, ki bi bili v nasprotju s sklepom, ki ga je Komisija sprejela v skladu s to uredbo. Komisija in države članice pri izvršilnih ukrepih tesno sodelujejo in se usklajujejo.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „vratar“ pomeni ponudnika jedrnih platformnih storitev, ki je imenovan v skladu s členom 3;
- (2) „jedrna platformna storitev“ pomeni kar koli od naslednjega:

³⁷ Direktiva (EU) 2018/1972 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (prenovitve) (UL L 321, 17.12.2018, str. 36).

³⁸ Uredba Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij (uredba ES o združitvah) (UL L 24, 29.1.2004, str. 1).

³⁹ Uredba (EU) .../.. Evropskega parlamenta in Sveta – predlog o enotnem trgu digitalnih storitev (Akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES.

- (a) spletne posredniške storitve;
 - (b) spletne iskalnike;
 - (c) spletne storitve družbenega mreženja;
 - (d) storitve platform za souporabo videov;
 - (e) medosebne komunikacijske storitve, neodvisne od številke;
 - (f) operacijske sisteme;
 - (g) storitve računalništva v oblaku;
 - (h) storitve oglaševanja, vključno z oglaševalskimi omrežji, oglaševalskimi izmenjavami in vsemi drugimi oglaševalskimi posredniškimi storitvami, ki jih zagotavlja ponudnik katerih koli jedrnih platformnih storitev iz točk (a) do (g);
- (3) „storitev informacijske družbe“ pomeni vsako storitev v smislu točke (b) člena 1(1) Direktive (EU) 2015/1535;
 - (4) „digitalni sektor“ pomeni sektor proizvodov in storitev, ki se zagotavljajo s storitvami informacijske družbe ali preko njih;
 - (5) „spletne posredniške storitve“ pomeni storitve, kot so opredeljene v točki 2 člena 2 Uredbe (EU) 2019/1150;
 - (6) „spletni iskalnik“ pomeni digitalno storitev, kot je opredeljena v točki 5 člena 2 Uredbe (EU) 2019/1150;
 - (7) „spletna storitev družbenega mreženja“ pomeni platformo, ki končnim uporabnikom omogoča, da se povezujejo, si izmenjujejo informacije, se spoznavajo in komunicirajo med seboj prek več naprav ter zlasti preko klepetov, objav, videov in priporočil;
 - (8) „storitev platforme za souporabo videov“ pomeni storitev, kot je opredeljena v členu 1(1)(aa) Direktive (EU) 2010/13⁴⁰;
 - (9) „medosebna komunikacijska storitev, neodvisna od številke,“ pomeni storitev, kot je opredeljena v členu 2(7) Direktive (EU) 2018/1972;
 - (10) „operacijski sistem“ pomeni sistemsko programsko opremo, ki nadzira osnovne funkcije strojne ali programske opreme in omogoča izvajanje programskih aplikacij na njih;
 - (11) „storitve računalništva v oblaku“ pomeni digitalno storitev, kot je opredeljena v členu 4(19) Direktive (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹;
 - (12) „trgovine s programskimi aplikacijami“ pomeni vrsto spletnih posredniških storitev, pri kateri so programske aplikacije glavni posredovani proizvod ali storitev;
 - (13) „programska aplikacija“ pomeni kateri koli digitalni proizvod ali storitev, ki se izvaja na operacijskem sistemu;

⁴⁰ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL L 95, 15.4.2010, str. 1).

⁴¹ Direktiva (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji (UL L 194, 19.7.2016, str. 1).

- (14) „pomožna storitev“ pomeni storitve, ki se zagotavljajo v okviru jedrnih platformnih storitev ali skupaj z njimi, vključno s plačilnimi storitvami, kot so opredeljene v členu 4(3), in tehničnimi storitvami, ki podpirajo opravljanje plačilnih storitev, kot so opredeljene v členu 3(j) Direktive (EU) 2015/2366, ter storitvami izpolnjevanja naročil, identifikacije ali oglaševanja;
- (15) „storitev identifikacije“ pomeni vrsto pomožnih storitev, ki omogočajo neki način preverjanja identitete končnih ali poslovnih uporabnikov, ne glede na uporabljen tehnologijo;
- (16) „končni uporabnik“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ki uporablja jedrne platformne storitve, razen poslovnega uporabnika;
- (17) „poslovni uporabnik“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ki deluje v okviru poslovne ali poklicne dejavnosti in uporablja jedrne platformne storitve za namene zagotavljanja blaga ali storitev končnim uporabnikom ali med takim zagotavljanjem;
- (18) „razvrstitev“ pomeni relativno mesto vidnosti blaga ali storitev, ki se ponujajo preko spletnih posredniških storitev ali spletnih storitev družbenega mreženja, oziroma pomen, ki se pripiše rezultatom iskanja spletnih iskalnikov, kot jih predstavijo, organizirajo ali sporočijo ponudniki spletnih posredniških storitev ali spletnih storitev socialnega mreženja oziroma ponudniki spletnih iskalnikov, ne glede na tehnična sredstva, ki se uporabijo za tako predstavitev, organizacijo ali sporočilo;
- (19) „podatki“ pomenijo kakršen koli digitalni prikaz aktov, dejstev ali informacij in vsako zbiranje takih aktov, dejstev ali informacij, tudi v obliki zvočnega, vizualnega ali avdiovizualnega posnetka;
- (20) „osebni podatki“ pomenijo vse informacije, kot so opredeljene v členu 4(1) Uredbe (EU) 2016/679;
- (21) „neosebni podatki“ pomenijo podatke, ki niso osebni podatki, kot so opredeljeni v členu 4(1) Uredbe (EU) 2016/679;
- (22) „podjetje“ pomeni vsa povezana podjetja, ki tvorijo skupino na podlagi neposrednega ali posrednega nadzora podjetja s strani drugega podjetja in ki opravljajo gospodarsko dejavnost, ne glede na njihov pravni status in način financiranja;
- (23) „nadzor“ pomeni možnost odločilnega vplivanja na podjetje v skladu z Uredbo (EU) št. 139/2004.

Poglavje II

Vratarji

Člen 3

Imenovanje vratarjev

1. Ponudnik jedrnih platformnih storitev se imenuje za vratarja, če:
 - (a) ima znaten vpliv na notranji trg;
 - (b) zagotavlja jedrno platformno storitev, ki je pomembna vstopna točka, preko katere poslovni uporabniki dosežejo končne uporabnike, ter
 - (c) ima pri izvajanju svojih operacij utrjen in trajen položaj ali se predvideva, da bo tak položaj imel v bližnji prihodnosti.

2. Predpostavlja se, da ponudnik jedrnih platformnih storitev izpolnjuje:
- (a) zahtevo iz točke 1(a), kadar podjetje, ki mu pripada, v zadnjih treh poslovnih letih doseže letni promet v EGP vsaj 6,5 milijarde EUR ali kadar povprečna tržna kapitalizacija ali enakovredna pravična tržna vrednost podjetja, ki mu pripada, v zadnjem poslovnem letu znaša najmanj 65 milijard EUR, in jedrno platformno storitev zagotavlja v najmanj treh državah članicah;
 - (b) zahtevo iz točke 1(b), kadar zagotavlja jedrno platformno storitev, ki ima več kot 45 milijonov mesečno aktivnih končnih uporabnikov, ki imajo sedež ali se nahajajo v Uniji, in več kot 10 000 letno aktivnih poslovnih uporabnikov s sedežem v Uniji v zadnjem poslovnem letu;
za namene prvega pododstavka se mesečno aktivni končni uporabniki nanašajo na povprečno število mesečno aktivnih končnih uporabnikov v večjem delu zadnjega poslovnega leta;
 - (c) zahtevo iz točke 1(c), kadar so bile mejne vrednosti iz točke (b) dosežene v vsakem od zadnjih treh poslovnih let.
3. Kadar ponudnik jedrnih platformnih storitev dosega vse mejne vrednosti iz odstavka 2, o tem uradno obvesti Komisijo v treh mesecih po izpolnitvi navedenih pragov in ji predloži zadevne informacije iz odstavka 2. Navedeno uradno obvestilo vključuje zadevne informacije iz odstavka 2 za vsako jedrno platformno storitev ponudnika, ki izpolnjuje mejne vrednosti iz točke 2(b). Uradno obvestilo se posodobi vedno, kadar druga osnovna storitev platform individualno izpolni mejne vrednosti iz točke 2(b).
- Če zadevni ponudnik jedrnih platformnih storitev ne sporoči uradno informacij v skladu s tem odstavkom, Komisiji to ne prepreči, da bi te ponudnike kadar koli imenovala za vratarje v skladu z odstavkom 4.
4. Komisija brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje 60 dni po prejemu popolnih informacij iz odstavka 3 imenuje ponudnika jedrnih platformnih storitev, ki izpolnjuje vse mejne vrednosti iz odstavka 2, za vratarja, razen če navedeni ponudnik z uradnim obvestilom ne predloži dovolj utemeljenih argumentov, s katerimi dokaže, da v okoliščinah, v katerih se zadevne jedrne platformne storitve zagotavljajo, in ob upoštevanju elementov iz odstavka 6 ponudnik ne izpolnjuje zahtev iz odstavka 1.
- Kadar vratar predloži ustrezno utemeljene trditve, s katerimi dokaže, da ne izpolnjuje zahtev iz odstavka 1, Komisija uporabi odstavek 6, da oceni, ali so merila iz odstavka 1 izpolnjena.
5. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 37, s katerimi določi metodologijo za ugotavljanje, ali so dosežene kvantitativne mejne vrednosti iz odstavka 2, in jo po potrebi redno prilagaja tržnim in tehnološkim spremembam, zlasti v zvezi z mejnimi vrednostmi iz točke 2(a).
6. Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 15 za vratarja določi vsakega ponudnika jedrnih platformnih storitev, ki izpolnjuje vse zahteve iz odstavka 1, vendar ne izpolnjuje vseh pragov iz odstavka 2, ali ki predloži ustrezno utemeljene argumente v skladu z odstavkom 4.
- Pri tem Komisija upošteva naslednje elemente:
- (a) velikost, vključno s prometom in tržno kapitalizacijo, operacije in položaj ponudnika jedrnih platformnih storitev;

- (b) število poslovnih uporabnikov, ki so pri doseganju končnih uporabnikov odvisni od jedrne platformne storitve, in število končnih uporabnikov;
- (c) ovire za vstop, ki izhajajo iz omrežnih učinkov in prednosti na podlagi podatkov, zlasti v zvezi z dostopom ponudnika do osebnih in neosebnih podatkov in njihovim zbiranjem ali analitično zmogljivostjo;
- (d) učinke v zvezi z obsegom in področjem uporabe, od katerih ima ponudnik koristi, med drugim glede podatkov;
- (e) vezanost poslovnih uporabnikov ali končnih uporabnikov na ponudnika;
- (f) druge strukturne značilnosti trga.

Komisija pri oceni upošteva predvidljivi razvoj teh elementov.

Kadar ponudnik jedrne platformne storitve, ki izpolnjuje kvantitativne mejne vrednosti iz odstavka 2, ne izvaja precejšnjega dela preiskovalnih ukrepov, ki jih je določila Komisija, in se to nadaljuje po tem, ko je bil ponudnik pozvan, da jih v razumnem roku izvede in predloži ugotovitve, ima Komisija pravico, da navedenega ponudnika imenuje za vratarja.

Kadar ponudnik jedrne platformne storitve, ki ne izpolnjuje kvantitativnih mejnih vrednosti iz odstavka 2, ne izvede precejšnjega dela preiskovalnih ukrepov, ki jih je določila Komisija, in se to nadaljuje po tem, ko je bil ponudnik pozvan, naj jih v razumnem roku izvede in predloži ugotovitve, ima Komisija pravico, da navedenega ponudnika imenuje za vratarja na podlagi razpoložljivih dejstev.

7. Komisija za vsakega vratarja, določenega v skladu z odstavkom 4 ali odstavkom 6, ugotovi zadevno podjetje, ki mu pripada, ter oblikuje seznam zadevnih jedrnih platformnih storitev, ki se opravljajo v okviru tega istega podjetja in ki posamično delujejo kot pomembna vstopna točka za poslovne uporabnike, preko katere dosežejo končne uporabnike, kot je navedeno v točki 1(b).
8. Vratar izpolni obveznosti iz členov 5 in 6 v šestih mesecih po vključitvi jedrne platformne storitve na seznam iz odstavka 7 tega člena.

Člen 4

Pregled statusa vratarjev

1. Komisija lahko na zahtevo ali lastno pobudo kadar koli ponovno preuči, spremeni ali razveljavi sklep, sprejet v skladu s členom 3, iz enega od naslednjih razlogov:
 - (a) bistveno se je spremenilo katero koli od dejstev, na katerih je temeljil sklep;
 - (b) sklep je temeljil na nepopolnih, netočnih ali zavajajočih informacijah, ki so jih dala na razpolago podjetja.
2. Komisija redno in najmanj vsaki dve leti pregleda, ali imenovani vratarji še naprej izpolnjujejo zahteve iz člena 3(1) oziroma ali navedene zahteve izpolnjujejo novi ponudniki jedrnih platformnih storitev. Z rednim pregledom se tudi preveri, ali je treba prilagoditi seznam zadevnih jedrnih platformnih storitev vratarja.

Kadar Komisija na podlagi navedenega pregleda v skladu s prvim pododstavkom ugotovi, da so se dejstva, na katerih je temeljilo imenovanje ponudnikov jedrnih platformnih storitev za vratarje, spremenila, sprejme ustrezen sklep.
3. Komisija objavi in posodobi seznam vratarjev ter seznam jedrnih platformnih storitev, v zvezi s katerimi morajo stalno izpolnjevati obveznosti iz členov 5 in 6.

Poglavje III

Prakse vratarjev, ki omejujejo tekmovalnost ali so nepošteno

Člen 5

Obveznosti vratarjev

Vratar v zvezi z vsako jedrno platformno storitvijo, ugotovljeno v skladu s členom 3(7):

- (a) zagotovi, da osebnih podatkov, ki izhajajo iz teh jedrnih platformnih storitev, ne združuje z osebnimi podatki iz nobenih drugih storitev, ki jih zagotavlja vratar, ali osebnimi podatki iz storitev tretjih oseb in končnih uporabnikov ne vpisuje v svoje druge storitve, da bi združil osebne podatke, razen če je imel končni uporabnik izrecno izbiro in je dal privolitev v smislu Uredbe (EU) 2016/679;
- (b) poslovnim uporabnikom omogoča, da končnim uporabnikom ponujajo enake proizvode ali storitve preko spletnih posredniških storitev tretjih oseb po cenah ali pod pogoji, ki se razlikujejo od cen ali pogojev, ponujenih prek spletnih posredniških storitev vratarja;
- (c) poslovnim uporabnikom omogoča promocijo ponudb končnim uporabnikom, ki so jih pridobili preko jedrne platformne storitve, sklepanje pogodb s temi končnimi uporabniki ne glede na to, ali v ta namen uporabljajo jedrne platformne storitve vratarja ali ne, ter omogočanje končnim uporabnikom, da imajo prek jedrnih platformnih storitev vratarja dostop do vsebine, naročnin, funkcij ali drugih elementov in jih uporabljajo s pomočjo programske aplikacije poslovnega uporabnika, kadar so končni uporabniki te elemente pridobili od zadevnega poslovnega uporabnika, ne da bi uporabljali jedrne platformne storitve vratarja;
- (d) poslovnim uporabnikom ne preprečuje ali jih ne omejuje, da bi se v zvezi s katero koli prakso vratarjev obrnili na zadevni javni organ;
- (e) od poslovnih uporabnikov ne zahteva, da v okviru storitev, ki jih ponujajo z jedrnimi platformnimi storitvami vratarja, uporabljajo ali ponujajo identifikacijsko storitev tega vratarja ali zagotavljajo interoperabilnost z njo;
- (f) od poslovnih uporabnikov ali končnih uporabnikov ne zahteva, da se naročijo na katero koli drugo jedrno platformno storitev, ki je opredeljena v skladu s členom 3 ali izpolnjuje mejne vrednosti iz člena 3(2)(b), ali se registrirajo vanjo kot pogoj za dostop do katere koli njegove jedrne platformne storitve, določene v skladu z navedenim členom, ali vpis ali registracijo vanjo;
- (g) oglaševalcem in založnikom, ki jim zagotavlja storitve oglaševanja, na njihovo zahtevo predloži informacije o ceni, ki sta jo plačala oglaševalec in založnik, ter znesku ali nadomestilu, plačanem založniku za objavo zadevnega oglasa in vsako posamezno zadevno storitev oglaševanja, ki jo je opravil vratar.

Člen 6

Obveznosti vratarjev, ki jih je mogoče podrobneje določiti

1. Vratar v zvezi z vsako jedrno platformno storitvijo, določeno v skladu s členom 3(7):
 - (a) pri konkuriranju poslovnim uporabnikom ne uporablja podatkov, ki niso javno dostopni in se ustvarijo z dejavnostmi navedenih poslovnih uporabnikov, vključno s končnimi uporabniki teh poslovnih uporabnikov, njegovimi

jedrnimi platformnimi storitvami ali jih predložijo zadevni poslovni uporabniki njegovih jedrnih platformnih storitev ali končni uporabniki teh poslovnih uporabnikov;

- (b) končnim uporabnikom omogoča odstranitev vseh predhodno nameščenih programskih aplikacij iz njegove jedrne platformne storitve brez poseganja v možnost vratarja, da omeji tako odstranitev v zvezi s programskimi aplikacijami, ki so bistvene za delovanje operacijskega sistema ali naprave in jih tretje osebe tehnično ne morejo ponujati kot samostojnih aplikacij;
- (c) omogoča namestitve in učinkovito uporabo programskih aplikacij tretjih oseb ali trgovin s programskimi aplikacijami, ki uporabljajo operacijske sisteme navedenega vratarja ali so interoperabilne z njimi, ter omogoča, da se do teh programskih aplikacij ali trgovin s programskimi aplikacijami dostopa s sredstvi, ki niso jedrne platformne storitve navedenega vratarja. Vratarju se ne prepreči sprejemanje sorazmernih ukrepov, s katerimi zagotovi, da programske aplikacije tretjih oseb ali trgovine s programskimi aplikacijami ne ogrožajo celovitosti strojne opreme ali operacijskega sistema, ki ga zagotavlja vratar;
- (d) pri razvrščanju storitev in proizvodov, ki jih zagotavlja vratar sam ali katera koli tretja oseba, ki pripada istemu podjetju, ne obravnava ugodneje v primerjavi s podobnimi storitvami ali proizvodi tretje osebe ter za tako razvrščanje uporablja pravične in nediskriminatorne pogoje;
- (e) zagotovi, da tehnično ne omeji možnosti končnih uporabnikov, da zamenjajo ali se naročijo na druge programske aplikacije in storitve, do katerih se dostopa z operacijskim sistemom vratarja, vključno z izbiro ponudnika dostopa do interneta;
- (f) poslovnim uporabnikom in ponudnikom pomožnih storitev omogoča dostop do istih funkcij operacijskega sistema, strojne opreme ali programske opreme, kot so na voljo vratarju ali jih vratar uporablja pri zagotavljanju morebitnih pomožnih storitev, ter njihovo interoperabilnost;
- (g) oglaševalcem in založnikom na njihovo zahtevo brezplačno zagotavlja dostop do svojih orodij za merjenje uspešnosti ter informacij, ki jih oglaševalci in založniki potrebujejo za izvedbo svojega neodvisnega preverjanja nabora oglasov;
- (h) zagotavlja učinkovito prenosljivost podatkov, ustvarjenih z dejavnostjo poslovnega uporabnika ali končnega uporabnika, in zlasti končnim uporabnikom zagotavlja orodja za lažje uresničevanje prenosljivosti podatkov v skladu z Uredbo (EU) 2016/679, vključno z zagotavljanjem stalnega dostopa v realnem času;
- (i) poslovnim uporabnikom ali tretjim osebam, ki jih pooblasti poslovni uporabnik, brezplačno zagotavlja učinkovit, visokokakovosten in stalen dostop v realnem času ter uporabo zbirnih ali nezbirnih podatkov, ki jih pri uporabi zadevnih jedrnih platformnih storitev zagotovijo ali ustvarijo tisti poslovni uporabniki in končni uporabniki, ki so povezani s proizvodi ali storitvami, ki jih zagotavljajo ti poslovni uporabniki; za osebne podatke zagotavlja dostop in uporabo samo, kadar sta neposredno povezana z uporabo, ki jo končni uporabnik izvaja v zvezi s proizvodi ali storitvami, ki jih zadevni poslovni uporabnik ponuja preko zadevne jedrne platformne storitve, in če se končni

uporabnik odloči za tako izmenjavo s privolitvijo v smislu Uredbe (EU) 2016/679;

- (j) vsem tretjim ponudnikom spletnih iskalnikov na njihovo zahtevo pod pravičnimi, razumnimi in nediskriminatornimi pogoji zagotavlja dostop do razvrščanja, poizvedb in vpogleda v podatke s klikom v zvezi z brezplačnim in plačljivim iskanjem, ki jih končni uporabniki ustvarijo na spletnih iskalnikih vratarja, če so anonimizirani za poizvedbo, klik in ogled podatkov, ki so osebni podatki;
 - (k) za poslovne uporabnike uporablja pravične in nediskriminatorne splošne pogoje za dostop do trgovine s programskimi aplikacijami, določene v skladu s členom 3 te uredbe.
2. Za namene odstavka 1(a) podatki, ki niso javno dostopni, vključujejo vse zbirne in nezbirne podatke, ki jih ustvarijo poslovni uporabniki in o katerih se lahko sklepa ali ki se lahko zberejo iz komercialnih dejavnosti poslovnih uporabnikov ali njihovih strank v jedrni platformni storitvi vratarja.

Člen 7

Izpolnjevanje obveznosti vratarjev

1. Ukrepi, ki jih vratar izvaja za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti iz členov 5 in 6, morajo biti učinkoviti pri doseganju cilja zadevne obveznosti. Vratar zagotovi, da se ti ukrepi izvajajo v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo 2002/58/ES ter zakonodajo o kibernetiki varnosti, varstvu potrošnikov in varnosti proizvodov.
2. Kadar Komisija ugotovi, da ukrepi, ki jih namerava vratar izvesti v skladu z odstavkom 1 ali jih izvaja, ne zagotavljajo učinkovitega izpolnjevanja zadevnih obveznosti iz člena 6, lahko s sklepom določi ukrepe, ki jih zadevni vratar izvede. Komisija sprejme tak sklep v šestih mesecih po začetku postopka v skladu s členom 18.
3. Odstavek 2 tega člena ne posega v pristojnosti Komisije iz členov 25, 26 in 27.
4. Komisija v zvezi sprejetjem sklepa iz odstavka 2 sporoči predhodne ugotovitve v treh mesecih po začetku postopka. V njih pojasni ukrepe, ki jih namerava sprejeti ali za katere meni, da bi jih moral zadevni ponudnik jedrnih platformnih storitev sprejeti za učinkovito obravnavanje predhodnih ugotovitev.
5. Z določitvijo ukrepov v skladu z odstavkom 2 zagotovi, da so ukrepi učinkoviti pri doseganju ciljev zadevne obveznosti ter sorazmerni za posebne okoliščine vratarja in zadevne storitve.
6. Za opredelitev obveznosti v skladu s točkama (j) in (k) člena 6(1) Komisija oceni tudi, ali predvideni ali izvedeni ukrepi zagotavljajo, da ni več neravnovesja med pravicami in obveznostmi poslovnih uporabnikov ter da ukrepi sami ne pomenijo prednosti za vratarja, ki je nesorazmerna s storitvijo, ki jo vratar zagotavlja poslovnim uporabnikom.
7. Vratar lahko zahteva začetek postopka v skladu s členom 18, da Komisija določi, ali so ukrepi, ki jih namerava vratar izvesti ali jih izvaja v skladu s členom 6, učinkoviti pri doseganju cilja zadevne obveznosti v posebnih okoliščinah. Vratar lahko skupaj s svojo zahtevo predloži utemeljeno predložitve, v kateri pojasni zlasti, zakaj so ukrepi, ki jih namerava izvesti ali jih izvaja, učinkoviti pri doseganju cilja zadevne obveznosti v posebnih okoliščinah.

Člen 8 *Zamrznitev*

1. Komisija lahko na podlagi utemeljene zahteve vratarja izjemoma v celoti ali delno zamrzne posamezno obveznost iz členov 5 in 6 za jedrno platformno storitev s sklepom, ki ga sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 32(4), kadar vratar dokaže, da bi izpolnjevanje te konkretne obveznosti zaradi izjemnih okoliščin, ki so zunaj nadzora vratarja, ogrozilo ekonomsko upravičenost poslovanja vratarja v Uniji, in samo v obsegu, potrebnem za obravnavanje take grožnje njegovi uspešnosti poslovanja. Komisija si prizadeva sklep o zamrznitvi sprejeti nemudoma in najpozneje tri mesece po prejemu popolne obrazložene zahteve.
2. Kadar se zamrznitev odobri v skladu z odstavkom 1, Komisija vsako leto pregleda svoj sklep o zamrznitvi. Po takem pregledu zamrznitev odpravi ali ugotovi, da so pogoji iz odstavka 1 še naprej izpolnjeni.
3. Komisija lahko na podlagi utemeljene zahteve vratarja zamrzne uporabo zadevne obveznosti v zvezi z eno ali več posameznimi jedrnimi platformnimi storitvami že pred sprejetjem sklepa v skladu z odstavkom 1.

Komisija pri oceni zahteve upošteva zlasti vpliv izpolnjevanja posamezne obveznosti na ekonomsko upravičenost poslovanja vratarja v Uniji in na tretje osebe. Za zamrznitev se lahko uporabljajo pogoji in obveznosti, ki jih Komisija določi za zagotovitev pravičnega ravnovesja med temi interesi in cilji te uredbe. Taka zahteva se lahko predloži in odobri kadar koli do ocene Komisije v skladu z odstavkom 1.

Člen 9 *Izvzetje iz razlogov prevladujočega javnega interesa*

1. Komisija lahko na podlagi utemeljene zahteve vratarja ali na lastno pobudo s sklepom, sprejetim v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 32(4), vratarja v celoti ali delno izvzame iz posebnih obveznosti iz členov 5 in 6 v zvezi s posamezno jedrno platformno storitvijo, določeno v skladu s členom 3(7), kadar je tako izvzetje utemeljeno na podlagi razlogov iz odstavka 2 tega člena. Komisija sprejme sklep o izvzetju najpozneje tri mesece po prejemu popolne obrazložene zahteve.
2. Izvzetje v skladu z odstavkom 1 se lahko odobri samo zaradi:
 - (a) javne morale;
 - (b) javnega zdravja;
 - (c) javne varnosti.
3. Komisija lahko na podlagi utemeljene zahteve vratarja ali na lastno pobudo začasno zamrzne uporabo zadevne obveznosti v zvezi z eno ali več posameznimi jedrnimi platformnimi storitvami že pred sklepom, sprejetim v skladu z odstavkom 1.

Komisija pri oceni zahteve upošteva zlasti vpliv izpolnjevanja posamezne obveznosti iz razlogov iz odstavka 2 ter učinke na zadevnega vratarja in tretje osebe. Za zamrznitev se lahko uporabljajo pogoji in obveznosti, ki jih Komisija določi za zagotovitev pravičnega ravnovesja med cilji na podlagi razlogov iz odstavka 2 in cilji te uredbe. Taka zahteva se lahko poda in odobri kadar koli do ocene Komisije v skladu z odstavkom 1.

Člen 10
Posodabljanje obveznosti vratarjev

1. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 34, da posodobi obveznosti iz členov 5 in 6, kadar na podlagi preiskave trga v skladu s členom 17 opredeli potrebo po novih obveznostih za obravnavanje praks, ki omejujejo tekmovalnost jedrnih platformnih storitev ali so nepoštena na enak način kot prakse, ki se obravnavajo z obveznostmi iz členov 5 in 6.
1. Šteje se, da je praksa v smislu odstavka 1 nepoštena ali omejuje tekmovalnost jedrnih platformnih storitev, kadar:
 - (a) ni ravnovesja med pravicami in obveznostmi za poslovne uporabnike ter vratar pridobi prednost pred poslovnimi uporabniki, ki je nesorazmerna s storitvijo, ki jo vratar opravlja za poslovne uporabnike, ali
 - (b) je tekmovalnost trgov oslABLjena zaradi take prakse vratarjev.

Člen 11
Preprečevanje izogibanja

1. Vratar zagotovi, da so obveznosti iz členov 5 in 6 v celoti in učinkovito izpolnjene. Medtem ko se obveznosti iz členov 5 in 6 uporabljajo v zvezi z jedrnimi platformnimi storitvami, določenimi v skladu s členom 3, se njihovo izvajanje ne sme ogroziti z nobenim ravnanjem podjetja, ki mu pripada vratar, ne glede na to, ali je to ravnanje pogodbene, poslovne, tehnične ali druge narave.
2. Kadar je potrebna privolitev za zbiranje in obdelavo osebnih podatkov, da se zagotovi skladnost s to uredbo, vratar sprejme potrebne ukrepe, s katerimi poslovnim uporabnikom omogoči, da neposredno pridobijo potrebno privolitev za njihovo obdelavo, kadar je to potrebno v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo 2002/58/ES, ali kako drugače delujejo v skladu s predpisi in načeli Unije na področju varstva podatkov in zasebnosti, med drugim tako, da poslovnim uporabnikom zagotovijo ustrezno anonimizirane podatke, kadar je to ustrezno. Vratar pridobitve te privolitve poslovnega uporabnika ne oteži bolj kot za svoje storitve.
3. Vratar ne poslabša pogojev ali kakovosti nobene od jedrnih platformnih storitev, zagotovljenih poslovnim uporabnikom ali končnim uporabnikom, ki uveljavijo pravice ali možnosti iz členov 5 in 6, oziroma ne oteži neupravičeno uveljavljanja navedenih pravic ali možnosti.

Člen 12
Obveznost obveščanja o koncentracijah

1. Vratar obvesti Komisijo o vsaki nameravani koncentraciji v smislu člena 3 Uredbe (ES) št. 139/2004, ki vključuje drugega ponudnika jedrnih platformnih storitev ali katerih koli drugih storitev, ki se zagotavljajo v digitalnem sektorju, ne glede na to, ali je treba o njih uradno obvestiti organ Unije za varstvo konkurence v skladu z Uredbo (ES) št. 139/2004 ali pristojni nacionalni organ za varstvo konkurence v skladu z nacionalnimi pravili o združitvah.

Vratar obvesti Komisijo o taki koncentraciji pred njeno izvedbo in po sklenitvi pogodbe, objavi javne ponudbe ali pridobitvi kontrolnega deleža.
2. V uradnem obvestilu v skladu z odstavkom 1 se za cilje pridobitve opišeta vsaj letni promet v EGP in na svetovni ravni, za vse zadevne jedrne platformne storitve pa

njihov ustrezeni letni promet v EGP, število letno aktivnih poslovnih uporabnikov in število mesečno aktivnih končnih uporabnikov ter razlog za nameravano koncentracijo.

3. Če po koncentraciji iz odstavka 1 dodatne jedrne platformne storitve individualno dosegajo mejne vrednosti iz točke (b) člena 3(2), zadevni vratar o tem obvesti Komisijo v treh mesecih od izvedbe koncentracije in Komisiji predloži informacije iz člena 3(2).

Člen 13

Obveznost revizije

Vratar v šestih mesecih po imenovanju v skladu s členom 3 Komisiji predloži neodvisno revidiran opis morebitnih tehnik oblikovanja profilov strank, ki jih uporablja v jedrnih platformnih storitvah, opredeljenih v skladu s členom 3. Ta opis se posodobi vsaj enkrat letno.

Poglavje IV

Preiskava trga

Člen 14

Začetek preiskave trga

1. Če namerava Komisija izvesti preiskavo trga glede morebitnega sprejetja sklepov v skladu s členi 15, 16 in 17, sprejme sklep o začetku preiskave trga.
2. V sklepu o začetku se navedejo:
 - (a) datum začetka preiskave;
 - (b) opis vprašanja, na katero se preiskava nanaša;
 - (c) namen preiskave.
3. Komisija lahko znova začne preiskavo trga, ki jo je zaključila, kadar:
 - (a) pride do bistvene spremembe katerega koli od dejstev, na katerih je temeljil sklep;
 - (b) je sklep temeljil na nepopolnih, netočnih ali zavajajočih informacijah, ki so jih dala na razpolago zadevna podjetja.

Člen 15

Preiskava trga za imenovane vratarje

1. Komisija lahko izvede preiskavo trga zaradi preučitve, ali bi moral biti ponudnik jedrnih platformnih storitev imenovan za vratarja v skladu s členom 3(6), ali za določitev jedrnih platformnih storitev za vratarja v skladu s členom 3(7). Preiskavo trga si prizadeva zaključiti s sprejetjem sklepa v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 32(4) v 12 mesecih od njenega začetka.
2. Komisija si med preiskavo trga v skladu z odstavkom 1 prizadeva svoje predhodne ugotovitve zadevnemu ponudniku jedrnih platformnih storitev sporočiti v šestih mesecih od začetka preiskave. V predhodnih ugotovitvah pojasni, ali začasno meni, da bi moral biti ponudnik jedrnih platformnih storitev imenovan za vratarja v skladu s členom 3(6).

3. Kadar ponudnik jedrnih platformnih storitev dosega mejne vrednosti iz člena 3(2), vendar predloži znatno utemeljene trditve v skladu s členom 3(4), si Komisija prizadeva preiskavo trga zaključiti v petih mesecih od začetka preiskave trga s sklepom v skladu z odstavkom 1. V takem primeru si prizadeva ponudniku jedrnih platformnih storitev sporočiti predhodne ugotovitve v skladu z odstavkom 2 v treh mesecih od začetka preiskave.
4. Če Komisija v skladu s členom 3(6) imenuje kot vratarja ponudnika jedrnih platformnih storitev, ki pri izvajanju svojih operacij še nima utrjenega in trajnega položaja, vendar se predvideva, da ga bo imel v bližnji prihodnosti, določi, da se zanj uporabljajo samo obveznosti iz člena 5(b) ter točk (e), (f), (h) in (i) člena 6(1), kot je opredeljeno v sklepu o imenovanju. Komisija določi, da se uporabljajo samo tiste obveznosti, ki so ustrezne in potrebne, da se zadevnemu vratarju prepreči, da bi z nepoštenimi sredstvi pridobil utrjen in trajen položaj pri izvajanju operacij. Tako imenovanje pregleda v skladu s postopkom iz člena 4.

Člen 16

Preiskava trga v zvezi s sistematičnim neizpolnjevanjem obveznosti

1. Kadar je iz preiskave trga razvidno, da vratar sistematično krši obveznosti iz členov 5 in 6 ter je dodatno okrepil ali razširil svoj položaj vratarja v zvezi z značilnostmi iz člena 3(1), lahko Komisija s sklepom, sprejetim v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 32(4), takemu vratarju naloži kakršne koli ravnalne ali strukturne ukrepe, ki so sorazmerni s storjeno kršitvijo in potrebni za zagotovitev skladnosti s to uredbo. Komisija zaključi preiskavo trga s sprejetjem sklepa v 12 mesecih od njenega začetka.
2. Komisija lahko strukturne ukrepe v skladu z odstavkom 1 naloži samo, kadar ni na voljo enako učinkovitega ravnalnega ukrepa ali kadar bi bil vsak enako učinkovit ravnalni ukrep za zadevnega vratarja bolj obremenilen od strukturnega ukrepa.
3. Kadar Komisija vratarju v petih letih pred sprejetjem sklepa o začetku preiskave trga zaradi morebitnega sprejetja sklepa v skladu s tem členom izda vsaj tri sklepe o neizpolnjevanju obveznosti ali globi v skladu s členom 25 oziroma 26 v zvezi s katero koli njegovo jedrno platformno storitvijo, se šteje, da vratar sistematično ne izpolnjuje obveznosti iz členov 5 in 6.
4. Šteje se, da je vratar dodatno okrepil ali razširil svoj položaj vratarja v zvezi z značilnostmi iz člena 3(1), kadar se je njegov vpliv na notranji trg dodatno povečal, kadar se je dodatno povečal njegov pomen, ki ga ima kot vstopna točka, preko katere poslovni uporabniki dosežejo končne uporabnike, ali kadar ima pri izvajanju svojih operacij še bolj utrjen in trajen položaj.
5. Komisija sporoči svoje ugovore zadevnemu vratarju v šestih mesecih od začetka preiskave. Pri tem pojasni, ali predhodno meni, da so pogoji iz odstavka 1 izpolnjeni, ter za kateri ukrep ali ukrepe predhodno meni, da so potrebni in ustrezni.
6. Komisija lahko kadar koli med preiskavo trga podaljša njeno trajanje, kadar je podaljšanje utemeljeno iz objektivnih razlogov in je sorazmerno. Podaljšanje se lahko nanaša na rok, do katerega mora Komisija sporočiti svoje ugovore, ali na rok za sprejetje končnega sklepa. Skupno trajanje katerega koli podaljšanja ali podaljšanj v skladu s tem odstavkom ne presega šestih mesecev. Komisija lahko upošteva zaveze v skladu s členom 23 in jih v sklepu določi za zavezujoče.

Člen 17

Preiskava trga v zvezi z novimi storitvami in novimi praksami

Komisija lahko izvede preiskavo trga za preučitev, ali bi bilo treba na seznam jedrnih platformnih storitev dodati eno ali več storitev v digitalnem sektorju, ali da bi se odkrile vrste praks, ki lahko omejujejo tekmovalnost jedrnih platformnih storitev ali so lahko nepošteno in se s to uredbo ne obravnavajo učinkovito. Javno poročilo objavi najpozneje v 24 mesecih od začetka preiskave trga.

Kadar je ustrezno, je poročilu:

- (a) priložen predlog za spremembo te uredbe, da se na seznam jedrnih platformnih storitev iz člena 2(2) vključijo dodatne storitve v digitalnem sektorju;
- (b) priložen delegirani akt o spremembi členov 5 ali 6, kot je določeno v členu 10.

Poglavje V

Pooblastilo za preiskovanje, izvrševanje in spremljanje

Člen 18

Začetek postopka

Kadar namerava Komisija izvesti postopek zaradi morebitnega sprejetja sklepov v skladu s členi 7, 25 in 26, sprejme sklep o začetku postopka.

Člen 19

Zahteve za informacije

1. Komisija lahko z enostavnim zahtevkom ali sklepom od podjetij in podjetniških združenj zahteva, da predložijo vse potrebne informacije, tudi zaradi spremljanja, izvajanja in izvrševanja pravil iz te uredbe. Zahteva lahko tudi dostop do podatkovnih baz in algoritmov podjetij ter z enostavnim zahtevkom ali sklepom tudi pojasnila v zvezi z njimi.
2. Komisija lahko zahteva informacije od podjetij in podjetniških združenj v skladu z odstavkom 1 tudi pred začetkom preiskave trga v skladu s členom 14 ali postopkom v skladu s členom 18.
3. Kadar Komisija pošlje podjetju ali podjetniškemu združenju enostavni zahtevek za informacije, navede namen zahteve, navede, katere informacije zahteva, ter določi rok, v katerem mora informacije prejeti, in sankcije za predložitev nepopolnih, netočnih ali zavajajočih informacij ali pojasnil, ki so določene v členu 26.
4. Kadar Komisija zahteva predložitev podatkov od podjetij in podjetniških združenj s sklepom, navede namen zahteve, podrobno navede, katere informacije zahteva, ter določi rok, v katerem mora informacije prejeti. Kadar od podjetij zahteva, da zagotovijo dostop do svojih podatkovnih baz in algoritmov, navede pravno podlago in namen zahteve ter določi rok, v katerem mora informacije prejeti. Prav tako navede sankcije, ki so določene v členu 26, in navede ali naloži periodične denarne kazni, ki so določene v členu 27. Opozori tudi na pravico, da sklep predloži v pregled Sodišču.
5. Podjetja ali podjetniška združenja ali njihovi predstavniki predložijo zahtevane informacije v imenu zadevnega podjetja ali podjetniškega združenja. Pooblaščen

odvetniki lahko predložijo informacije v imenu svojih strank. Slednje so kljub temu v celoti odgovorne, če so predložene informacije nepopolne, netočne ali zavajajoče.

6. Na zahtevo Komisije vlade in organi držav članic zagotovijo Komisiji vse potrebne informacije za izvajanje nalog, določenih s to uredbo.

Člen 20

Pooblastilo za opravljanje razgovorov in sprejemanje izjav

Komisija lahko opravi razgovor s katero koli fizično ali pravno osebo, ki privoli v razgovor zaradi zbiranja informacij, povezanih s predmetom preiskave, tudi v zvezi s spremljanjem, izvajanjem in izvrševanjem pravil iz te uredbe.

Člen 21

Pooblastilo za izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem

1. Komisija lahko izvaja inšpekcijske preglede na kraju samem v prostorih podjetja ali podjetniškega združenja.
2. Inšpekcijski pregledi na kraju samem se lahko izvajajo tudi s pomočjo revizorjev ali strokovnjakov, ki jih imenuje Komisija v skladu s členom 24(2).
3. Komisija in imenovani revizorji ali strokovnjaki lahko med inšpekcijskimi pregledi na kraju samem zahtevajo, da podjetje ali podjetniško združenje zagotovi dostop do organizacije, delovanja, informacijskega sistema, algoritmov, obdelave podatkov in vodenja poslov ter pojasnila v zvezi z njimi. Komisija in imenovani revizorji ali strokovnjaki lahko vprašanja naslovijo na ključno osebje.
4. Podjetja ali podjetniška združenja morajo dovoliti inšpekcijski pregled na kraju samem, ki ga s sklepom odredi Komisija. V sklepu so navedeni predmet in namen obiska, datum začetka in sankcije, določene v členih 26 in 27, ter pravica, da sklep pregleda Sodišče.

Člen 22

Začasni ukrepi

1. Komisija lahko v nujnih primerih zaradi tveganja resne in nepopravljive škode za poslovne ali končne uporabnike vratarjev s sklepom v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 32(4) odredičasne ukrepe zoper vratarja na podlagi *prima facie* ugotovitve kršitve člena 5 ali 6.
2. Sklep v skladu z odstavkom 1 se lahko sprejme samo v okviru postopka, ki se je začel z namenom morebitnega sprejetja sklepa o neizpolnjevanju obveznosti v skladu s členom 25(1). Ta sklep se uporablja v določenem obdobju in ga je mogoče podaljšati, kolikor je to potrebno in primerno.

Člen 23

Zaveze

1. Če zadevni vratar v postopku iz člena 16 ali 25 ponudi zaveze glede zadevnih jedrnih platformnih storitev za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti iz členov 5 in 6, lahko Komisija s sklepom, sprejetim v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 32(4), navedene zaveze določi za zavezujoče za zadevnega vratarja in izjavi, da ni več podlage za ukrepanje.

2. Komisija lahko na zahtevo ali lastno pobudo s sklepom znova začne zadevni postopek, kadar:
 - (a) pride do bistvene spremembe katerega koli od dejstev, na katerih je temeljil sklep;
 - (b) zadevni vratar ne izpolni zavez;
 - (c) je sklep temeljil na nepopolnih, netočnih ali zavajajočih informacijah, ki so jih dale na razpolago stranke.
3. Če Komisija meni, da zaveze, ki jih predloži zadevni vratar, ne morejo zagotoviti učinkovitega izpolnjevanja obveznosti iz členov 5 in 6, v sklepu o zaključku zadevnega postopka obrazloži, zakaj ni določila, da so navedene zaveze zavezujoče.

Člen 24

Spremljanje obveznosti in ukrepov

1. Komisija lahko sprejme potrebne ukrepe za spremljanje učinkovitega izvajanja in izpolnjevanja obveznosti iz členov 5 in 6 ter sklepov, sprejetih v skladu s členi 7, 16, 22 in 23.
2. Ukrepi v skladu z odstavkom 1 lahko vključujejo imenovanje neodvisnih zunanjih strokovnjakov in revizorjev za pomoč Komisiji pri spremljanju obveznosti in ukrepov ter zagotovitev posebnega strokovnega znanja ali znanja Komisiji.

Člen 25

Neizpolnjevanje obveznosti

1. Komisija sprejme sklep o neizpolnjevanju obveznosti v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 32(4), kadar ugotovi, da vratar ne izpolnjuje ene ali več naslednjih obveznosti:
 - (a) katere koli obveznosti iz člena 5 ali 6;
 - (b) ukrepov, določenih v sklepu, sprejetem v skladu s členom 7(2);
 - (c) ukrepov, odrejenih v skladu s členom 16(1);
 - (d) začasnih ukrepov, odrejenih v skladu s členom 22, ali
 - (e) zavez, ki so bile določene za pravno zavezujoče v skladu s členom 23.
2. Preden Komisija sprejme sklep v skladu z odstavkom 1, zadevnemu vratarju sporoči predhodne ugotovitve. V njih pojasni ukrepe, ki jih namerava sprejeti ali za katere meni, da bi jih moral vratar sprejeti za učinkovito obravnavanje predhodnih ugotovitev.
3. Komisija v sklepu o neizpolnjevanju obveznosti, sprejetem v skladu z odstavkom 1, vratarju odredi, da v ustreznem roku preneha z neizpolnjevanjem obveznosti in pojasni, kako namerava sklep izpolniti.
4. Vratar predloži Komisiji opis ukrepov, ki jih je sprejel za zagotovitev skladnosti s sklepom, sprejetim v skladu z odstavkom 1.
5. Kadar Komisija ugotovi, da pogoji iz odstavka 1 niso izpolnjeni, konča preiskavo s sklepom.

Člen 26
Globe

1. V sklepu, sprejetem v skladu s členom 25, lahko Komisija vratarju naloži globe v višini največ 10 % njegovega skupnega prometa v predhodnem poslovnem letu, kadar ugotovi, da vratar namerno ali iz malomarnosti ne izpolnjuje:
 - (a) katere koli obveznosti iz členov 5 in 6;
 - (b) ukrepov, ki jih je Komisija določila v skladu s sklepom na podlagi člena 7(2);
 - (c) ukrepov, odrejenih v skladu s členom 16(1);
 - (d) sklepa, v katerem so odrejeni začasni ukrepi v skladu s členom 22;
 - (e) zaveze, ki je bila določena za zavezujočo s sklepom v skladu s členom 23.
2. Komisija lahko podjetjem in podjetniškim združenjem s sklepom naloži globe v višini največ 1 % skupnega prometa v predhodnem poslovnem letu, kadar namerno ali iz malomarnosti:
 - (a) v roku ne predložijo informacij, ki so potrebne za oceno njihovega imenovanja za vratarje v skladu s členom 3(2), ali predložijo netočne, nepopolne ali zavajajoče informacije;
 - (b) ne sporočijo informacij, ki se zahtevajo v skladu s členom 12, ali predložijo netočne, nepopolne ali zavajajoče informacije;
 - (c) ne predložijo opisa, ki se zahteva v skladu s členom 13;
 - (d) predložijo netočne, nepopolne ali zavajajoče informacije ali pojasnila, ki se zahtevajo v skladu s členom 19 ali 20;
 - (e) ne zagotovijo dostopa do podatkovnih baz in algoritmov v skladu s členom 19;
 - (f) v roku, ki ga določi Komisija, ne popravijo netočnih, nepopolnih ali zavajajočih informacij, ki jih je predložil član osebja, ali ne predložijo ali zavrnejo predložitve popolnih informacij o dejstvih v zvezi s predmetom in namenom inšpekcijskega pregleda v skladu s členom 21;
 - (g) ne privolijo v inšpekcijski pregled na kraju samem v skladu s členom 21.
3. Pri določitvi višine globe se upoštevajo resnost, trajanje in ponavljanje, za globe, naložene v skladu z odstavkom 2, pa tudi zamuda, nastala v postopku.
4. Kadar je podjetniškemu združenju naložena globa ob upoštevanju prometa njegovih članov in podjetniško združenje samo ni plačilno sposobno, je njegova dolžnost, da od svojih članov zahteva prispevke za kritje višine globe.

Kadar ti prispevki članov združenju niso nakazani v roku, ki ga določi Komisija, lahko Komisija zahteva plačilo globe neposredno od katerega koli člana združenja, katerega predstavniki so bili člani zadevnih organov odločanja tega združenja.

Potem ko Komisija zahteva plačilo v skladu z drugim pododstavkom, lahko od katerega koli člana združenja, ki je bil dejaven na trgu, na katerem je prišlo do kršitve, zahteva plačilo razlike, če je to potrebno za zagotovitev plačila globe v celoti.

Vendar Komisija plačila v skladu z drugim ali tretjim pododstavkom ne zahteva od podjetij, ki dokažejo, da niso izvajala kršitve, za katero se je odločilo združenje, in

niso vedela za njen obstoj ali pa so izkazala odklonilno stališče do nje, preden je Komisija začela preiskovati primer.

Finančna obveznost vsakega podjetja za plačilo globe znaša največ 10 % njegovega skupnega prometa v predhodnem poslovnem letu.

Člen 27

Periodične denarne kazni

1. Komisija lahko s sklepom naloži podjetjem, vključno z vratarji, kadar je ustrezno, periodične denarne kazni v višini največ 5 % povprečnega dnevnega prometa v predhodnem poslovnem letu, izračunane od dneva, določenega z navedenim sklepom, da bi od njih dosegla, da:
 - (a) upoštevajo sklep, sprejet v skladu s členom 16(1);
 - (b) predložijo pravilne in popolne informacije v roku, ki je določen v zahtevku za informacije, podanem s sklepom v skladu s členom 19;
 - (c) zagotovijo dostop do podatkovnih baz in algoritmov podjetij ter predložijo pojasnila v zvezi z njimi, kot je določeno v sklepu, sprejetem v skladu s členom 19;
 - (d) privolijo v inšpekcijski pregled na kraju samem, odrejen s sklepom, sprejetim v skladu s členom 21;
 - (e) upoštevajo sklep, v katerem so odrejeni začasni ukrepi, sprejeti v skladu s členom 22(1);
 - (f) izpolnijo zaveze, ki so bile določene za pravno zavezujoče s sklepom v skladu s členom 23(1);
 - (g) upoštevajo sklep v skladu s členom 25(1).
2. Kadar podjetja izpolnijo zavezo, za izvršitev katere je bila naložena periodična denarna kazen, lahko Komisija s sklepom, sprejetim v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 32(4), določi končni znesek periodične denarne kazni, ki je nižji od zneska iz prvotnega sklepa.

Člen 28

Zastaralni roki za izrek sankcij

1. Pooblastila, prenesena na Komisijo v skladu s členoma 26 in 27, zastarajo v treh letih.
2. Rok začne teči z dnem, ko je storjena kršitev. Vendar v primeru nadaljevalnih ali ponavljajočih kršitev začne rok teči z dnem, ko kršitev preneha.
3. Vsi ukrepi, ki jih zaradi preiskave ali postopka v zvezi s kršitvijo sprejme Komisija, pretrgajo zastaralni rok za naložitev glob ali periodičnih denarnih kazni. Zastaralni rok se pretrga z dnem, ko je o dejanju uradno obveščeno vsaj eno podjetje ali podjetniško združenje, ki je sodelovalo pri kršitvi. Dejanja, ki pretrgajo zastaralni rok, so zlasti:
 - (a) zahtevki za informacije, ki jih predloži Komisija;
 - (b) inšpekcijski pregledi na kraju samem;
 - (c) začetek postopka s strani Komisije v skladu s členom 18.

4. Po vsakem pretrganju začne zastaralni rok teči znova. Vendar se zastaralni rok izteče najpozneje na dan, ko se konča obdobje, enako dvakratnemu času zastaranega roka, ne da bi Komisija naložila globo ali periodično denarno kazen. Navedeni rok se podaljša za čas, za katerega je bil zastaralni rok prekinjen v skladu z odstavkom 5.
5. Zastaralni rok za naložitev glob ali periodičnih denarnih kazni preneha teči, dokler o sklepu Komisije teče postopek pred Sodiščem Evropske unije.

Člen 29

Zastaralni roki za izvrševanje sankcij

1. Pooblastilo Komisije za izvrševanje sklepov, sprejetih v skladu s členoma 26 in 27, zastara v petih letih.
2. Rok začne teči z dnem, ko sklep postane pravnomočen.
3. Zastaralni rok za izvrševanje sankcij se pretrga:
 - (a) z uradnim obvestilom o sklepu o spremembi prvotnega zneska globe ali periodične denarne kazni ali zavrnitvi vloge za spremembo;
 - (b) z vsakim ukrepom Komisije ali države članice na zahtevo Komisije, katerega namen je doseči izvršitev plačila globe ali periodične denarne kazni.
4. Po vsakem pretrganju začne zastaralni rok teči znova.
5. Zastaralni rok za izvršitev sankcij preneha teči, dokler:
 - (a) traja plačilni rok;
 - (b) je zamrznjena izvršitev plačila v skladu s sklepom Sodišča.

Člen 30

Pravica do zaslišanja in dostop do spisa

1. Preden Komisija sprejme sklep v skladu s členom 7, členom 8(1), členom 9(1), členi 15, 16, 22, 23, 25 in 26 ter členom 27(2), zadevnemu vratarju ali podjetju ali podjetniškemu združenju omogoči, da poda izjavo o:
 - (a) predhodnih ugotovitvah Komisije, vključno z vsemi zadevami, v zvezi s katerimi je Komisija podala ugovore;
 - (b) ukrepov, ki bi jih Komisija morda nameravala sprejeti zaradi predhodnih ugotovitev v skladu s točko (a) tega odstavka.
2. Zadevni vratarji, podjetja in podjetniška združenja lahko predložijo svoja opažanja o predhodnih ugotovitvah Komisije v roku, ki ga Komisija določi v predhodnih ugotovitvah in ki ne sme biti krajši od 14 dni.
3. Sklepi Komisije temeljijo samo na ugovorih, v zvezi s katerimi so lahko zadevni vratarji, podjetja in podjetniška združenja predložili pripombe.
4. Pravica zadevnega vratarja ali podjetja ali podjetniškega združenja do obrambe se v celoti upošteva v vseh postopkih. Zadevni vratar, podjetje ali podjetniško združenje ima pravico do dostopa do spisa Komisije pod pogoji dogovora o razkritju in ob upoštevanju pravnega interesa podjetij v zvezi z varstvom njihovih poslovnih skrivnosti. Pravica do dostopa do spisa se ne razširi na zaupne informacije in interno dokumentacijo Komisije ali organov držav članic. Zlasti se ne razširi na korespondenco med Komisijo in organi držav članic. Nič v tem odstavku ne

preprečuje Komisiji, da razkrije in uporabi informacije, ki so potrebne za dokazovanje kršitve.

Člen 31 *Poslovna skrivnost*

1. Informacije, zbrane v skladu s členi 3, 12, 13, 19, 20 in 21, se uporabijo samo za namene te uredbe.
2. Brez poseganja v izmenjavo in uporabo informacij, zagotovljenih za uporabo v skladu s členoma 32 in 33, Komisija, organi držav članic, njihovi uradniki, uslužbenci in druge osebe, ki delajo pod nadzorom teh organov, ter fizične ali pravne osebe, vključno z revizorji in strokovnjaki, imenovanimi v skladu s členom 24(2), ne razkrivajo informacij, ki jih pridobijo ali si jih izmenjajo v skladu s to uredbo, in informacij, za katere velja obveznost varovanja poslovne skrivnosti. Ta obveznost se uporablja tudi za vse predstavnike in strokovnjake držav članic, ki sodelujejo pri kateri koli dejavnosti svetovalnega odbora za digitalne trge v skladu s členom 32.

Člen 32 *Svetovalni odbor za digitalne trge*

1. Komisiji pomaga svetovalni odbor za digitalne trge. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se navedeni postopek zaključi brez izida, ko se v roku za izdajo mnenja za to odloči predsednik odbora ali to zahteva navadna večina članov odbora.
3. Komisija sporoči mnenje svetovalnega odbora za digitalne trge naslovniku posameznega sklepa skupaj z navedenim sklepom. Mnenje javno objavi skupaj s posameznim sklepom, pri čemer upošteva pravni interes v zvezi z varovanjem poslovne skrivnosti.
4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 4 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 33 *Zahteva za preiskavo trga*

1. Če tri ali več držav članic od Komisije zahteva, da začne preiskavo v skladu s členom 15, ker menijo, da obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da bi bilo treba ponudnika jedrnih platformnih storitev imenovati za vratarja, Komisija v štirih mesecih preuči, ali obstajajo utemeljeni razlogi za začetek take preiskave.
2. Države članice zahtevo podprejo z dokazi.

Poglavje VI

Splošne določbe

Člen 34

Objava sklepov

1. Komisija objavi sklepe, ki jih sprejme v skladu s členi 3, 7, 8, 9, 15, 16, 17, 22, členom 23(1) ter členi 25, 26 in 27. V taki objavi so navedeni imena strank in glavna vsebina sklepa, vključno z vsemi naloženimi sankcijami.
2. V objavi se upošteva pravni interes vratarjev ali tretjih oseb v zvezi z varstvom njihovih zaupnih informacij.

Člen 35

Presoja Sodišča Evropske unije

V skladu s členom 261 Pogodbe o delovanju Evropske unije ima Sodišče Evropske unije neomejeno pristojnost za nadzor nad sklepi, s katerimi je Komisija naložila globe ali periodične denarne kazni. Naloženo globo ali periodično denarno kazen lahko prekliče, zniža ali zviša.

Člen 36

Izvedbene določbe

1. Komisija lahko sprejme izvedbene akte v zvezi s: členi 3, 6, 12, 13, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 25 in 30, in sicer:
 - (a) obliko, vsebino in drugimi podrobnostmi uradnih obvestil in predložitv v skladu s členom 3;
 - (b) obliko, vsebino in drugimi podrobnostmi tehničnih ukrepov, ki jih vratarji izvedejo za zagotovitev skladnosti s točkami (h), (i) in (j) člena 6(1);
 - (c) obliko, vsebino in drugimi podrobnostmi uradnih obvestil in predložitv, izvedenih v skladu s členoma 12 in 13;
 - (d) praktičnimi ureditvami podaljšanja rokov, kot je določeno v členu 16;
 - (e) praktičnimi ureditvami postopkov v zvezi s preiskavami v skladu s členi 15, 16 in 17 ter postopki v skladu s členi 22, 23 in 25;
 - (f) praktičnimi ureditvami za uveljavljanje pravice do zaslišanja, določene v členu 30;
 - (g) praktičnimi ureditvami za dogovor o razkritju informacij, določeno v členu 30;
2. praktičnimi ureditvami za sodelovanje in usklajevanje med Komisijo in državami članicami, določeni v členu 1(7). Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 32(4). Komisija pred sprejetjem katerih koli ukrepov v skladu z odstavkom 1 objavi njihove osnutke in pozove vse zainteresirane strani, da predložijo pripombe v roku, ki ga določi in ki ni krajši od enega meseca.

Člen 37
Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Komisiji se podeli pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 3(6) in člena 9(1) za petletno obdobje z začetkom od DD. MM. LLLL. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz člena 3(6) in člena 9(1) lahko Evropski parlament ali Svet kadar koli prekličeta. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 3(6) in člena 9(1), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v dveh mesecih od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o navedenem aktu ali če pred iztekom navedenega roka Evropski parlament in Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Navedeni rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 38
Pregled

1. Komisija do DD. MM. LLLL in nato vsaka tri leta oceni to uredbo ter poroča Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.
2. Z ocenami se ugotovi, ali so morda za zagotovitev, da so digitalni trgi v Uniji tekmovalni in pravični, potrebna dodatna pravila, med drugim glede seznama jedrnih platformnih storitev iz člena 2(2), obveznosti iz členov 5 in 6 ter njihovega izvrševanja. Komisija na podlagi ocen sprejme ustrezne ukrepe, med katerimi so lahko zakonodajni predlogi.
3. Države članice zagotovijo vse ustrezne informacije, ki so jim na voljo in ki jih lahko Komisija potrebuje za pripravo poročila iz odstavka 1.

Člen 39
Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
 2. Ta uredba se začne uporabljati šest mesecev po začetku njene veljavnosti.
- Členi 3, 15, 18, 19, 20, 21, 26, 27, 30, 31 in 34 pa se uporabljajo od [dne začetka veljavnosti te uredbe].

3. Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.
V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1. Naslov predloga/pobude
- 1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta predloga/pobude
- 1.4. Cilji
- 1.5. Utemeljitev predloga/pobude
- 1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic
- 1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila o spremljanju in poročanju
- 2.2. Upravljavski in kontrolni sistem
- 2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice
- 3.2. Ocenjene posledice za odhodke
 - 3.2.1. *Povzetek ocenjenih posledic za odhodke*
 - 3.2.2. *Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje*
 - 3.2.3. *Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve*
 - 3.2.4. *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
 - 3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o aktu o digitalnih trgih

1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB¹

Področje: enotni trg

digitalna Evropa

Vpliv na proračun se nanaša na nove naloge, zaupane Komisiji, vključno z neposrednimi nadzorniškimi nalogami.

1.3. Vrsta predloga/pobude

☒ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa**².

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **podaljšanje obstoječega ukrepa**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **obstoječ ukrep, preusmerjen v nov ukrep**.

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

Splošni cilj te pobude je zagotoviti pravilno delovanje notranjega trga s spodbujanjem učinkovite konkurence na digitalnih trgih, zlasti tekmovalnega in pravičnega okolja spletnih platform. Ta cilj se odraža v strateški usmeritvi, določeni v sporočilu „Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope“.

1.4.2. Specifični cilji in zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

Odprava nedelovanja trga, da se zagotovijo tekmovalni in konkurenčni digitalni trgi za več inovacij in večjo izbiro potrošnikov.

Obravnavanje nepoštenega ravnanja vratarjev.

Izboljšanje skladnosti in pravne varnosti za ohranitev notranjega trga.

¹ ABM: upravljanje po dejavnostih, ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

² Po členu 54(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Ukrepi, namenjeni povečanju tekmovalnosti digitalnega sektorja, bi znatno pozitivno in vse bolj prispevali k doseganju vseh možnih koristi enotnega digitalnega trga, kar bi pomenilo tudi nižje cene in večjo izbiro za potrošnike, večjo produktivnost ter inovacije.

Izboljšanje učinkovitosti na enotnem digitalnem trgu bi prispevalo k 1,5-odstotnemu povečanju BDP na leto do leta 2030 in ustvarilo od 1 do 1,4 milijona delovnih mest³. Učinek učinkovitejšega enotnega digitalnega trga pomeni spremembo BDP v višini od 0,44 % do 0,82 % in od 307 000 do 561 000 dodatnih EPDČ.

Odprava nepoštenih poslovnih praks vratarjev bi pozitivno vplivala na gospodarstvo spletnih platform na splošno. S predvidenimi ukrepi bi se omejili zastraševalni učinki, ki jih ima nepošteno ravnanje na prodajo. Podjetja, zlasti manjša, bi se bolj samozavestno podajala v sodelovanje z vratarji, če bi bili ti dolžni delovati v skladu z jasnimi pravili o pravičnosti.

Regulativni ukrepi naj bi prinesli večjo prodajo preko manjših platform in pozitivno vplivali na rast trga. Z njimi bi se povečalo zaupanje v poslovno okolje platform, saj predvidevajo prilagodljiv okvir, ki temelji na jasnem sklopu obveznosti in prožnem seznamu obveznosti, ki so odvisne od ocene uporabnosti ravnanj v posameznih primerih.

Pričakuje se lahko, da bodo ugodnosti zagotovile večji inovacijski potencial malih podjetij in večjo kakovost storitev ter s tem povezano povečanje blaginje potrošnikov. Če bi se s predvidenimi ukrepi zmanjšala konkurenčna nesorazmernost med vratarji in drugimi platformami, bi lahko po ocenah presežek za potrošnike znašal 13 milijard EUR, tj. približno 6-odstotno povečanje glede na osnovni scenarij.

1.4.4. Kazalniki rezultatov in posledic

Navedite, s katerimi kazalniki se bo spremljalo izvajanje predloga/pobude.

Specifični cilj	Operativni cilji	Možni kazalniki za merjenje
Okrepiti skladnost in pravno varnost v okolju spletnih platform na notranjem trgu.	Omejiti razhajajoče se nacionalne regulativne ukrepe. Zagotoviti skladno razlago obveznosti.	Število regulativnih ukrepov na nacionalni ravni. Število zahtev za pojasnilo na leto.
Obravnavati nepošteno ravnanje platform vratarjev.	Preprečiti opredeljene nepoštenе prakse dajanja prednosti sebi.	Število ukrepov Komisije glede izpolnjevanja obveznosti na platformo vratarja na leto. Število sklepov o sankcijah na platformo vratarja na leto.

³

M. Christensen, A. Conte, F. Di Pietro, P. Lecca, G. Mandras in S. Salotti, The third pillar of the Investment Plan for Europe: An impact assessment using the RHOMOLO model (Tretji stebler naložbenega načrta za Evropo: ocena učinka na podlagi modela RHOMOLO) (št. 02/2018), 2018. Delovni dokumenti Skupnega raziskovalnega središča o teritorialnem modeliranju in analizah.

Obravnavati nedelovanje trga, da se zagotovijo tekmovalni in konkurenčni digitalni trgi za več inovacij in večjo izbiro potrošnikov.	Preprečiti nepošteno prakse glede dostopa do storitev platform in platform vratarja. Preprečiti nepošteno prakse v zvezi s podatki in zagotoviti izpolnjevanje obveznosti.	Delež uporabnikov večdomnosti z različnimi platformami ali storitvami. Delež uporabnikov, ki zamenjajo različne platforme in storitve.
--	---	---

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno

Uredba bi se morala začeti neposredno uporabljati šest mesecev po sprejetju, upravljanje EU pa bi moralo do takrat omogočiti vzpostavitev učinkovitih postopkov za določitev jedrnih platformnih storitev in izvrševanje pravil. Zato bo Komisija do takrat imela pooblastilo za sprejemanje sklepov v zvezi z imenovanjem vratarjev, v katerih bo določila ukrepe, ki bi jih moral zadevni vratar izvesti, in izvajanje preiskav trga, pri čemer bo pripravljena izvesti morebitna druga pooblastila za preiskovanje, izvrševanje in spremljanje.

Hkrati države članice imenujejo predstavnike v svetovni odbor za digitalne trge.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja EU

Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Razlogi za ukrepanje na evropski ravni (predhodno):

Za zagotovitev pravilnega delovanja enotnega trga ukrep med drugim določa ustrezen regulativni okvir za jedrne platformne storitve, ki delujejo kot vratarji. S spodbujanjem učinkovite konkurence na digitalnih trgih ter zlasti tekmovalnega in pravičnega okolja spletnih platform podpira zaupanje, inovacije in rast na enotnem trgu.

V Uniji sta regulativno okolje in nadzor vse bolj razdrobljena, saj države članice rešujejo težave, povezane s platformami, na nacionalni ravni. Glede na čezmejno naravo gospodarstva platform in sistemski pomen platform vratarjev za notranji trg to ni najboljše možna rešitev. Različna razdrobljenost bi lahko povzročila pravno negotovost in večje regulativno breme za udeležence v gospodarstvu platform. Zaradi take razdrobljenosti sta ogroženi širitev zagonskih podjetij in manjših podjetij ter njihova zmožnost uspešnega delovanja na digitalnih trgih.

Zato je namen te pobude izboljšati skladen in učinkovit nadzor ter izvrševanje ukrepov v zvezi z jedrnimi platformnimi storitvami.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost Unije (naknadno):

Ta pobuda naj bi prinesla večji inovacijski potencial malih podjetij in večjo kakovost storitev. To bi zaradi ohranitve notranjega trga na področju čezmejne trgovine na platformah do leta 2025 prineslo dodatnih 92,8 milijarde EUR⁴.

⁴ Čezmejno elektronsko poslovanje v Evropi je bilo leta 2019 vredno 143 milijarde EUR, pri čemer so 59 % tega trga ustvarile spletne tržnice. Po napovedih se bo delež v letu 2025 povečal na 65 % (študija GD CNECT/GROW).

Kar zadeva dodano vrednost pri izvrševanju ukrepov, se bo s pobudo učinkovitost pomembno povečala. Če bi se s predvidenimi ukrepi zmanjšala konkurenčna nesorazmernost med vratarji in drugimi platformami, bi lahko po ocenah presežek potrošnikov znašal 13 milijard EUR.

1.5.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Direktiva o elektronskem poslovanju (Direktiva 2000/31/ES) določa osnovni okvir za delovanje enotnega trga in nadzor digitalnih storitev ter vzpostavlja osnovno strukturo za splošni mehanizem sodelovanja med državami članicami, ki načeloma zajema vse zahteve, ki se uporabljajo za digitalne storitve. Pri oceni Direktive so bile ugotovljene pomanjkljivosti glede več vidikov tega mehanizma sodelovanja⁵, vključno s pomembnimi postopkovnimi vidiki, kot je neobstoj jasnih časovnih okvirov za odziv držav članic skupaj s splošno neodzivnostjo na zahteve njihovih partnerjev.

Na nacionalni ravni so nekatere države članice že začele sprejemati nacionalna pravila, da bi se odzvale na težave v zvezi z ravnanjem vratarjev v digitalnem sektorju. Predpisi glede platform so že razdrobljeni, na primer v primeru obveznosti glede preglednosti in klavzul o največjih ugodnostih. Zaradi različne razdrobljenosti se povečujeta pravna negotovost in regulativno breme za navedene akterje. Zato je potrebno ukrepanje na ravni EU.

1.5.4. *Skladnost in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti*

S to pobudo se izkoriščajo obstoječi predpisi na področju platform, ne da bi jim nasprotovala, ter hkrati zagotavlja učinkovit in sorazmeren mehanizem izvrševanja, ki izpolnjuje potrebo po strogem izvrševanju ciljno usmerjenih obveznosti v zvezi z omejenim številom ponudnikov čezmejnih platform, ki delujejo kot pomembne vstopne točke, preko katerih poslovni uporabniki dosežejo potrošnike.

V nasprotju z uredbo o odnosih med platformami in podjetji je v njej predvideno izvrševanje ozkega sklopa ukrepov v zvezi z zelo konkretnimi nepoštenimi praksami, v katerih sodeluje omejena skupina velikih čezmejnih vratarjev, na ravni EU. Ta mehanizem izvrševanja na ravni EU je skladen z izvrševanjem uredbe o odnosih med platformami in podjetji. Vratarji povezujejo več čezmejnih jedrnih platformnih storitev, osrednji regulator na ravni EU z velikimi preiskovalnimi pooblastili pa mora preprečevati razdrobljenost in izogibanje novim pravilom. Zato lahko novi regulator na ravni EU izboljša preglednost, ki jo morajo v skladu z uredbo o odnosih med platformami in podjetji zagotavljati vse spletne posredniške storitve in vsi spletni iskalniki pri praksah, ki bi glede na seznam obveznosti lahko bile nezakonite, če bi jih izvajali vratarji.

Akt o digitalnih storitvah dopolnjuje predlog za posodobitev direktive o elektronskem poslovanju v okviru akta o digitalnih storitvah. Akt o digitalnih storitvah je horizontalna pobuda, osredotočena na vprašanja, kot so odgovornost spletnih posrednikov za vsebino tretjih oseb, varnost uporabnikov na spletu ali asimetrične obveznosti ustrezne skrbnosti, ki jih imajo različni ponudniki storitev informacijske družbe glede na naravo družbenih tveganj teh storitev, ta pobuda pa se

⁵

Države članice so te težave večkrat omenile na posvetovanju leta 2019, ciljno usmerjenem posvetovanju leta 2020 ter na odprtem javnem posvetovanju in razpravi v strokovni skupini za elektronsko poslovanje oktobra 2019.

nanaša na gospodarska neravnovesja, nepoštene poslovne prakse vratarjev in njihove negativne posledice, na primer oslABLJENO tekmovalnost trgov platform. V obsegu, v katerem akt o digitalnih storitvah predvideva asimetričen pristop, ki lahko zelo velikim platformam nalaga strožje obveznosti potrebne skrbnosti, bo pri opredeljevanju ustreznih meril zagotovljena doslednost, pri čemer se bodo upoštevali različni cilji pobud.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejen(-a)** predlog/pobuda:

- ☐ trajanje predloga/pobude od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL.

☒ **Časovno neomejen(-a)** predlog/pobuda

- izvajanje z obdobjem uvajanja od leta 2022 do 2025,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja⁶

☒ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

- ☒ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,
- ☐ preko izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☐ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☐ organom iz členov 208 in 209 finančne uredbe,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

--

⁶ Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Uredba bo pregledana in ocenjena vsako tretje leto. Poleg tega bo Komisija v okviru uporabe ukrepov pri stalnem ocenjevanju uspešnosti in učinkovitosti ukrepov, vključno z nadzorom in analizo pojavljajočih se težav, izvedla več ukrepov spremljanja. Zlasti se lahko pregled zahteva, če se določi, da so za zagotovitev tekmovalnih in pravičnih trgov v EU potrebna dodatna pravila, tudi glede izvrševanja.

Komisija mora o ugotovitvah poročati Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistem

2.2.1. Ugotovljena tveganja

V zvezi z izvajanjem Uredbe je mogoče opredeliti naslednja glavna tveganja:

tveganja glede učinkovitosti Uredbe zaradi pravne negotovosti, povezane z nekaterimi ključnimi vidiki obveznosti, in

tveganja glede učinkovitosti Uredbe zaradi morebitnih bistvenih sprememb dejstev.

V zvezi z odhodki je mogoče ugotoviti naslednja glavna tveganja:

tveganje slabe kakovosti izbranih sektorskih strokovnjakov in slabega tehničnega izvajanja, ko bi se zaradi neustreznih izbirnih postopkov, nezadostnega strokovnega znanja ali nezadostnega spremljanja zmanjšal vpliv spremljanja, ter

tveganje neuspešne in neučinkovite uporabe sredstev, dodeljenih za javno naročanje (občasno omejeno število ponudnikov iz gospodarstva, zaradi česar je otežena primerjava cen).

Tveganje glede upravljanja informacijskih projektov, zlasti v smislu zamud, prekoračitev stroškov in splošnega upravljanja.

2.2.2. Podatki o vzpostavljenem sistemu notranjih kontrol

V zvezi z izvajanjem Uredbe je predviden naslednji sistem notranjih kontrol:

zahteva se lahko dialog med Komisijo in zadevnim vratarjem za zagotovitev, da se bodo z ukrepi, ki jih obravnavajo ali izvajajo vratarji, bolje dosegli njegovi cilji. Pričakuje se lahko, da bo pobuda z uvedbo možnosti takega dialoga učinkoviteje obravnavala nepoštene prakse, ki ovirajo tekmovalnost in konkurenčnost trga. Hkrati bo sorazmerna za zadevne vratarje, saj bodo imeli določeno polje proste presoje pri izvajanju ukrepov, ki učinkovito zagotavljajo izpolnjevanje določenih obveznosti.

Imenovanje vratarja se tudi redno pregleduje, kadar se bistveno spremeni katero koli dejstvo, na katerem je temeljil sklep o imenovanju, in kadar je sklep temeljil na nepopolnih, netočnih ali zavajajočih informacijah, ki so jih dala na razpolago podjetja.

Ta pobuda zajema dinamičen mehanizem, ki omogoča posodabljanje seznama obveznosti, če se po preiskavi trga za nepoštene štejejo nove prakse.

V zvezi z odhodki je predviden naslednji sistem notranjih kontrol:

tveganja, povezana z odhodki, se lahko zmanjšajo z bolj usmerjenimi predlogi in razpisno dokumentacijo ter uporabo poenostavljenih postopkov, kot so bili uvedeni z najnovejšo finančno uredbo. Dejavnosti v zvezi s finančnimi viri se bodo izvajale zlasti z javnim naročanjem v okviru neposrednega upravljanja. Zato se povezana tveganja v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo štejejo za (zelo) majhna.

Številna tveganja so povezana s samo naravo teh projektov in se bodo zmanjševala z ustreznim sistemom za upravljanje projektov in poročanjem o upravljanju projektov, vključno s poročili o tveganjih, ki se bodo po potrebi predložila višjemu vodstvu.

Okvir notranje kontrole temelji na izvajanju načel notranje kontrole Komisije. V skladu z zahtevo iz finančne uredbe je eden od pomembnih ciljev „strategije proračuna, usmerjenega v rezultate“, ki jo je pripravila Komisija, zagotoviti stroškovno učinkovitost pri oblikovanju in izvajanju sistemov upravljanja in kontrole, s katerimi se preprečujejo ali odkrivajo in popravljajo napake. Zato strategija kontrol upošteva večjo natančnost in pogostost na bolj tveganih področjih ter zagotavlja stroškovno učinkovitost.

Vzpostavljena bo stalna povezava z delom na področju politike, s čimer se bo zagotovila potrebna prožnost za prilagajanje virov dejanskim potrebam politike na področju, ki se pogosto spreminja.

2.2.3. Ocena stroškov in koristi kontrol ter ocena pričakovane stopnje tveganja napak

Stroški kontrol so ocenjeni na manj kot 3 % skupnih odhodkov. Koristi kontrol z nefinančnega vidika zajemajo: boljše razmerje med kakovostjo in stroški, odvratilni učinek, povečanje učinkovitosti, systemske izboljšave in upoštevanje predpisov.

Tveganja se učinkovito zmanjšujejo z vzpostavljenimi kontrolami, stopnja tveganja napak pa je ocenjena na manj kot 2 %.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe.

Preprečevalni in zaščitni ukrepi se osredotočajo na povečanje preglednosti sestankov upravljavcev in stikov z zainteresiranimi stranmi v skladu z dobrimi praksami na področju javnega naročanja, vključno z uporabo orodij za elektronsko javno naročanje in elektronsko oddajo ponudb. Z ukrepi se bodo tudi preprečevala in odkrivala morebitna navzkrižja interesov.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Type of Vrsta odhodkov	Prispevek			
		dif./nedif. ¹	držav Efte ²	držav kandidat ³	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
1	03 02 program za enotni trg (vključno z MSP)	dif.	DA	NE	NE	NE
1	02 04 05 01 program za digitalno Evropo	dif.	DA	NE	NE	NE
7	20.0206 drugi odhodki za upravljanje	nedif.	NE	NE	NE	NE

¹ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

² Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

³ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira			1	Enotni trg, inovacije in digitalni sektor ¹							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po letu 2027	SKUPAJ
Odobritve za poslovanje – 03 02 program za enotni trg	obveznosti	(1)	n. r.	0,667	3,667	4,633	4,133	3,667	3,533		20,300
	plačila	(2)	n. r.	0,333	2,167	4,150	4,383	3,900	3,600	1,767	20,300
Odobritve za poslovanje – 02 04 05 01 program za digitalno Evropo	obveznosti	(1)	n. r.	0,333	1,833	2,317	2,067	1,833	1,767		10,150
	plačila	(2)	n. r.	0,167	1,083	2,075	2,192	1,950	1,800	0,883	10,150
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev programa	obveznosti = plačila	(3)	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.		n. r.
Odobritve iz RAZDELKA 1 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	= 1 + 3	n. r.	1,000	5,500	6,950	6,200	5,500	5,300		30,450
	plačila	= 2 + 3	n. r.	0,500	3,250	6,225	6,575	5,850	5,400	2,650	30,450

Razdelek večletnega finančnega okvira			7	„Upravni odhodki“							
---------------------------------------	--	--	---	-------------------	--	--	--	--	--	--	--

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

¹ Razčlenitev proračuna po programih je okvirna.

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po letu 2027	SKUPAJ
Človeški viri		n. r.	3,000	5,320	7,845	10,300	10,300	10,300		47,065
Drugi upravni odhodki		n. r.	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525		3,575
Odobritve iz RAZDELKA 7	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	n. r.	3,050	5,995	8,970	10,925	10,875	10,825		50,640
večletnega finančnega okviraSKUPAJ										

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po letu 2027	SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 7	obveznosti	n. r.	4,050	11,495	15,920	17,125	16,375	16,125		81,090
	plačila	n. r.	3,550	9,245	15,195	17,500	16,725	16,225	2,650	81,090
večletnega finančnega okviraSKUPAJ										

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje

Izčrpnega seznama rezultatov, ki jih je treba doseči s finančnimi ukrepi, povprečnih stroškov in števil, kot zahteva ta oddelek, ni mogoče predložiti, saj je to nova pobuda, v zvezi s katero ni nobenih predhodnih statističnih podatkov, iz katerih bi bilo mogoče izhajati.

Namen Uredbe je (i) obravnavati nedelovanje trga, da se zagotovijo tekmovalni in konkurenčni digitalni trgi za več inovacij in večjo izbiro potrošnikov, (ii) odpraviti nepošteno ravnanje vratarjev ter (iii) okrepiti skladnost in pravno varnost v okolju spletnih platform za ohranitev notranjega trga. Vsi ti cilji prispevajo k uresničitvi splošnega cilja, tj. zagotovitvi pravilnega delovanja notranjega trga (s spodbujanjem učinkovite konkurence na digitalnih trgih ter zlasti tekmovalnega in pravičnega okolja spletnih platform).

Za optimalno uresničitev teh ciljev je med drugim predvideno financiranje naslednjih ukrepov:

- (1) imenovanja ponudnikov jedrnih platformnih storitev, za katere se uporablja Uredba, na podlagi deklarativnega postopka;
- (2) izvajanja preiskav trga, vseh drugih preiskovalnih ukrepov, izvršilnih ukrepov in dejavnosti spremljanja;
- (3) rednega izvajanja pregledov posebnih elementov Uredbe in ocenjevanja Uredbe;
- (4) stalnega ocenjevanja učinkovitosti in uspešnosti izvedenih ukrepov;
- (5) vzdrževanja, razvoja, gostiteljstva, upravljanja in podpore osrednjega informacijskega sistema v skladu z ustreznimi standardi na področju zaupnosti in varnosti podatkov;
- (6) nadaljnega spremljanja ocen strokovnjakov, kadar so imenovani, ter
- (7) drugih upravnih stroškov, ki nastanejo v zvezi z izvajanjem različnih ukrepov, kot so:
 - (7.i) stroški, povezani z misijami za osebje, vključno z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem;
 - (7.ii) stroški, povezani z organizacijo sej, in sicer svetovalnih odborov;
 - (7.iii) stroški, povezani z usposabljanjem osebja, in
 - (7.iv) stroški, povezani s strokovnim svetovanjem.

3.2.3. Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve

3.2.3.1. Povzetek

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022 ¹	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
------	------	-------------------	------	------	------	------	------	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	n. r.	3,000	5,320	7,845	10,300	10,300	10,300	47,065
Drugi upravni odhodki	n. r.	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525	3,575
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	n. r.	3,050	5,995	8,970	10,925	10,875	10,825	50,640

Odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.
Drugi upravni odhodki	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.	n. r.

SKUPAJ	n. r.	3,050	5,995	8,970	10,925	10,875	10,825	50,640
---------------	-------	--------------	--------------	--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

¹ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude.

Akt o digitalnih trgih je nova regulativna pobuda, ki se odraža v strateški usmeritvi, določeni v sporočilu „Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope“. Je horizontalen in se nanaša na različna področja pristojnosti Komisije, kot so področja, povezana z notranjim trgom, digitalnimi storitvi in varstvom konkurence.

Za zagotovitev, da ga bodo podjetja izvajala, bo treba na ravni EU vzpostaviti predhodne kontrole in spremljanje, na primer imenovanje vratarjev, spremljanje izpolnjevanja obveznosti pri vratarjih, sprejemanje sklepov o neizpolnjevanju obveznosti, ocena zahtev za izjeme, izvajanje preiskav trga ter izvrševanje posledičnih sklepov in izvedbenih aktov. Pri ocenjevanju proračuna in števila osebja, potrebnega za pobudo, so se poskušale ustvarjati sinergije in nadgraditi obstoječi okvir, da ne bi bilo treba začeti od začetka, za kar bi bilo potrebnega še več osebja, kot je predvideno v sedanjem izračunu.

Čeprav v treh vodilnih GD in službah Komisije že obstajajo sinergije v smislu osebja, znanja in infrastrukture, pomen in obseg pobude presegata sedanji okvir. Komisija bo morala okrepiti svojo prisotnost na digitalnih trgih, saj Uredba določa zakonske roke, kar pomeni tudi, da je treba za te naloge brez zamud dodeliti sredstva. Prerazporeditev potrebnih človeških virov v okviru treh vodilnih GD zdaj ni možna, ne da bi se ogrozila vsa druga področja izvrševanja. Zato je pomembno, da se osebje prerazporedi tudi iz virov zunaj treh vodilnih GD, če želimo izpolniti cilj pobude in cilje treh vodilnih GD.

cena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po letu 2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenici)								
Sedež in predstavništva Komisije		20	30	43	55	55	55	55
Delegacije								
Raziskave								
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) – PU, LU, NNS, ZU in MSD²								
Razdelek 7								
Financirano iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	– na sedežu			10	17	25	25	25
	– na delegacijah							
Financirano iz sredstev programa ³	– na sedežu							
	– na delegacijah							
Raziskave								
Drugo (navedite)								
SKUPAJ		20	40	60	80	80	80	80

² PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

³ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Sprejemanje sklepov o imenovanju in izvajanje preiskav trga, namenjenih imenovanju vratarjev. Spremljanje skladnosti s seznamom obveznosti in po potrebi sprejemanje sklepov o neizpolnjevanju obveznosti. Izvajanje preiskav trga v zvezi z novimi storitvami in novimi praksami. Priprava in oblikovanje osnutkov izvedbenih in delegiranih aktov v skladu s to uredbo.
Zunanji sodelavci	Sprejemanje sklepov o imenovanju in izvajanje preiskav trga, namenjenih imenovanju vratarjev. Spremljanje skladnosti s seznamom obveznosti in po potrebi sprejemanje sklepov o neizpolnjevanju obveznosti. Izvajanje preiskav trga v zvezi z novimi storitvami in novimi praksami. Priprava in oblikovanje osnutkov izvedbenih in delegiranih aktov v skladu s to uredbo.

3.2.4. *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*

- ☒ Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.

Pobuda se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira. Finančne posledice za odobritve za poslovanje se bodo v celoti krile z odobritvami, predvidenimi v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 v okviru finančnih sredstev programov za enotni trg in digitalno Evropo.

- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna sprememba zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.
- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna uporaba instrumenta prilagodljivosti ali sprememba večletnega finančnega okvira.

3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*

- V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

Pobuda ima finančne posledice za druge prihodke, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Zneska prihodkov ni mogoče oceniti vnaprej, saj se nanaša na globe, ki se naložijo podjetju zaradi neizpolnjevanja obveznosti iz Uredbe.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica Poglavje 42 – globe in sankcije	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude						
		YearN	YearN+1	YearN+2	YearN+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen			p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.

PRILOGA k OCENI FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

Naslov predloga/pobude:

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o aktu o digitalnih trgih

ŠTEVILO in STROŠKI PREDVIDENIH POTREBNIH ČLOVEŠKIH VIROV
STROŠKI DRUGIH UPRAVNIH ODHODKOV

METODE IZRAČUNA ZA OCENO STROŠKOV

Človeški viri

Drugi upravni odhodki

DODATNE PRIPOMBE k OCENI FINANČNIH POSLEDIC
ZAKONODAJNEGA PREDLOGA in PRILOGI k njej

Ta priloga mora biti priložena oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga pri posvetovanju med službami.

Preglednice s podatki se uporabljajo kot vir za preglednice iz ocene finančnih posledic zakonodajnega predloga.

Namenjene so izključno notranji uporabi znotraj Komisije.

Stroški predvidenih potrebnih človeških virov

Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira		2021		2022		2023		2024		2025		2026		2027		SKUPAJ	
		EPDČ	Odobritve	EPDČ	Odobritve	EPDČ	Odobritve	EPDČ	Odobritve	EPDČ	Odobritve	EPDČ	Odobritve	EPDČ	Odobritve	EPDČ	Odobritve
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbeneci)																	
Sedež in predstavništva Komisije	uslužbenec AD			17	2,550	25	3,750	37	5,550	47	7,050	47	7,050	47	7,050		33,000
	uslužbenec AST			3	0,450	5	0,750	6	0,900	8	1,200	8	1,200	8	1,200		5,700
• Zunanji sodelavci ¹																	
Splošna sredstva	PU					6	0,480	10	0,800	15	1,2	15	1,200	15	1,200		4,880
	NNS					4	0,340	7	0,595	10	0,850	10	0,850	10	0,850		3,485
	ZU																
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira				20	3,000	40	5,320	60	7,845	80	10,300	80	10,300	80	10,300		47,065

Zahtevane upravne odobritve bodo krite iz odobritev, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov in glede na obstoječe proračunske omejitve.

¹ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

Stroški drugih upravnih odhodkov

Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
Na sedežu:								
Stroški za službena potovanja in reprezentančni stroški	–	–	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,250
Svetovalni odbori	–	0,050	0,100	0,150	0,150	0,150	0,150	0,750
Študije in posvetovanja	–	–	0,500	0,900	0,400	0,350	0,300	2,450
Usposabljanje osebja	–	–	0,025	0,025	0,025	0,025	0,025	0,125
Informacijski in upravljavski sistemi	–	–	–	–	–	–	–	–
Oprema in storitve IKT ¹	–	–	–	–	–	–	–	–
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	–	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525	3,575

¹ IKT: informacijske in komunikacijske tehnologije; posvetovati se je treba z DIGIT.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
Odhodki za tehnično in upravno pomoč (<u>brez</u> zunanjih sodelavcev) iz odobritev za poslovanje (nekdanje vrstice BA)								
– na sedežu	–	–	–	–	–	–	–	–
– v delegacijah Unije	–	–	–	–	–	–	–	–
Drugi odhodki za upravljanje v raziskovalni dejavnosti	–	–	–	–	–	–	–	–
Druge proračunske vrstice (<i>po potrebi navedite</i>)	–	–	–	–	–	–	–	–
Oprema in storitve IKT ²	–	–	–	–	–	–	–	–
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	–	–	–	–	–	–	–	–

1. SKUPAJ								
2. RAZDELEK 7 in zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	–	0,050	0,675	1,125	0,625	0,575	0,525	3,575

Zahtevane upravne odobritve bodo krite iz odobritev, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerezporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov in glede na obstoječe proračunske omejitve.

² IKT: informacijske in komunikacijske tehnologije; posvetovati se je treba z DIGIT.

Metode izračuna za oceno stroškov

Človeški viri

Akt o digitalnih trgih je nova regulativna pobuda, ki prispeva k strateški usmeritvi, določeni v sporočilu „Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope“. Je horizontalen in se nanaša na različna področja pristojnosti Komisije, kot so področja, povezana z notranjim trgom, digitalnimi storitvami in varstvom konkurence.

Za zagotovitev, da ga bodo podjetja izvajala, bo treba na ravni EU vzpostaviti predhodne kontrole in spremljanje, na primer imenovanje vratarjev, spremljanje izpolnjevanja obveznosti pri vratarjih, sprejemanje sklepov o neizpolnjevanju obveznosti, ocena zahtev za izjeme, izvajanje preiskav trga ter izvrševanje sklepov in izvedbenih aktov na njihovi podlagi.

Pri ocenjevanju proračuna in števila osebja, potrebnega za pobudo, so se poskušale ustvarjati sinergije in nadgraditi obstoječi okvir, da ne bi bilo treba začeti od začetka, za kar bi bilo potrebnega še več osebja, kot je predvideno v sedanjem izračunu.

Čeprav v treh vodilnih GD in službah Komisije že obstajajo sinergije v smislu osebja, znanja in infrastrukture, pomen in obseg pobude presegata sedanji okvir. Komisija bo morala okrepiti svojo prisotnost na digitalnih trgih, saj Uredba določa zakonske roke, kar pomeni tudi, da je treba za te naloge nemudoma dodeliti sredstva. Prerazporeditev potrebnih človeških virov v okviru treh vodilnih GD zdaj ni možna, ne da bi se ogrozila vsa druga področja izvrševanja. Zato je pomembno, da se osebje prerazporedi tudi iz virov zunaj treh vodilnih GD, če želimo izpolniti cilj pobude in cilje treh vodilnih GD.

1. RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira

• Uradniki in začasni uslužbenci

Če bo Uredba sprejeta do leta 2022, bo morala Komisija vzpostaviti potrebna sredstva za izpolnjevanje svojih novih nalog, vključno s sprejemanjem izvedbenih in delegiranih aktov, ki ga določa Uredba.

Po ocenah bo od datuma uveljavitve obveznosti (leta 2022) za nove naloge, povezane z aktom o digitalnih trgih (imenovanje vratarjev, spremljanje njihovega izpolnjevanja obveznosti, sprejemanje sklepov o neizpolnjevanju obveznosti, ocena zahtev za izjeme, izvajanje preiskav trga in izvrševanje posledičnih sklepov, izvedbenih aktov), sprva potrebnih dodatnih 20 EPDČ (17 uslužbencev AD + 3 uslužbenci AST), nato pa se bo to do leta 2025 povečalo na 55 EPDČ (47 uslužbencev AD + 8 uslužbencev AST).

• Zunanji sodelavci

Po ocenah bo od drugega leta uveljavitve obveznosti (leta 2023) za nove naloge, povezane z aktom o digitalnih trgih (imenovanje vratarjev, spremljanje njihovega izpolnjevanja obveznosti, sprejemanje sklepov o neizpolnjevanju obveznosti, ocena zahtev za izjeme, izvajanje preiskav trga in izvrševanje posledičnih sklepov, izvedbenih aktov), sprva potrebnih dodatnih 10 EPDČ (6 PU + 4 NNS), nato pa se bo to do leta 2025 povečalo na 25 EPDČ (15 PU + 10 NNS).

2. Odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira

• Samo delovna mesta, ki se financirajo iz proračuna za raziskave – n. r.

• Zunanji sodelavci – n. r.

Drugi upravni odhodki

3. RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira

Stroški za službena potovanja in reprezentančni stroški

- Ocenjuje se, da bo od leta 2023 potrebnih deset inšpekcijskih pregledov vratarjev na kraju samem . Po ocenah znašajo povprečni stroški 5 000 EUR na misijo z 2 EPDČ na kraju samem za pet dni.

Svetovalni odbori

- Leta 2022 bo izvedenih pet sej svetovalnih odborov, leta 2023 deset, v obdobju 2024–2027 pa 15 na leto. Po ocenah bodo stroški na sejo znašali 10 000 EUR.

Usposabljanje

- Proračun za usposabljanje osebja je pomemben del zagotavljanja kakovosti in posebnih kompetenc na tem področju. Po ocenah bodo stroški znašali 25 000 EUR na leto.

Študije in posvetovanja

- Potrebni bodo odhodki za visoko specializirane sektorske strokovnjake, da se bo zagotovila tehnična podpora pri imenovanju vratarjev in spremljala skladnost z ukrepi, določenimi v tej uredbi. Po ocenah bo med letoma 2023 in 2027 izvedenih šest do sedem študij spremljanja, ki bodo segale od manj do zelo zapletenih, vrednost posameznih naročil pa bo znašala od 50 000 EUR do 1 000 000 EUR. Pričakuje se, da bo potreba po teh strokovnjakih večja na začetku obdobja.

4. Odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira

n. r.

Dodatne pripombe k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga in prilogi k njej

Odhodki za poslovanje za program za enotni trg se bodo razdelili med GD COMP in GD GROW, za program za digitalno Evropo pa jih bo kril GD CNECT.

Upravni odhodki se bodo razdelili med GD COMP, GD GROW in GD CNECT.

--